

Škola Jaroslava Ježka

Školní vzdělávací program pro střední vzdělávání žáků se zrakovým postižením

zpracovaný podle RVP PrŠ 2

Praktická škola dvouletá pro zrakově postižené

Školní vzdělávací program byl vydán ředitelem školy (§3, odst.3 zák.č.561/2004 Sb. v platném znění - školský zákon) pod zn.: ŠJJ/113/2012 s účinností od 1.9.2012.

Školní vzdělávací program byl projednán a pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků byla schválena Školskou radou Školy Jaroslava Ježka dne 25. dubna 2012 (§ 168, odst.1 písm.a) a d) zák. 561/2004 Sb. v platném znění – školský zákon). Aktualizace k 1.9.2021.

PaedDr. Martina Helešicová
ředitelka

Pod termín učitelé jsou v tomto materiálu zahrnuti muži i ženy.
Pod termín žáci jsou v tomto materiálu zahrnuti chlapci i děvčata.

Používané zkratky:

ADHD – hyperaktivita s poruchou pozornosti

CNS – centrální nervová soustava

ICT – Informační a komunikační technologie

LMD – lehká mozková dysfunkce

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

POSP ZP – Prostorová orientace a samostatný pohyb zrakově postižených

PRŠ – Praktická škola dvouletá pro zrakově postižené

SPC – Speciálně pedagogické centrum pro zrakově postižené

ŠJJ – Škola Jaroslava Ježka

ŠPP – školní poradenské pracoviště

ŠR – Školská rada Školy Jaroslava Ježka

*ŠVP SV PRŠ – Školní vzdělávací program středního vzdělávání Praktické školy
pro zrakově postižené*

TZP – těžké zrakové postižení

ZP – zrakově postižený

OBSAH

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy	4
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	6
4. Průřezová témata	12
5. Učební plán	13
6. Učební osnovy	15

1. Identifikační údaje

Název školy:

Škola Jaroslava Ježka, Mateřská škola, základní škola, praktická škola a základní umělecká škola pro zrakově postižené

Kód oboru: 78–62-C/02

Délka a forma studia: Dvouleté denní studium

Adresa školy: Praha 1, Loretánská 19 a 17, PSČ 118 00

Telefon: 220 51 52 64

E-mail: info@skolajj.cz

www.skolajj.cz

Zřizovatel školy: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Karmelitská 7, **118 12** Praha 1

Ředitelka školy: PaedDr. Martina Helešicová

Koordinátoři: PaedDr. Martina Helešicová

Telefon: 220 51 52 64

E-mail: martina.helesicova@skolajj.cz

IČO: 48 13 45 46

IZO: 110 036 166

REDIZO: 600020746

Právní forma: příspěvková organizace

2. Charakteristika školy

2.1 Historie

Škola byla založena v roce 1807 pod názvem Soukromý ústav pro slepé děti a na oči choré v č.p. 178, Loretánská ulice č. or. 11. V r. 1837 byl tento objekt prodán. Nově byl zakoupen Vrbnovský palác č.p. 104, č. or.19 a v roce 1887 tzv. dům U Kanónu č. p. 103, č. or. 17. Soukromý ústav byl založen jako osmý výchovný a vzdělávací ústav v Evropě a zaměřoval se především na výuku čtení, psaní, počtů a rukodělných prací – pletení košíků, výroba kartáčů, vyšívání atd. Ústav stále zápasil s nedostatkem peněz, a proto byla v roce 1879 výchova svěřena řádu Milosrdných sester svatého Karla Boromejského, který patřil pod strahovské opatství. Řádové sestry pracovaly zdarma a výrazně změnilly i obsah vzdělávání. Důraz byl kladen na hudbu, především liturgickou, a na výuku náboženství. Od roku 1912 do roku 1919 byl žákem školy hudební skladatel Jaroslav Ježek. V roce 1948 byla na ústav uvalena národní správa a ústav byl změněn na základní a zvláštní školu. Postupně vznikly ještě mateřská škola, praktická škola dvouletá. V průběhu celé historie se měnily názvy školy resp. ústavu a měnilo se složení žáků s ohledem na stupeň zrakového postižení. V současné době jsou ve škole žáci všech stupňů postižení zraku. Většina z nich jsou zcela nevidomí žáci nebo žáci se zbytky zraku, kteří pracují bodovou technikou čtení a psaní.

2.2 Vybavení školy

Materiální, hygienické a bezpečnostní podmínky

ŠJJ se nachází v klidné historické části Prahy na Hradčanech. Je umístěna ve dvou budovách, které jsou chráněny podle zákona o památkové péči, leží v ochranném území Pražského hradu a na území Pražské památkové rezervace. Dalšími nemovitostmi jsou dvě zahrady. Jednu využívají především mladší děti a druhou větší zahradu – hřiště – využívají všichni žáci školy.

Ve škole je k dispozici čtrnáct učeben pro kmenové třídy, dále odborné učebny - školní dílna, keramická dílna, cvičný byt, učebna přírodních věd, učebna zrakové terapie, učebna výtvarné výchovy, tři učebny ICT, dvě učebny pro výuku hudby a tělocvična. K dispozici jsou kabinety – sbírky – hudební nástroje, přírodopis a fyzika, dějepis a zeměpis, audiotechnika, optické pomůcky, prostorová orientace a samostatný pohyb, školní kuchyňka, tělesná výchova, matematika, elektronické pomůcky, elementární pomůcky, hudební nástroje a hudebniny, speciální pomůcky, školní dílna. Škola má knihovnu ve které je učitelská i žakovská knihovna. Součástí žakovské

knihovny je černotisková, bodová a zvuková beletrie. Ve skladu učebnic jsou také černotiskové i bodové učebnice.

V budově je také místnost pro archiv. V listopadu 2010 bylo ve škole otevřeno muzeum, jehož část slouží jako depozitář historických speciálních pomůcek. Část budovy využívá speciálně pedagogické centrum pro zrakově postižené, část internát pro mimopražské žáky. V jedné budově je umístěna i školní kuchyně a jídelna.

V roce 1993 - 1997 se uskutečnila rozsáhlá rekonstrukce, která vytvořila z budov moderní školu. Jsou zde dostatečně velké prostory a uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým a individuálním činnostem zrakově postižených žáků. Interiér je upraven bezbariérově pro osoby se zrakovým postižením a velká část budovy i pro osoby s tělesným postižením. Osvětlení učeben má optimální intenzitu pro zrakově postižené s možností regulace. Každý žák ve třídě má své speciálně vytvořené pracovní místo s ohledem na druh a stupeň svého zdravotního postižení. Nejobvyklejším pracovním místem je speciální lavice se sklopnou deskou pro zrakově postižené, vyrobená podle návrhu pedagogů ŠJJ. Podle potřeby jsou lavice vybaveny lokálním osvětlením. Žáci mohou využívat televizní lupu, případně PC, někteří notebook. Osvětlení, výška lavice, židle a další aspekty se řídí hygienickými normami. Kontrastními barvami jsou zvýrazněny zárubně, případně dveře, kliky, vypínače a zásuvky. Kontrastně jsou zvýrazněny i prvky v koupelnách a WC (např. bílá WC mísa – tmavý kryt WC mísy, bílá WC mušle - tmavý dlaždicový obklad, bílý dlaždicový obklad – tmavé umyvadlo atd.).

Všechny komunikační prostory a únikové východy jsou uvolněné a průchodné z důvodu bezpečnosti žáků v případě jakékoli havárie. Hasicí přístroje jsou umístovány do nik nebo koutů, aby nedošlo k úrazu hlavy. Vyčnívající a zavěšené předměty jsou přirozeně nebo uměle protaženy až k zemi. Ve sprchách je automatický směšovač teplé i studené vody. Okna jsou v dolní části opatřena svislými mřížemi. To vše zvyšuje bezpečnost zrakově postižených žáků.

Prostory budov bezprostředně navazují na školní zahradu. Plot zahrady je sestaven ze svislých tyčí a je dostatečně vysoký, aby nemohlo dojít k pádu a následnému úrazu. Druhá školní zahrada je umístěna na druhé straně Loretánské ulice a využívá se především k výuce tělesné výchovy, práci na zahradě a k mimovyučovacími aktivitám. Je vybavena zahradním nábytkem a dřevěným zahradním domkem, ve kterém jsou umístěna dvoukola – tandemy, zahradní nářadí a část tělocvičného náčiní.

2.3 Charakteristika vzdělávaných žáků

Žáci naší praktické školy mají kombinované postižení a potřebují vysokou nebo velmi vysokou míru podpůrných opatření. Nejčastěji se jedná o kombinaci postižení mentálního a zrakového, časté je i postižení tělesné. Smyslové postižení je někdy kombinováno poruchou autistického spektra či zdravotním znevýhodněním (např. epilepsie). Podrobnější charakteristika je v kapitolách 3.5.1 a 3.5.2

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Vzdělání pedagogů (učitelů a asistentů pedagoga) se řídí požadavky zákona o pedagogických pracovnících a příslušnými prováděcími předpisy. Ve třídě pracuje učitel a podle potřeby asistent pedagoga. Předpokladem k výkonu práce učitele ve ŠJJ je vysokoškolské vzdělání v oblasti speciální pedagogiky – učitelství. Pokud učitelé nemají státní zkoušku z tyflopédie vytvoří jim vedení školy podmínky ke studiu tohoto oboru v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. K výuce předmětů v praktické škole jsou přednostně přijímáni učitelé s příslušnou aprobací, případně si učitelé doplňují toto studium při zaměstnání. Část učitelů, speciálních pedagogů, se specializuje příslušným vysokoškolským nebo akreditovaným studiem k výuce speciálních předmětů. Těmi jsou prostorová orientace, samostatný pohyb a technika chůze s bílou holí, zraková terapie, logopedická péče, tyflopeditická péče, ICT pro zrakově postižené. Úspěšná práce učitele ve ŠJJ vyžaduje nejen obecné speciálně pedagogické vzdělání, ale také úzkou specializaci a letitou praxi.

Vedení školy tvoří ředitel, zástupkyně ředitele, vedoucí vychovatelka, vedoucí SPC, vedoucí ekonomického a správního oddělení a vedoucí školní jídelny. Počet pedagogů, tj. učitelů, vychovatelů a asistentů pedagoga, je závislý na počtu a stupni postižení žáků.

2.5 Dlouhodobé projekty

Škola může organizovat zotavovací pobyty žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení vzdělávání, výjezdy do zahraničí a další akce související s výchovně vzdělávací činností školy..

Žáci praktické školy se přiměřeně svým možnostem pravidelně zapojují do dlouhodobých školních tematicky zaměřených projektů.

2.6 Spolupráce s rodiči a dalšími subjekty

Škola se snaží, aby ve vztazích mezi zákonnými zástupci žáků a pedagogy panovala oboustranná důvěra, vstřícnost a spolupráce na základě partnerství. Zákonným zástupcům žáků se ZP poskytuje potřebnou odbornou a morální podporu. Pedagogové sledují konkrétní potřeby žáků resp. rodin. Pokud se vyskytnou problémy, konzultují je s psychologem školy nebo dalšími členy ŠPP. Pedagogové jednájí se zákonnými zástupci ohleduplně, taktně a s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Zákonní zástupci žáků mají možnost podílet se na dění ve škole. Jsou pravidelně informováni o vývoji dítěte a společně s pedagogy se domlouvají na postupu při jeho výchově a vzdělávání. Školní sestra zprostředkovává vyšetření u oftalmologa, pediatra, stomatologa.

Při ŠJJ pracuje Spolek rodičů Jaroslava Ježka pro nevidomé a Školská rada, ve které jednu třetinu členů tvoří rodiče žáků ŠJJ. Sdružení rodičů se materiálně, finančně i osobní pomocí podílí na přípravě některých akcí a oslav významných dnů (Vánoční slavnost, Den nevidomých, škola v přírodě apod.).

Povinnosti školské rady jsou stanoveny příslušnými ustanoveními školského zákona. Školská rada projednává zásadní koncepční materiály.

Škola Jaroslava Ježka je fakultní školou Pedagogické fakulty UK Praha.

Pracovníci školy mají velmi úzké kontakty s organizacemi zrakově postižených a to zejména se Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých, Rehabilitačním a rekvalifikačním střediskem pro později osleplé Dědina, Tyfloservisem, Knihovnou a tiskárnou K. E. Macana. Úzké profesní vazby mají se sesterskými školami v Praze, Plzni, Brně, Opavě a dalších místech.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Organizace vzdělávání

Škola se zaměřuje na edukaci zrakově postižených žáků s akcentem na speciální dovednosti, jejichž zvládnutí je nutným předpokladem úspěšné inkluze života zdravých i handicapovaných. Škola poskytuje žákům střední vzdělání srovnatelné se středním vzděláním dosažitelným v běžných praktických školách, dále speciální péči a výuku předmětů speciální péče zaměřených na potřeby zrakově postižených. Vzdělávání probíhá v běžných 45ti minutových hodinách podle stanoveného rozvrhu jednotlivých tříd. Předměty s převahou rukodělného zaměření (Příprava pokrmů, Keramické práce a pod.) jsou vyučovány v blocích několika po sobě jdoucích hodin. Praxe v běžných provozech mimo školu nejsou vzhledem ke smyslovému postižení žáků z bezpečnostních důvodů organizovány.

3.2 Podmínky pro přijetí ke vzdělávání a pravidla pro prodloužení vzdělávání

3.2.1 Podmínky pro přijetí ke vzdělávání

Pro přijímací řízení do praktické školy stanoví ředitel podle §60 odst. 3 zákona 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání ve znění pozdějších předpisů jednotná kritéria pro všechny uchazeče přijímané v každém jednotlivém kole přijímacího řízení pro daný školní rok. Dále stanoví předpokládaný počet přijímaných uchazečů. Uvedené údaje zveřejní ředitel školy na www stránkách školy vždy do 31. ledna roku, ve kterém se přijímací řízení koná.

3.2.2 Pravidla pro prodloužení školní docházky o jeden nebo dva školní rok, učební plán a vzdělávací obsah třetího ročníku

Ředitel školy může ve výjimečných případech podle § 16 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb ve znění pozdějších předpisů jednotlivým žákům prodloužit délku vzdělávání. O prodloužení školního

vzdělávání žáka rozhodne ředitel školy na základě písemné žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka a vyjádření speciálně pedagogického centra.

Učební plán žáků studujících třetím rokem je shodný s učebním plánem 2. ročníku. Prohlubuje se učivo 2. ročníku a docvičují se speciální dovednosti podle individuálních potřeb žáka.

3.3 Způsob ukončování vzdělávání

Vzdělávání je ukončeno závěrečnou zkouškou, která se skládá z ústní teoretické zkoušky z odborného předmětu Příprava pokrmů a z praktické zkoušky z odborného předmětu Příprava pokrmů. Dokladem o vykonání zkoušky je vysvědčení o závěrečné zkoušce. Žák získá střední vzdělání.

3.3.1 Profil absolventa

Pro osoby s postižením zraku je výrazně zúžena možnost pracovního uplatnění a v případě kombinace s mentálním, popř. dalším postižením, jsou možnosti ještě více omezené. Proto je hlavním smyslem činnosti pedagogů v praktické škole vytvořit z žáků v co největší možné míře samostatné, soběstačné a zdravě sebevědomé osobnosti, které jsou schopny přijmout svou zrakovou vadu a vyrovnat se s ní tak, aby mohly pokračovat ve vzdělávání v profesně orientované škole. Nejčastěji žáci pokračují ve studiu v OU s učebními obory vhodnými pro zrakově postižené (keramické práce, zpracovatel přírodních pletiv a pod.). Hudebně nadaní žáci, kteří navštěvovali při studiu i Základní uměleckou školu pro zrakově postižené se mohou ucházet o přijetí ke studiu na střední škole J. Deyla pro zrakově postižené v Praze 1, obor hudební a kulturní činnost a ladění klavírů. Menší počet žáků, většinou vidomých, odchází studovat SŠ nebo OU, které nejsou primárně určeny zrakově postiženým (Dívčí katolická škola, OU pro žáky s více vadami, OU Vyšehrad). Žáci s nejtěžším postižením se ucházejí o práci v chráněných dílnách. Jsou i žáci, kteří již nepokračují ve studiu a získané znalosti a dovednosti využívají v sebeobslužných činnostech a péči o sebe sama popř. tráví část dne v některém pobytovém zařízení neškolského typu.

3.4 Výchové a vzdělávací strategie

3.4.1 Klíčové kompetence

3.4.1.1 Kompetence k učení

- klademe důraz na čtení s porozuměním, ověřujeme orientaci v textu
- stále ověřujeme, zda žáci porozuměli probírané látce (významu slov, souvislostem)
- vytváříme pojmy a představy na základě hmatového názoru (u TZP)
- vyrábíme vlastní reliéfní obrázky, modely, pomůcky, texty v bodovém písmu i ve zvětšeném černotisku
- využíváme mezipředmětové vazby
- procvičujeme vyhledávání informace na internetu, v knize, v časopise i dalších médiích
- motivujeme žáky pomocí praktických činností
- procvičujeme se žáky verbální popis dané činnosti
- ve výuce používáme co nejvíce předmětů z běžného života
- pořádáme pro žáky soutěže na úrovni třídy, školy, více škol
- žáky vedeme k sebehodnocení

3.4.1.2 Kompetence k řešení problémů

- pomáháme žákům rozlišovat ověřené a kvalitní zdroje informací
- zadáváme žákům přiměřeně obtížné úkoly
- procvičujeme se žáky formulování otázek a odpovědí přiměřeně jejich možnostem
- podporujeme snahu o přiměřenou samostatnost při řešení problému
- upozorňujeme žáky na problémové jevy a situace a vedeme je k jejich rozpoznávání
- problémy přirovnáváme podle podobnosti k těm, které už žáci zažili a mají s nimi zkušenosti

- řešíme se žáky problémy spojené s jejich zdravotním postižením využíváním ostatních smyslů
- vytváříme modelové situace a hrajeme tzv. problémové hry, ve kterých se žáci učí řešit reálné problémy (požádat o pomoc, odmítnout pomoc, reagovat na obtěžování)
- učíme žáky vyrovnat se s případným nezdarem, povzbuzujeme je a motivujeme k vytrvalosti při řešení problému
- využíváme pobyty mimo školu k procvičení modelových situací z mimoškolního prostředí
- úroveň kompetence ověřujeme při školních monoprojektech

3.4.1.3 Kompetence komunikativní

- opakujeme se žáky pravidla komunikace (mluví vždy jeden, zřetelná mluva čelem k naslouchajícímu, umění naslouchat), nejlépe formou her
- rozvíjíme slovní komunikaci žáků bez formálního verbalismu
- vysvětlujeme a procvičujeme různé typy komunikačních prostředků, poučujeme o nevhodných prostředcích (vulgarismy, arogance) a vedeme žáky k citlivému vnímání a užívání mimoslovních projevů (gestikulace, mimika, intonace)
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali přiměřeně svým možnostem prezentovat svoji práci (ústní formou, výstavou výrobků, přípravou občerstvení při miniprojektech apod.)
- vybavujeme žáky komunikačními dovednostmi (požádat o pomoc či ji odmítnout, vyřizování vzkazů, výpůjčky ve školní knihovně, nakupování, telefonování apod.)
- necháváme žáky sdělovat své zkušenosti, vysvětlujeme a zkoušíme, jak vhodnou formou obhajovat svůj názor i vyjadřovat kritiku
- učíme žáky oceňovat dobré výkony spolužáků
- vedeme žáky k odstraňování slepeckých zlovyků
- hledáme příležitosti pro možnost komunikovat s veřejností nebo žáky z jiných škol (pěvecké a sportovní soutěže, výměnné pobyty, školy v přírodě)

3.4.1.4 Kompetence sociální a personální

- vysvětlujeme žákům pravidla chování uvedená ve školním řádu, jejich význam a účel
- vedeme je k respektování pravidel chování ke spolužákům a dospělým v různém postavení
- vedeme žáky k tomu, aby oceňovali práci ostatních, aby uměli nabídnout pomoc spolužákům, aby vnímali nespravedlnost a šikanu
- odstraňujeme bariéru grafické komunikace nevidomých žáků rozvíjením dovednosti čtení a psaní černotiskového písma s pomocí elektronických pomůcek
- během vzdělávání usilujeme o skupinovou práci žáků a následnou prezentaci společně dosažených výsledků (příprava pokrmů, ruční práce, keramické práce)
- snažíme se střídát role žáků ve skupině (rodinná výchova, sociální dovednosti, tělesná výchova, služby ve třídě)
- pomocí projektového vyučování vedeme žáky k účasti na prezentaci společné práce školy (hudební vystoupení, sportovní hry, účast ve výtvarných soutěžích apod.)

3.4.1.5 Kompetence občanské

- vysvětlujeme žákům na konkrétních situacích nutnost respektovat zákony i společenské normy
- rozvíjíme u žáků smysl pro spravedlnost a odmítavý postoj k násilí
- vysvětlujeme žákům, co je duševní vlastnictví (např. na problematice kopírování softwaru a hudby)

- probíráme se žáky, co znamená zneužívat své postižení
- využíváme možnosti setkávat se s lidmi s jiným postižením
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení
- klademe důraz na respektování individuálních rozdílů mezi žáky (národnostních, zdravotních, sociálních i kulturních - besedy, koncerty, sportovní akce, dramatizace)
- vytváříme pozitivní vztah ke kultuře a umění formou pořádání vlastních výstav keramických prací, návštěvou muzeí a výstav, divadel a účinkováním na festivalech
- vytváříme dostatek příležitostí k poznávání kulturních a historických památek; využíváme k tomu i výhodnou polohu školy
- upevňujeme u žáků vhodné chování na kult. akcích v sále školy i mimo ni
- vedeme žáky k ochraně osobního a společného majetku a k respektování cizí práce (např. práce spolužáka)
- třídíme se žáky odpady do nádob umístěných ve škole, vysvětlujeme význam použití recyklovatelných materiálů

3.4.1.6 Kompetence pracovní

- pěstujeme u žáků schopnost samostatného pohybu, prostorové orientace a pořádku v makroprostoru i mikroprostoru
- posilujeme volní vlastnosti žáků pravidelnou přípravou (úkoly, hra na nástroj)
- učíme žáky pracovat s informačními a komunikačními technologiemi jako významnou složkou gramotnosti osob s TZP, se speciálními pomůckami učíme pracovat i rodiče
- seznamujeme žáky s možnými riziky úrazu, se zásadami bezpečnosti práce, a to i s ohledem na postižení žáků
- poznáváním a prací s různými materiály rozvíjíme jemnou a hrubou motoriku, a tak umožňujeme rozvoj schopností potřebných k přípravě na budoucí povolání
- hledáme co nejvhodnější postupy pro každou činnost (oblékání, hygiena, stolování, domácí práce atd.)
- vybíráme volitelné předměty s ohledem na profesní orientaci vhodnou pro jejich postižení
- pravidelně absolvujeme se žáky exkurzi do škol a zařízení, v nichž by mohli pokračovat v profesní přípravě

3.4.2 Odborné kompetence

- vysvětlujeme žákům pravidla provozu specializovaných učeben (ICT, keramická dílna, kuchyně atd.)
- dbáme na používání vhodných ochranných pomůcek a vytváříme stereotypy pro všechny druhy činností s nimi
- neustále vyžadujeme dodržování předpisů při všech činnostech
- vyvozujeme s žáky důsledky nedodržování předpisů
- při práci s nástroji a zařízeními pod el. napětím nenecháváme žáky tyto přístroje obsluhovat bez přímého dozoru
- trénujeme, pomocí nasimulovaných situací, jak postupovat v případě úrazu, požáru, nehody apod.
- vybíráme a testujeme se žáky vhodné optické pomůcky, které jim následně umožňují pracovat s běžnými pracovními pomůckami a nástroji
- vedeme žáky ke správnému výběru kompenzační pomůcky pro danou pracovní činnost (např. lupy stolní a příložní, monokulár, brýle)
- procvičujeme se žáky správné umístění kompenzačních pomůcek při práci i mimo ni
- motivujeme žáky k získávání vlastní odpovědnosti za své pracovní prostředí
- upevňujeme u žáků vhodné pracovní návyky

- vyžadujeme udržování pořádku na pracovním místě a nenecháváme žáky opustit toto místo neuklizené
- rozdělujeme práci mezi žáky přiměřeně jejich schopnostem
- vedeme žáky k odhadování svých schopností při práci i manipulaci s nástroji
- při jakékoli práci postupujeme vždy podle daných návodů
- objasňujeme žákům nutnost dodržování technologického postupu
- předvádíme žákům produkty, u nichž nebyly dodrženy normy a technologický postup
- motivujeme žáky ke kontrole kvality vykonané práce a pomáháme jim s hodnocením kvality vykonané práce a splnění zadaných cílů
- diskutujeme s žáky o vhodnosti používaných materiálů, pomůcek a nástrojů podle druhu vykonávané činnosti
- využíváme elektronickou poštu pro zadávání úkolů
- využíváme výpočetní techniku a elektronické pomůcky pro zpracování a vytištění jednoduchých poznámek, návodů, pokynů a oznámení
- ukazujeme žákům výhody zpracování poznámek a návodů pracovních postupů v elektronické podobě a možnosti jejich úpravy a pozdějšího využití
- motivujeme k poznání významu vykonávané práce a poznávání její důležitosti
- dbáme na třídění odpadu při všech pracovních činnostech, použité baterie vyhazujeme do speciálních nádob
- necháváme žáky samostatně posoudit význam, účel a užitečnost produktu
- pomáháme žákům při organizaci školních dobročinných akcích, na kterých mohou prodávat své produkty
- nevyrábíme s žáky produkty poškozující životní prostředí
- poukazujeme na nevhodnost produkce některých výrobků
- srovnáváme výrobky ekologicky šetrné a škodlivé
- šetříme používané materiály, energie, vodu a jiné látky a diskutujeme nad přínosy takového konání ve vztahu k životnímu prostředí

3.5 Vzdělávání žáků s kombinací postižení

Školní vzdělávací program je vytvořen pro praktickou školu speciálně zřízenou pro žáky s postižením zraku. Na volná místa mohou být integrováni žáci s jiným zdravotním postižením, popř. se zdravotním nebo sociálním znevýhodněním. Jejich počet je limitován aktuálně platnou legislativou. Rozhodnutí o vzdělávání těchto žáků předchází posouzení a zvážení všech speciálně pedagogických, organizačních a dalších opatření, které je součástí přijímacího řízení. Speciální vzdělávací potřeby mají všichni žáci školy.

3.5.1 Vzdělávání žáků se zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním v kombinaci s mentálním postižením

Většina žáků praktické školy má zrakové a mentální postižení. Žáci se zdravotním znevýhodněním mají většinou vyšší absence z důvodu hospitalizací, rehabilitačních pobytů v lázních atd. Žákům se sociálním znevýhodněním je dle potřeby poskytována poradenská péče sociální pracovnice školy, školní psychologičky a výchovné poradkyně. V případě potřeby jsou žákům a jejich zákonným zástupcům zprostředkována přímá jednání s příslušnými orgány a organizacemi (úřady sociální péče, dětské domovy, úřady práce a pod.). Žákům s jiným rodným jazykem může škola poskytnout rozšířenou výuku českého jazyka (zejména čtení a psaní). Žáci s nařízenou ústavní výchovou stejně jako ostatní mimopražští žáci bydlí ve dnech školního vyučování na internátě školy. Na víkendy a prázdniny odjíždějí do dětského domova.

V odůvodněných případech může být žákovi na žádost jeho či zákonných zástupců prodloužena doba studia, případně povolen individuální vzdělávací plán.

Žákům je poskytována:

- péče v oblasti výchovy a vzdělávání, kde se jedná o **speciální vzdělávací metody** zaměřené na rozvoj kompenzačních smyslů a jejich využití při poznávání, dále využití všech možností právního rámce a to zejména organizační opatření (přizpůsobení učebního plánu, obsahu a rozsahu učiva speciálním edukačním potřebám zrakově postižených, snížení počtu žáků ve třídě, umožnění studia podle individuálního vzdělávacího plánu, rozložení studia do tří ročníků, přítomnost asistenta pedagoga ve výuce podle potřeby, hodnocení žáků na vysvědčení – známkou, slovně nebo kombinací obou způsobů)
- možnost zařazení předmětů **speciální péče** do výuky podle individuálních potřeb jednotlivých žáků – prostorová orientace a samostatný pohyb a technika chůze se slepeckou holí, tyflopeditická péče, logopedie, muzikoterapie
- nabídka **speciálních didaktických, kompenzačních a rehabilitačních pomůcek** (PC se speciálním HW a SW, televizní i jiné lupy, upravené nebo zcela speciální didaktické pomůcky), poskytování učebních textů a reliéfních obrázků a map
- **poradenská péče** speciálně pedagogického centra, která obsahuje poradenské a další služby speciálních pedagogů – tyflopeditů, výchovného poradce, školní psychologky, sociální pracovníce, případně školní právničky
- **zdravotní péče** – ve škole pracuje zdravotní sestra, která zajišťuje preventivní péči u odborných lékařů (oftalmologie, stomatologie), řeší akutní stavy (nemoc, úraz), u internátních žáků má na starost jejich medikaci a případná rehabilitační cvičení

Odstranění architektonických bariér umožňuje celá řada speciálních úprav interiéru, které zvyšují samostatnost a soběstačnost zrakově postižených i bezpečnost jejich pohybu. Úměrně mentálním možnostem žáků se snažíme i o **odstranění bariéry grafické komunikace** (nevidomí se učí číst a psát běžné písmo s využitím speciálních nebo speciálně vybavených elektronických pomůcek).

3.5.2 Vzdělávání žáků s vícečetným postižením

Mnozí žáci školy mají vícečetné postižení. Nejčastěji se jedná o kombinované postižení zrakové, mentální a tělesné. Časté jsou i specifické poruchy učení a chování, poruchy autistického spektra a vady řeči. Při vzdělávání těchto žáků využíváme různá vyrovnávací a podpůrná opatření. Pedagogové mají možnost konzultovat problematiku daného postižení se speciálně pedagogickými centry a specializovanými pracovišti příslušného zaměření. Studují odbornou literaturu popř. se účastní na seminářích v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Ve spolupráci s vedením školy a SPC zajišťují speciální kompenzační, reedukační a zdravotnické pomůcky. Učitelé většinou připravují vlastní učební materiály. Speciální učebnice nejsou k dispozici. Učební postupy a metody pedagogové přizpůsobují typu a stupni postižení. Napomáhají diagnostice a průběžně sledují vývoj žáka. Při evaluaci a klasifikaci přihlížejí k možnostem žáka v závislosti na typu a stupni postižení (např. sluchové postižení – hudební výchova, vývojové poruchy učení – písemný projev, čtení, tělesné postižení – tělesná výchova informatika). Škola je z větší části bezbariérová a umožňuje vzdělávání i žákům s tělesným postižením. Na některé předměty může být ve třídě podle potřeb žáků a možností školy přítomna asistentka pedagoga, Žákům s vícečetným postižením bývá na jejich žádost či žádost zákonných zástupců většinou prodloužena doba studia o jeden rok.

4. Průřezová témata

V tabulce je ke každému průřezovému tématu přiřazen předmět, ve kterém je dané téma plněno. Bližší podrobnosti jsou uvedeny u jednotlivých předmětů v kapitole 6.

Osobnostní a sociální výchova	Zkratky předmětů*
Osobnostní rozvoj	
Rozvoj schopností poznávání	PP
Sebepoznání a sebepojetí	VZ
Seberegulace a seberorganizace	RV
Psychohygiena	TV
Sociální rozvoj	
Poznávací schopnosti	ZSV
Mezilidské vztahy	ZSV
Komunikace	HDV
Spolupráce a soutěživost	TV
Morální rozvoj	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ZSV
Hodnoty, postoje, praktická etika	ZSV

Environmentální výchova	
Základní podmínky života	ZPV,RP,DP
Vztah člověka k prostředí	VZ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ZPV

Výchova k práci a zaměstnanosti	
Svět práce	KP,PP,DP
Sebeprezentace	ICT,SD
Pracovněprávní legislativa	ZSV

* Celé názvy všech předmětů jsou uvedeny v kapitole 5 - Učební plán.

5. Učební plán

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Zkratka	1. roč.	2. roč.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk	ČJ	2	2
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	AJ	1	1
Matematika a její aplikace	Matematika	Matematika	M	2	2
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informatika	ICT	1	1
Člověk a společnost	Základy společenských věd	Základy společenských věd	ZSV	1	1
Člověk a příroda	Základy přírodních věd	Základy přírodních věd	ZPV	1	1
Umění a kultura	Umění a kultura	Hudební a dramatická výchova	HDV	1	1
		Výtvarná výchova	VV	1	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Výchova ke zdraví	VZ	1	1
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	TV	2	2
Odborné zaměření	Rodinná výchova	Rodinná výchova	RV	3	3
	Výživa a příprava pokrmů	Příprava pokrmů	PP	4	4
	Odborné obory podle profilace školy	Keramické práce	KP	3	3
		Ruční práce	RP	2	2
	Dílečské práce	DP	2	2	
Disponibilní časová dotace				5	5

Poznámky k učebnímu plánu:

1. Disponibilní časová dotace je využita k:

- a) posílení hodinové dotace předmětu Ruční práce v obou ročnících o 1 hodinu týdně
- b) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče
- c) zařazení volitelných předmětů

Pro předměty speciálně pedagogické péče a volitelné předměty jsou určeny 4 vyuč. hodiny v každém ročníku. Přednostně jsou žáci zařazováni podle svých individuálních potřeb do předmětů speciální péče, protože tyto jsou pro jejich samostatnost a soběstačnost v budoucnosti klíčové. Zbylé hodiny jsou věnovány volitelným předmětům, z nichž si žáci vybírají podle svých potřeb a zájmů, dále se posuzují personální, materiální a organizační podmínky školy pro daný školní rok. Jednomu předmětu může být věnována časová dotace 1 – 2 vyučovací hodiny týdně. Vymezení, kterým žákům jsou nabízené vyučovací předměty určeny, je uvedeno v úvodu učebních osnov každého předmětu. Předměty speciálně pedagogické péče se neklasifikují.

Předměty speciálně pedagogické péče:

Název předmětu	Zkratka
Prostorová orientace a samostatný pohyb	POSP
Tyflopedická péče	TP
Řečová výchova	ŘV
Zdravotní tělesná výchova	ZTV
Sociální dovednosti	SD
Muzikoterapie	MT

Volitelné předměty:

Název předmětu	Zkratka
Cvičení z českého jazyka	CČJ
Cvičení z matematiky	CM
Konverzace v anglickém jazyce	KAJ
Konverzace v německém jazyce	KNJ
Cvičení ze základů společenských věd	CZSV
Psaní na klávesnici PC	PS

Přehled využití týdnů v období září - červen školního roku

Činnost	1. ročník – týdnů	2. ročník - týdnů
Výuka	33	33
Závěrečná zkouška	0	1
Časová rezerva, opakování učiva, exkurze, výchovně vzdělávací akce	7	6
Celkem	40	40

6. Učební osnovy

6.1 Povinné předměty

6.1.1 Vyučovací předmět: Český jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Žáci rozvíjejí své řečové schopnosti a myšlení, získávají pozitivní vztah k mateřskému jazyku a literatuře. Získávají sebedůvěru při vystupování na veřejnosti. V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat jazyková sdělení, číst s porozuměním, psát, mluvit a rozhodovat se na základě slyšeného nebo přečteného textu. V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky. Dospívají k poznatkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje.

Předmět je vyučován v 1. i ve 2. ročníku vždy 2 hodiny týdně.

Metody a formy práce: individuální, skupinová.

Průřezová témata: Nejsou zařazena.

b) výchovné a vzdělávací strategie

- klademe důraz na čtení s porozuměním
- zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly
- poskytujeme žákům dostatek učebních materiálů, umožňujeme jim přístup k informacím z jiných zdrojů
- zadáváme žákům přiměřeně obtížné úkoly
- vytváříme modelové situace
- učíme žáky pravidlům komunikace
- učíme žáky sdělovat své zkušenosti, vhodnou formou obhajovat svůj názor, vyjadřovat kritiku
- atmosférou důvěry přispíváme k otevřenější komunikaci
- poskytujeme žákům příležitosti k tomu, aby si osvojili dovednosti vyjadřovat své požadavky
- vedeme žáky k tomu, aby oceňovali práci ostatních

Vzdělávací obsah

Jazyková výchova

Žák by měl:

- rozlišovat spisovný jazyk, nespisovný jazyk
- uplatňovat znalosti českého pravopisu v písemném projevu
- využívat poznatky z tvarosloví v písemném i mluveném projevu
- používat adekvátní slovní zásobu, včetně příslušné odborné terminologie

Komunikační a slohová výchova

Žák by měl:

- vyjadřovat se správně a srozumitelně
- dokázat komunikovat ústní i jednoduchou písemnou formou
- zvládnout vyplnění jednoduchých tiskopisu, žádostí, napsat životopis
- popsat předměty a činnosti vztahující se k odborným činnostem
- aplikovat zadaný pracovní postup
- reprodukovat a dramatizovat jednoduchý příběh
- napsat jednoduchý příběh

Literární výchova

Žák by měl:

- reprodukovat přiměřený text
- rozlišit jednotlivé literární žánry

- poznat a formulovat rozdíl mezi poezií a prózou
- orientovat se v odborném textu
- zjišťovat základní potřebné informace z dostupných zdrojů

1. ROČNÍK			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk, dialekty 	Národní jazyk a jeho útvary	Jazyková výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • používat adekvátní slovní zásobu 	Slovní zásoba a tvoření slov		
<ul style="list-style-type: none"> • rozumět často používaným slovům cizího původu 	Slova cizího původu		
<ul style="list-style-type: none"> • určit stavbu slov a slova příbuzná 	Slova příbuzná		
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznat měkké, tvrdé a obojetné souhlásky 	Zvuková stránka jazyka		
<ul style="list-style-type: none"> • správně užívat skupiny hlásek bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně 	Psaní bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně		
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat pravopis i/y po měkkých, tvrdých a obojetných souhláskách b, l, m, p, s, v, z 	Psaní i/y po měkkých, tvrdých a obojetných souhláskách		
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznat slovní druhy 	Tvarosloví - slovní druhy		
<ul style="list-style-type: none"> • využívat poznatky z tvarosloví v písemném i mluveném projevu 	Pravopis tvarosloví		
<ul style="list-style-type: none"> • určit mluvnické kategorie u podstatných jmen a sloves 	Mluvnické kategorie		
<ul style="list-style-type: none"> • určit ve větě základní větné členy 	Skladba – stavba věty		
<ul style="list-style-type: none"> • určit druhy vět z komunikačního hlediska 	Druhy vět		

<ul style="list-style-type: none"> • správně uplatňovat shodu přísudku s podmětem v přítomném i minulém čase 	Shoda přísudku s podmětem		
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřovat se správně a srozumitelně 	Ústní projevy společenského styku, uvítání, představení se, rozloučení, telefonický rozhovor, pošta	Komunikační a slohová výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • obhájit svoje názory a myšlenky před ostatními 	Komunikační situace		
<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat při psaní správné hygienické návyky správně sedět, držet psací náčiní 	Hygienické návyky při psaní, technika psaní		
<ul style="list-style-type: none"> • dokázat komunikovat jednoduchou písemnou formou 	Písemné projevy společenského styku – dopis (soukromý i úřední), přání		
<ul style="list-style-type: none"> • popsat předměty a činnosti 	Popis		
<ul style="list-style-type: none"> • seřadit ilustrace podle dějové posloupnosti 	Vypravování		
<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovat a drammatizovat jednoduchý příběh 	Reprodukce kratších textů, drammatizace		
<ul style="list-style-type: none"> • nacvičit konkrétní situace 	Praktická cvičení		
<ul style="list-style-type: none"> • zvládnout techniku tichého i hlasitého čtení 	Technika čtení, přednes	Literární výchova	
<ul style="list-style-type: none"> • rozumět textu 	Porozumění textu		
<ul style="list-style-type: none"> • reprodukovat přiměřený text 	Poslech a reprodukce textu		
<ul style="list-style-type: none"> • poznat a formulovat rozdíl mezi poezií a prózou 	Literární druhy - próza a poezie		

<ul style="list-style-type: none"> rozlišit a charakterizovat některé literární žánry a projevy 	Literární žánry (pohádka, pověst), denní tisk, časopisy, odborná literatura, encyklopedie		
<ul style="list-style-type: none"> formulovat dojmy z četby 	Četba a výklad ukázek z české i světové literatury		
<ul style="list-style-type: none"> orientovat se ve vybraných autorech 	Vybraní čeští i světoví autoři		
<ul style="list-style-type: none"> orientovat se v základní odborné literatuře 	Odborná literatura vztahující se k odbornému zaměření		

2. ROČNÍK

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> používat adekvátní slovní zásobu včetně odborné terminologie 	Slovní zásoba a její styl	Jazyková výchova	
<ul style="list-style-type: none"> určit stavbu slov a slova příbuzná 	Nauka o slově, stavba slova, slova příbuzná		
<ul style="list-style-type: none"> uplatňovat znalosti českého pravopisu v písemném projevu (psaní í/y, souhláskových skupin, je/ě, mě/mně, s, z, vz) 	Český pravopis		
<ul style="list-style-type: none"> určovat druhy slov 	Tvarosloví – druhy slov		
<ul style="list-style-type: none"> využívat poznatky z tvarosloví v ústním i mluveném projevu 	Jazyková kultura		
<ul style="list-style-type: none"> určit mluvnické kategorie u podstatných jmen a sloves 	Podstatná jména a slovesa		
<ul style="list-style-type: none"> uplatňovat pravidla pro psaní přídavných jmen, zájmen a číslovek 	Přídavná jména, zájmena a číslovky		

<ul style="list-style-type: none"> rozpoznávat a správně užívat neohebné slovní druhy 	Neohebné slovní druhy		
<ul style="list-style-type: none"> správně používat velká písmena 	Psaní velkých písmen		
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznat větu jednoduchou a souvětí 	Skladba		
<ul style="list-style-type: none"> určit základní větné členy 	Větné členy		
<ul style="list-style-type: none"> uplatňovat správně shodu přísudku s podmětem v minulém čase 	Shoda přísudku s podmětem		
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřovat se správně a srozumitelně v ústním i písemném projevu 	Ústní a písemné projevy společenského styku	Komunikační a slohová výchova	
<ul style="list-style-type: none"> dodržovat při psaní správné hygienické návyky správně sedět, držet psací náčiní 	Hygienické návyky při psaní, technika psaní		
<ul style="list-style-type: none"> zvládnout vyplnění jednoduchých tiskopisů, žádostí, napsat životopis 	Žádost, životopis, inzerát, dotazník, objednávka		
<ul style="list-style-type: none"> aplikovat zadaný pracovní postup 	Pracovní postup		
<ul style="list-style-type: none"> napsat charakteristiku osoby 	Charakteristika		
<ul style="list-style-type: none"> napsat jednoduchý příběh 	Vypravování		
<ul style="list-style-type: none"> reprodukovat a dramatizovat jednoduchý příběh 	Dramatizace		
<ul style="list-style-type: none"> nacvičit konkrétní situace a přijímací pohovor 	Praktická cvičení	Literární výchova	
<ul style="list-style-type: none"> správně číst text 	Technika čtení, poslech		
<ul style="list-style-type: none"> rozumět textu a reprodukovat jej 	Porozumění a reprodukce textu		
<ul style="list-style-type: none"> charakterizovat rozdíl mezi prózou a poezií 	Druhy literatury – próza a poezie		
<ul style="list-style-type: none"> formulovat dojmy z četby 	Četba a výklad ukázek z české i světové literatury		

<ul style="list-style-type: none"> orientovat se ve vybraných českých a světových autorech 	Vybraní čeští i světoví autoři		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišit a charakterizovat některé literární druhy a žánry 	Odborná a krásná literatura, drama, povídka, sci-fi, román, komiks		
<ul style="list-style-type: none"> získat základní znalosti o filmovém a dramatickém zpracování literárních děl 	Filmové a dramatické zpracování literárních děl		
<ul style="list-style-type: none"> orientovat se v pracovních návodech 	Čtení návodů a pracovních postupů (profesní příprava)		

6.1.2 Vyučovací předmět : Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk (Anglický jazyk)

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah seznamuje žáky se základy jazyka a důležitostí studia cizího jazyka v současné době. Důraz je kladen na probuzení zájmu o studium angličtiny. Vycházíme z předpokladu, že někteří žáci se s anglickým jazykem v budoucnu setkají nebo budou pokračovat v jeho studiu a budou moci navázat na vědomosti a dovednosti nabyté v praktické škole.

Vzdělávací obor cizí jazyk seznamuje s rozdíly a odlišnostmi ve vyjadřování v mateřském a cizím jazyce. Zároveň poukazuje na vliv cizích jazyků (zejména angličtiny) na mateřský jazyk. Ve vyučovacím předmětu si žáci osvojují schopnost rozpoznat anglický jazyk, osvojují si základní gramatické jevy a slovní zásobu základních témat. Větší pozornost je věnována zvukové podobě jazyka s důrazem na schopnost základní komunikace v anglickém jazyce.

Vyučování anglickému jazyku probíhá většinou v kmenových třídách. Pro názornost jsou používány předměty běžné denní potřeby, upravené pomůcky či texty v Braillově písmu či zvětšeném fontu atp. Při výuce se používá dostupných zvukových nahrávek a jiných audiovizuálních pomůcek. Mimo používání různých pomůcek je motivujícím prvkem výuky pro některé žáky i návštěva školních divadelních představení v anglickém jazyce.

Předmět je vyučován v 1 i ve 2. ročníku vždy 1 hodinu týdně.

Průřezová témata: Nejsou zařazena.

b) výchovné a vzdělávací strategie

- základními formami práce, které vedou k naplnění vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí, jsou skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty
- klademe důraz na komunikaci
- vyžadujeme od žáků znalost základních gramatických struktur a jednoduchých běžných frází
- seznamujeme žáky s kulturou a tradicemi v anglicky mluvících zemích
- vytváříme modelové situace, v nichž se žáci musí domluvit cizím jazykem
- (rozvíjíme zájem o cizojazyčnou literaturu)
- vedeme žáky k osvojení techniky studia cizího jazyka (navyšování slovní zásoby, opakování atp.)
- využíváme mezipředmětových vztahů, zejména s předměty základy přírodních věd, základy společenských věd a český jazyk

Vzdělávací obsah

Jednoduchý mluvený projev

žák by měl

- osvojit si základní pravidla výslovnosti
- porozumět jednoduchým textům a nápisům
- rozumět jednoduchým pokynům, sdělením a frázím
- zvládnout základy společenského styku – pozdravit, představit se, požádat a poděkovat
- používat osvojenou slovní zásobu
- vést jednoduchý rozhovor

Gramatické struktury

žák by měl

- zformulovat jednoduchou otázku a odpověď
- používat základní gramatické prostředky

Tématické okruhy

žák by měl

- pojmenovat věci okolo sebe – ve třídě, v bytě
- pojmenovat členy rodiny
- znát názvy dnů v týdnu, denní doby, ročních období, určit čas
- používat základní slovní zásobu z oblasti jídla a potravin
- znát základní pojmy související s cestováním

- orientovat se ve slovníku

1. ROČNÍK			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> osvojit si základní pravidla výslovnosti porozumět jednoduchým textům a nápisům rozumět jednoduchým pokynům, sdělením a frázím zvládnout základy společenského styku – pozdravit, představit se, požádat a poděkovat používat osvojenou slovní zásobu vést jednoduchý rozhovor zformulovat jednoduchou otázku a odpověď používat základní gramatické prostředky pojmenovat věci okolo sebe 	<p>Abeceda; slovní zásoba, procvičování</p> <p>Nápisy na předmětech denní potřeby (PC, elektronika)</p> <p>Pokyny učitele při hodinách angličtiny, pozdravy</p> <p>Pozdravy, představení, omluvy, požadavky (sloveso can), vyjádřit souhlas a nesouhlas</p> <p>Věty se slovesem be, have v kladných i záporných větách</p> <p>Číslovky, slovní zásoba, procvičování</p> <p>Odpovědi a otázky pomocí „Do you?“</p> <p>Odpovědi a otázky pomocí „Do you?“, tázací zájmena a příslovce („wh“ questions)</p> <p>Gram. správné věty, větný vzorec anglické věty, množné číslo</p> <p>Popis třídy, bytu, předměty, přivlastňovací zájmena</p>	<p>Alphabet</p> <p>Angličtina – jazyk mezinárodního dorozumění</p> <p>Classroom English</p> <p>Meeting, Conversation</p> <p>Family, Personal Data, School</p> <p>Personal Data</p> <p>Family, School, Personal Data</p> <p>Family, School</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • pojmenovat členy rodiny 	Slovní zásoba, ukazovací zájmena, přivlastňovací zájmena	Family	
<ul style="list-style-type: none"> • znát názvy dnů v týdnu 	Vyjádření času, pozdravy během dne, dny v týdnu	Time, Greetings	
<ul style="list-style-type: none"> • používat základní slovní zásobu z oblasti jídla a potravin 	Příslušná slovní zásoba, sloveso like	Food, Drinks, Fruit and Vegetables	

2. ROČNÍK			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • osvojit si základní pravidla výslovnosti • porozumět jednoduchým textům a nápisům • rozumět jednoduchým pokynům, sdělením a frázím • zvládnout základy společenského styku – pozdravit, představit se, požádat a poděkovat • používat osvojenou slovní zásobu • vést jednoduchý rozhovor • zformulovat jednoduchou otázku a odpověď 	<p>Upevňování slovní zásoby, procvičování správné výslovnosti</p> <p>Orientace v prostoru, ve městě, dopravní prostředky</p> <p>Cestování, popis cesty</p> <p>Cestování, styk s cizinci, žádost o radu či pomoc</p> <p>Věty se slovesem can a like, číslovky</p> <p>Jednoduché otázky a odpovědi z oblastí cestování, sport, stravování, počasí, roční období</p> <p>Otázky pomocí „Do you“ a „What do/don't you“</p>	<p>(viz níže)</p> <p>Town, Traffic</p> <p>Travelling</p> <p>Meeting</p> <p>Sports, Hobbies</p> <p>Travelling, Sports, Weather, Food</p> <p>Travelling, Shopping</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • používat základní gramatické prostředky • pojmenovat věci okolo sebe • pojmenovat členy rodiny • znát názvy dnů v týdnu, denní doby, ročního období, určit čas 	<p>Zájmena ukazovací, přivlastňovací, tázací, věta jednoduchá, zápor anglické věty</p> <p>Slovní zásoba, there is/are</p> <p>Popis osoby, přídavná jména</p> <p>Názvy měsíců, roční období, určování času</p>	<p>Family, School</p> <p>Town, Traffics, Shopping</p> <p>Characterization, Family</p> <p>Weather, Time</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • používat základní slovní zásobu z oblasti jídla a potravin • znát základní pojmy související s cestováním • orientovat se ve slovníku 	<p>Určování množství pomocí much/many, názvy obchodů, fráze při nakupování</p> <p>Instrukce pro pohyb po městě, dopravní prostředky</p> <p>Práce se slovníkem, četba textu, vyhledávání slov</p>	<p>Shopping, Town</p> <p>Town, My holiday, Hobbies</p> <p>Průběžně u ostatních témat</p>	

6.1.3 Vyučovací předmět: Matematika

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Cílem vzdělávání v oblasti matematiky je rozvoj vědomostí a dovedností potřebných v praktickém životě. Matematické vzdělávání plní zejména funkci průpravnou pro odbornou část vzdělávání. Výuka se také zaměřuje na řešení konkrétních problémů, se kterými se žáci mohou setkat v různých životních situacích (osobní život, budoucí zaměstnání, další studium apod.).

V geometrii jsou metody práce u žáků s těžkým zrakovým postižením přizpůsobeny jejich potřebám a možnostem, po obsahové stránce dochází ke smysluplné redukci učiva (např. některé konstrukční úkoly v geometrii plní žáci s těžkým ZP pouze praktickým znázorněním).

V omezeném rozsahu využíváme i speciální rýsovací soupravu pro nevidomé.

U žáků s postižením zraku nelze zařadit některé očekávané výstupy (kótování, technické písmo), některé jsou upraveny nebo nahrazeny jinými (výstup zobrazit jednoduchá tělesa nahrazen výstupem znát jednoduchá tělesa).

Učivo o manipulaci s penězi a platební kartou je pro těžce ZP natolik specifické, že je zařazeno do předmětu Sociální dovednosti, který patří do skupiny předmětů speciální pedagogické péče.

Předmět matematika je vyučován v 1. i ve 2. ročníku vždy 2 vyučovací hodiny týdně.

Výuka probíhá v kmenové učebně současně v celé třídě s individuálním přístupem k jednotlivým žákům.

Průřezová témata: Nejsou zařazena.

b) výchovné a vzdělávací strategie:

- u žáků s těžkým zrakovým postižením vytváříme pojmy a představy na základě hmatového názoru
- připravujeme a vyrábíme vlastní reliéfní obrázky, modely, pomůcky, texty v bodovém písmu i ve zvětšeném černotisku
- u žáků s těžkým zrakovým postižením používáme ve větší míře názorné pomůcky přizpůsobené jejich potřebám (počítadla s hladkými i drsnými kuličkami, reliéfní číselnou osu, reliéfní obrázky rovinných obrazců, soubory geometrických tvarů a modely těles)
- využíváme mezipředmětové vazby (např. s předměty Dílenské práce, Ruční práce, Příprava pokrmů, Informatika)
- respektujeme časovou náročnost zápisu matematických výrazů a úkonů v Braillově písmu
- žáky s lehkým a středním stupněm ZP podporujeme v používání speciálních optických pomůcek, se žáky s těžkým zrakovým postižením procvičujeme práci s rýsovací soupravu a mluvicím kalkulátorem
- pořádáme se žáky soutěže na úrovni třídy
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení
- posilujeme volní vlastnosti žáků pravidelným zadáváním přiměřených úkolů
- podle individuálních možností žáků využíváme při výuce či zadávání úkolů výpočetní techniku

Vzdělávací obsah

Čísla a početní operace

žák by měl:

- provádět aritmetické operace s přirozenými a celými čísly
- řešit slovní úlohy s přirozenými čísly
- zaokrouhlovat čísla, odhadovat výsledky
- provádět základní aritmetické operace se zlomky, desetinnými čísly a procenty

- zvládat práci s kalkulátorem pro kontrolu výsledků
- řešit jednoduché slovní úlohy
- uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi, platební kartou

Závislosti, vztahy a práce s daty

žák by měl:

- používat základní jednotky délky, času, hmotnosti, objemu
- využívat převody jednotek v odborných předmětech a praxi
- orientovat se v jednoduchém grafu, tabulce

Geometrie v rovině a prostoru

žák by měl:

- znát a rýsovat rovinné útvary
- zobrazit jednoduchá tělesa
- vypočítat obvody a obsahy rovinných útvarů a využívat je v praxi
- vypočítat objemy a povrchy těles se zaměřením na využití v praxi
- číst jednoduché technické výkresy

1. ROČNÍK

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • provádět aritmetické operace s přirozenými a celými čísly • řešit slovní úlohy s přirozenými čísly • zaokrouhlovat čísla, odhadovat výsledky • provádět základní aritmetické operace se zlomky, desetinnými čísly a procenty • zvládat práci s kalkulaátorem pro kontrolu výsledků • řešit jednoduché slovní úlohy 	<p>Přirozená a celá čísla</p> <p>Přirozená čísla</p> <p>Desetinná čísla, zlomky, procenta, výpočet procentní části</p> <p>Práce s kalkulaátorem</p> <p>Slovní úlohy se zaměřením na praxi</p>	<p>Čísla a početní operace</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • používat základní jednotky délky, času hmotnosti, objemu • využívat převody jednotek v odborných předmětech a praxi 	<p>Jednotky délky, času, hmotnosti, objemu, obsahu, praktické převody</p>	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • znát a rýsovat rovinné útvary • vypočítat obvody a obsahy rovinných útvarů a využívat je v praxi • číst jednoduché technické výkresy 	<p>Rovinné útvary (čtverec, obdélník), konstrukční úlohy</p> <p>Rovinné útvary (čtverec, obdélník), obvody a obsahy</p> <p>Rovinné útvary</p>	<p>Geometrie v rovině a prostoru</p>	

2. ROČNÍK

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • provádět aritmetické operace s přirozenými a celými čísly • řešit slovní úlohy s přirozenými čísly • zaokrouhlovat čísla, odhadovat výsledky • provádět základní aritmetické operace se zlomky, desetinnými čísly a procenty • zvládat práci s kalkulátorem pro kontrolu výsledků • řešit jednoduché slovní úlohy 	<p>Přirozená a celá čísla</p> <p>Přirozená čísla</p> <p>Desetinná čísla, zlomky, procenta, výpočet procentní části</p> <p>Práce s kalkulátorem</p> <p>Slovní úlohy se zaměřením na praxi</p>	Čísla a početní operace	
<ul style="list-style-type: none"> • používat základní jednotky délky, času, hmotnosti, objemu • využívat převody jednotek v odborných předmětech a praxi • orientovat se v jednoduchém grafu, tabulce 	<p>Jednotky délky, času, hmotnosti, objemu, obsahu, praktické převody</p> <p>Grafy, tabulky, příklady z praktického života, aritmetický průměr</p>	Závislosti, vztahy a práce s daty	
<ul style="list-style-type: none"> • znát a rýsovat rovinné útvary • vypočítat obvody a obsahy rovinných útvarů a využívat je v praxi 	<p>Rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník)</p> <p>Rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník), obvody a obsahy</p>	Geometrie v rovině a prostoru	
<ul style="list-style-type: none"> • znát jednoduchá tělesa 	Prostorové útvary (kvádr, krychle)		

<ul style="list-style-type: none"> vypočítat objemy a povrchy těles se zaměřením na využití v praxi 	Prostorové útvary (kvádr, krychle), povrchy a objemy		
--	---	--	--

6.1.4 Vyučovací předmět: Informatika

Vzdělávací oblast : Informační a komunikační technologie

Vzdělávací obor: Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Obsahem předmětu Informatika je zvládnutí základních dovedností při užití počítače jako kompenzační pomůcky určené k čtení a psaní černotiskových textů. Při práci využít náhradní smysly ke kompenzaci zrakové nedostatečnosti (podle typu vady):

- zvětšení obrazu (pro slabozraké)
- zvětšení obrazu s hlasovou podporou (pro žáky se zbytky zraku)
- zpřístupnění alternativním způsobem tj. sluchem
- získání elementárních dovedností v ovládnutí výpočetní techniky a práce s informacemi
- zvládnutí komunikace s okolím za pomoci počítače

Předmět je vyučován v 1. i ve 2. ročníku 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá v počítačové učebně současně v celé třídě s individuálním přístupem k jednotlivým žákům podle ročníku a individuálních možností.

Průřezová témata:

Výchova k práci a zaměstnanosti

- Sebeprezentace

b) výchovné a vzdělávací strategie

- ověřujeme, jak žáci využívají nabyté dovednosti v praxi
- vedeme žáky k uplatnění získaných znalostí při řešení problémů
- vedeme žáky k formulování svých myšlenek psaním jednoduchých sdělení
- při využívání SW vedeme žáky k respektování práv k duševnímu vlastnictví
- vedeme žáky k udržování pořádku na svém pracovním místě

- využíváme elektronickou poštu pro zadávání úkolů
- ukazujeme žákům výhody zpracování poznámek v elektronické podobě
- procvičujeme s žáky pravidla písemné komunikace
- využíváme mezipředmětové vztahy
- procvičujeme vyhledávání informací na internetu

Vzdělávací obsah

žák by měl:

- ovládat základní obsluhu počítače
- zvládat na uživatelské úrovni práci s textovým editorem, využívat vhodné aplikace
- zvládat základy práce se speciálními programy pro zrakově postižené
- vyhledat informace v textech, které jsou umístěny na školním serveru popřípadě na internetu
- osvojit si základy elektronické komunikace
- dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

1. ROČNÍK			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • ovládat základní obsluhu počítače • ukázat na PC a pojmenovat základní části HW • dodržovat pravidla bezpečnosti práce s výpočetní technikou 	Komponenty počítače, jejich pojmenování a funkce Základní programové vybavení počítače Programy pro zrakově postižené Hygiena a bezpečnost práce	HW, SW a bezpečnostní zásady práce na PC	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládat základní práce se soubory 	Programové vybavení počítače Ovládání počítače Ochrana před viry Soubor, složka, adresářová cesta	Operační systém, počítačová síť	

<ul style="list-style-type: none"> pracovat na základní uživatelské úrovni s textovým editorem 	Textové editory - poznámkový blok - WordPad - Microsoft Word Práce s diktafonem Psaní, čtení, úprava textu Klávesové zkratky	Aplikační software, textový procesor	
<ul style="list-style-type: none"> zvládat základní způsoby komunikace zvládat základy práce s elektronickou poštou zvládat základní funkce mobilního telefonu 	E-mail Mobilní telefon	Elektronická komunikace	Sebereprezentace -žádost -životopis
<ul style="list-style-type: none"> vyhledat informace v textech, které jsou umístěny na školním serveru 	Čtení článků z časopisů pro ZP dostupných v elektronické podobě Práce s informacemi	Internet zdroj informací	

2. ROČNÍK

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> ovládat základní obsluhu periférií počítače rozumět základním pojmům informační činnosti 	Skener, skenování Tiskárny (černotisková a bodová), tisk	HW, SW a bezpečnostní zásady práce na PC	
<ul style="list-style-type: none"> orientovat se ve struktuře souborů a složek 	Vyhledávání, kopírování, přesun, mazání Prostředky zabezpečení dat před zneužitím	Operační systém, počítačová síť	

<ul style="list-style-type: none"> podle druhu postižení pracovat s dalšími aplikacemi 	<p>Tabulkový procesor (pouze slabozrací žáci) Programy pro zrakově postižené Další aplikační programové vybavení Práce s digitálním fotoaparátem (slabozrací žáci)</p>	<p>Aplikační software, textový procesor</p>	
<ul style="list-style-type: none"> zvládat základní způsoby elektronické komunikace dodržovat pravidla bezpečné e-komunikace 	<p>Založení schránky, psaní e-mailů, Vkládání příloh</p>	<p>Elektronická komunikace</p>	<p>Sebeprezentace -komunikace s úřady - osobní prezentace</p>
<ul style="list-style-type: none"> vyhledat informace na internetu dbát na ochranu dat při práci na internetu 	<p>Internetový prohlížeč Práce ZP s internetem Vyhledávání informací Práce s informacemi</p>	<p>Internet zdroj informací</p>	

6.1.5 Základy společenských věd

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Základy společenských věd

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je navázat na základní vzdělávání, zopakovat a prohloubit základní vědomosti žáků o podstatě a fungování demokratické společnosti, o právech a povinnostech občanů. Dále se orientovat v mezilidských vztazích a chovat se podle pravidel společenského chování. Důležitým úkolem je procvičovat se žáky hledání a třídění informací, aby si dokázali vytvořit vlastní názor a nepodléhali manipulaci. Cílem je zejména, aby žák dokázal v co nejvyšší míře prakticky použít získané vědomosti v osobním životě.

Předmět je vyučován v 1. i ve 2. ročníku vždy 1 vyučovací hodinu týdně.

Výuka probíhá skupinově s přihlédnutím k individuálním možnostem žáků. Pro lepší pochopení učiva a aplikaci teoretických poznatků v praxi je maximálně využívána forma hry či scénky. Poloha školy v centru hlavního města umožňuje zajistit pro vybraná témata exkurze a

besedy ve škole i mimo ni (např. návštěvu Parlamentu ČR, Úřadu práce, banky, soudu, besedu s policistou, exkurze do organizací zajišťujících služby pro ZP).

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Sociální rozvoj

- Poznávací schopnosti
- Mezilidské vztahy

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova k práci a zaměstnanosti

- Pracovníprávní legislativa

a) výchovné a vzdělávací strategie

- pomáháme žákům rozlišovat ověřené a kvalitní zdroje informací
- navozujeme se žáky modelové problémové situace a cvičíme hledání jejich řešení (v rodině, ve škole, na úřadech)
- vedeme žáky k nutnosti napravovat chybná řešení problémů
- připravujeme žáky na možné problémy spojené s jejich zdravotním postižením a cvičíme řešení konkrétních situací (např. chování ve společnosti, na úřadech), procvičujeme požádání o pomoc
- procvičujeme se žáky formulování otázek a odpovědí přiměřeně jejich možnostem
- poskytujeme žákům možnost ověřovat si získané komunikační dovednosti v modelových situacích ve třídě i na akcích celoškolských a mimoškolských (exkurze, besedy)
- procvičujeme jednoduchý písemný styk, cvičíme vyplňování formuláře (např. osobní doklady, žádost o příspěvek na pomůcku, přihláška na SŠ)
- vyhledáváme příležitosti k posílení sebedůvěry každého žáka (např. vhodným výběrem úkolu nebo role pro konkrétního žáka v dané situaci)
- učíme žáky být vnímaví k problémům spolužáků, rodinných příslušníků i ostatních lidí, nabídnout pomoc nebo o ni požádat
- vedeme žáky k respektování dohodnutých nebo stanovených pravidel (hry a soutěže, společenské akce, školní řád, zákony)
- seznamujeme žáky s významem pracovníprávních předpisů a důsledky jejich porušování
- žáci hodnotí výsledky práce své i jejich spolužáků
- vedeme žáky k reálnému sebehodnocení, využíváme mezipředmětové vazby (např. **informatika, rodinná výchova, sociální dovednosti**)

1. ROČNÍK

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití • uplatňovat vhodné způsoby společenského chování • rozlišit nepřiměřené chování a porušování společenských norem • být tolerantní k odlišnostem a zájmům minoritních skupin ve společnosti • uvést vztah ČR k některým mezinárodním organizacím • popsat nebezpečí a hrozby terorismu • uvést charakteristické znaky nejstarších civilizací • vyjmenovat jednotlivá historická období našeho státu • charakterizovat rozdíly jednotlivých historických etap novověku 	<ul style="list-style-type: none"> • Mezilidské vztahy (čestnost, pravdomluvnost, přátelství) • Základní pravidla společ. chování, vystupování na veřejnosti, navázání kontaktu • Vztah k nemocným, starým a postiženým občanům • Rovnoprávné postavení mužů a žen • Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin • Mezinárodní vztahy a spolupráce, Evropská unie a ČR • Terorismus a jeho hrozba • Nejstarší civilizace • Území českého státu v proměnách času • Historický přehled – vznik státu, státoprávní uspořádání, vlády 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk ve společnosti • Člověk a svět • Člověk a dějiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Mezilidské vztahy • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • Hodnoty, postoje, praktická etika • • •
<ul style="list-style-type: none"> • popsat rozdíly života v demokratických a nedemokratických společnostech 	<ul style="list-style-type: none"> • Novověk a nejnovější dějiny 		

2. ROČNÍK

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • orientovat se ve školském systému, • chápat pojmy kvalifikace, rekvalifikace • zvládat běžnou komunikaci s úřady, v případě potřeby umět požádat o radu a pomoc • orientovat se v působnosti orgánů a institucí sociální a zdravotní péče • využívat v krizových situacích služeb pomáhajících organizací 	<p>Školství v naší zemi, význam vzdělání.</p> <p>Pracovní uplatnění, základy pracovněprávních vztahů</p> <p>Obecní úřady (osobní doklady) Pracovní úřady (nezaměstnanost)</p> <p>Orgány zdravotní a sociální péče, zdravotní pojištění, sociální dávky, důchodové zabezpečení</p> <p>Pomáhající organizace Vhodné využití volného času (kultura, sport, zájmové organizace a zájmové činnosti) Nevhodné využití volného času (alkoholismus, toxikomanie, trestná činnost mládeže)</p>	Člověk jako občan	<p>Pracovněprávní legislativa</p> <p>Poznávací schopnosti</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenovat státní symboly naší vlasti • pojmenovat státoprávní uspořádání ČR, zákonodárné orgány a instituce státní správy • vysvětlit práva a povinnosti občanů 	<p>Státní znaky a symboly</p> <p>Státoprávní uspořádání, Ústava, státní a zastupitelské orgány, volby</p> <p>Lidská a občanská práva, povinnosti občana, zákony</p>	Člověk a právo	<p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznat ohrožení sociálně patologickými jevy 	<p>Právní vztahy a z nich vyplývající závazky, protiprávní jednání, trestná činnost mládeže</p>		

6.1.6 Vyučovací předmět: Základy přírodních věd

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor: Základy přírodních věd

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu.

Zahrnuje poznávání přírody jako systému, jehož jednotlivé části se vzájemně ovlivňují, a pochopení vlivu člověka na přírodní děje. U žáků rozvíjíme vztah k přírodě a vědomí odpovědnosti za kvalitu životního prostředí. Žáci si osvojují vědomosti, dovednosti a návyky potřebné k jeho ochraně. Výuka směřuje k podpoře poznávání základních fyzikálních faktů a jevů, k získání informací o vlastnostech chemických látek, jejich využití v praxi a pravidlech bezpečnosti při práci s nimi. Dále se zaměřuje na získávání a rozvíjení dovednosti zacházet s různými druhy geografických informací.

Předmět je vyučován v 1. i ve 2. ročníku vždy 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá v běžné třídě nebo v učebně přírodních věd. Základními formami práce jsou frontální výuka s modelovými ukázkami a demonstračními aktivitami, skupinová práce řešení zadaného tématu, práce s pracovními listy. Výuku doplňujeme exkurzemi a krátkodobými projekty.

Průřezová témata:

Environmentální výchova

- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí.

b) výchovné a vzdělávací strategie

- u žáků s těžkým zrakovým postižením vytváříme pojmy a představy na základě hmatového názoru (modely a hmatové obrázky živých i neživých přírodnin, hmatové mapy, jednoduché i složité stroje, dopravní prostředky, geografické útvary atp.)
- vytváříme modelové situace, ve kterých se žáci učí řešit reálné problémy z praxe
- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečného nakládání s různými druhy chemických látek a zacházení s různými typy zařízení a elektrických spotřebičů
- třídíme s žáky odpad do nádob umístěných ve škole, vysvětlujeme význam využívání recyklovaných materiálů
- kriticky diskutujeme o vlivech konkrétních činností člověka na přírodní prostředí
- seznamujeme žáky s možnostmi úspor energie a vody při běžných činnostech
- umožňujeme žákům uplatnit se dle jejich schopností

Vzdělávací obsah

Základy přírodopisu

žák by měl:

- získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- popsat základní stavbu těla rostlin
- znát vybrané zástupce rostlin a živočichů
- prokázat znalost významu rostlin a živočichů
- vysvětlit význam hospodářsky důležitých rostlin a zvířat
- dodržovat zásady bezpečného chování v přírodě

Základy ekologie

žák by měl:

- vysvětlit podstatu potravních řetězců
- rozlišovat základní rozdíly mezi ekosystémy a popsat ekosystémy vytvořené člověkem
- uvést zástupce v nejbližším ekosystému a vztahy mezi nimi
- vysvětlit zásady chování v chráněné oblasti
- dodržovat pravidla pro třídění odpadů

Základy fyziky

žák by měl:

- určit společné a rozdílné vlastnosti látek
- změřit některé fyzikální veličiny vybraných látek a těles
- využívat poznatky o jednoduchých strojích v praxi
- uvést rozdíly jednotlivých druhů energií a jejich využitelnosti
- znát důsledky působení nadměrného hluku

Základy chemie

žák by měl:

- rozlišit výchozí látky jednoduchých chemických reakcí
- vyjmenovat produkty průmyslového zpracování ropy
- popsat využitelnost anorganických sloučenin – oxidů, hydroxidů, kyselin a solí
- využívat chemické látky v praxi s ohledem na životní prostředí a zdraví člověka
- znát pravidla bezpečného zacházení s chemickými výrobky

Základy zeměpisu

žák by měl:

- používat základní kartografickou a topografickou terminologii
- objasnit důsledky pohybů Země
- orientovat se na mapě světa a vyhledat světadíly a oceány
- ukázat na mapě státy EU a uvést postavení ČR v Evropě
- vědět o významu vlivu podnebí na rozvoj a udržení života na Zemi

1. ROČNÍK			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích • objasnit důsledky pohybů Země • vědět o významu vlivu podnebí na rozvoj a udržení života na Zemi • rozlišovat základní rozdíly mezi ekosystémy • orientovat se na mapě světa a vyhledat světadíly a oceány 	<p>Obecná biologie a genetika Přírodní obraz Země Vznik života, základní projevy života</p> <p>Slunce, Země, sluneční soustava, Vesmír</p> <p>Podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů</p> <p>Druhy ekosystémů, vznik ekosystémů</p> <p>Světadíly a oceány</p>	Naše matička Země	Základní podmínky života
<ul style="list-style-type: none"> • uvést rozdíly jednotlivých druhů energií a jejich využitelnosti 	Zdroje energie (sluneční energie)		
<ul style="list-style-type: none"> • získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích 	Neživá příroda – nerosty, horniny, půda, praktický význam	Neživá příroda	

<ul style="list-style-type: none"> • určit společné a rozdílné znaky látek • dodržovat zásady bezpečného chování v přírodě • dodržovat pravidla třídění odpadů • rozlišit výchozí látky jednoduchých chemických reakcí • vyjmenovat produkty průmyslového zpracování ropy • využívat chemické látky v praxi s ohledem na životní prostředí a zdraví člověka 	<p>Druhy látek a jejich základní fyzikální vlastnosti</p> <p>Magnetické děje</p> <p>Ochrana přírody a životního prostředí</p> <p>Hospodaření s odpady, ekologické havárie</p> <p>Nejjednodušší chemické reakce základních prvků</p> <p>Základní organické sloučeniny</p> <p>Bezpečnost zacházení s chemickými látkami</p> <p>Využití chemie v praxi v souvislosti se zaměřením</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • popsat základní stavbu těla rostlin • prokázat znalost významu rostlin • znát vybrané zástupce rostlin • dodržovat zásady bezpečného chování v přírodě • vysvětlit zásady chování v chráněné oblasti 	<p>Biologie rostlin – stavba těla, význam rostlin a jejich ochrana, jedovaté a léčivé rostliny</p> <p>Zásady bezpečného chování v přírodě</p> <p>Ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území, globální problémy</p>	Říše rostlin	
<ul style="list-style-type: none"> • uvést rozdíly jednotlivých druhů energií a jejich využitelnosti • vědět o významu vlivu podnebí na rozvoj a udržení života na Zemi 	<p>Světelné děje</p> <p>Podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů</p>		

<ul style="list-style-type: none"> rozlišovat základní rozdíly mezi ekosystémy 	<p>Společenstva – přirozená a umělá, druhy ekosystémů, rovnováha v ekosystémech, vzájemné vztahy</p>		
<ul style="list-style-type: none"> prokázat znalost významu živočichů znát vybrané zástupce živočichů vysvětlit podstatu potravních řetězců rozlišovat základní rozdíly mezi ekosystémy uvést zástupce v nejbližším ekosystému a vztahy mezi nimi 	<p>Biologie živočichů – živočišná společenstva</p> <p>Domácí a volně žijící zvířata, hospodářsky významné druhy, kriticky ohrožené druhy</p> <p>Potravní řetězce</p> <p>Společenstva, druhy ekosystémů, rovnováha v ekosystémech vzájemné vztahy</p>	<p>Říše živočichů</p>	
<ul style="list-style-type: none"> získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích rozlišovat základní rozdíly mezi ekosystémy a popsat ekosystémy vytvořené člověkem vysvětlit význam hospodářsky důležitých rostlin a zvířat 	<p>Obecná biologie a genetika společenstva</p> <p>Vznik života</p> <p>Druhy ekosystémů</p> <p>Hospodářsky významná zvířata a rostliny</p>	<p>Člověk a příroda</p>	<p>Základní podmínky života</p>

2. ROČNÍK

<ul style="list-style-type: none"> • změřit některé fyzikální veličiny vybraných látek a těles • využívat poznatky o jednoduchých strojích v praxi • uvést rozdíly jednotlivých druhů energií a jejich využitelnosti • znát důsledky působení nadměrného hluku 	<p>Druhy látek - měřené veličiny</p> <p>Tělesa – pohyb a síla</p> <p>Jednoduché stroje v praxi</p> <p>Elektrická energie</p> <p>Zvukové děje – škodlivost hluku</p>	<p>Energie hýbe světem</p>	<p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • znát pravidla bezpečného zacházení s chemickými výrobky • rozlišit výchozí látky jednoduchých chemických reakcí • popsat využitelnost anorganických sloučenin • využívat chemické látky v praxi s ohledem na životní prostředí a zdraví člověka • dodržovat pravidla pro třídění odpadů 	<p>Bezpečnost zacházení s chemickými látkami</p> <p>Nejjednodušší chemické reakce</p> <p>Směsi</p> <p>Základní organické a anorganické sloučeniny</p> <p>Využití chemie v praxi v souvislosti se zaměřením</p> <p>Hospodaření s odpady</p>	<p>Chemie nám pomáhá</p>	<p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> • používat základní kartografickou a topografickou terminologii • ukázat na mapě státy EU a uvést postavení ČR v Evropě • vědět o významu vlivu podnebí na rozvoj a udržení života na Zemi • získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích 	<p>Kartografie, topografie</p> <p>Česká republika, státy EU</p> <p>Podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů</p> <p>Neživá příroda</p>	<p>Čechy krásné, Čechy mé</p>	<p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> • znát vybrané zástupce rostlin a živočichů • vysvětlit význam hospodářsky důležitých rostlin a zvířat • vysvětlit zásady chování v chráněné oblasti • dodržovat zásady bezpečného chování v přírodě • uvést rozdíly jednotlivých druhů energií a jejich využitelnosti 	<p>Živočišná společenstva, chráněné druhy rostlin a živočichů</p> <p>Hospodářsky významné rostliny a zvířata</p> <p>Ochrana přírody a životního prostředí - chráněná území</p> <p>Zásady bezpečného chování v přírodě</p> <p>Energie – druhy a využitelnost</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • orientovat se na mapě světa a vyhledat světadíly a oceány • vědět o významu podnebí na rozvoj a udržení života na Zemi • objasnit důsledky pohybů Země • uvést rozdíly jednotlivých druhů energií a jejich využitelnosti • znát pravidla bezpečného zacházení s chemickými výrobky • vyjmenovat produkty průmyslového zpracování ropy • znát důsledky nadměrného hluku 	<p>Světadíly a oceány, státy světa a EU</p> <p>Živelné pohromy</p> <p>Slunce, Země</p> <p>Ochrana přírody a životního prostředí, globální problémy a jejich řešení</p> <p>Využití chemie v praxi v souvislosti se zaměřením</p> <p>Zvukové děje – vlastnosti zvuku, škodlivost hluku</p>	<p>„Globální“ svět</p>	<p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>

6.1.7 Vyučovací předmět: Hudební a dramatická výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Umění a kultura

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební a dramatická výchova vznikl spojením vzdělávacích okruhů Hudební výchova a Dramatická výchova.

Cílem hudební složky předmětu je upevňovat kladný vztah žáků k hudbě a to jak v oblasti aktivního hudebního a hudebně pohybového projevu, tak v oblasti posluchačské. V souladu s individuálními schopnostmi žáků je cílem rozvinout a zkultivovat jejich pěvecký a hudebně pohybový projev a s ním spojené instrumentální aktivity. Podporovat radost z aktivního „muzicírování“ a naučit žáky vnímat hudbu jako formu odpočinku, relaxace, ušlechtilé zábavy a společenského kontaktu. Důležitým cílem předmětu je rovněž vychovat pozorné posluchače, kteří vnímají hudbu s citovým zaujetím a umějí se chovat na koncertě. Dále pak získat základní znalosti v oblasti hud. dějin a uplatnit pěvecké, hudebně pohybové event. instrumentální dovednosti při přípravě programů na školní akce (vánoční slavnost apod.).

Dramatická výchova je zaměřena na celkový rozvoj osobnosti pomocí prvků a postupů dramatického umění (jednoduché herecké etudy, hudebně básnické pásmo, recitace, fyzické divadlo s hrou na tělo apod.). Cílem dramatické složky předmětu je pomocí her a cvičení vést žáky k soustředěnosti, odbourávání zábran a rozvoji vnímání a schopnosti objevovat sama sebe a okolní svět. V dramatické výchově rozvíjíme plynulost i barvitost mluvního projevu. Důležitým cílem je obohatit pohybové a nonverbální dovednosti žáků.

Předmět je vyučován v 1. i ve 2.ročníku po 1 vyučovací hodině týdně. Výuka probíhá skupinově s přihlédnutím k individuálním dispozicím jednotlivých žáků. Pro výuku využíváme běžné větší učebny s kobercem (dramatická výchova) nebo specializované učebny, vybavené klavírem a dalšími hudebními nástroji. Jsou v nich k dispozici reprodukcí technika pro přehrávání hudby i mluveného slova, hudební literatura (učebnice, encyklopedie, zpěvníky), sbírka hudebních nosičů.

Průřezové témata

Osobnostní a sociální výchova

Sociální rozvoj

- Komunikace

b) výchovné a vzdělávací strategie

- vedeme žáky ke vhodnému vyjádření dojmů a názorů (slovem, zpěvem, pohybem)
- přibližujeme žákům hudební skladatele vyprávěním o jejich životě
- při společném zpěvu učíme žáky vzájemně se podporovat a usilovat o dobrý výsledek společné činnosti
- vedeme žáky k porozumění textům zpívaných písní, básní i dramatizací

- při dramatizaci umožňujeme žákům vyzkoušet si různé sociální role, vžít se do role jiného člověka a tím rozvíjet i svou osobnost a své postoje
- formou dramatizace konfliktních situací učíme žáky možnostem jejich řešení
- žáci prezentují výsledky své práce formou vystoupení
- pomocí poslechu různých hudebních a divadelních forem vedeme žáky ke zvyšování koncentrace pozornosti

Vzdělávací obsah – hudební výchova

Vokální a instrumentální činnost

žák by měl:

- zpívat písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- využívat přiměřeně svým schopnostem jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, improvizovat v rámci jednoduchých hudebních forem

Hudebně poslechové činnosti

žák by měl:

- rozlišit základní hudební nástroje – tvar, zvuk
- soustředit se na poslech skladeb různých žánrů
- orientovat se v základních hudebních pojmech a žánrech

Hudebně pohybové činnosti

žák by měl:

- měnit pohyb podle tempových a rytmických změn
- vytvářet pohybové improvizace na základě individuálních schopností a dovedností
- využívat hudbu jako zdroj relaxace

1. a 2. ROČNÍK

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> zpívat v intonační a rytmické kvalitě a rozsahu přiměřeném individuálním schopnostem 	Správný postoj, event. sezení při zpěvu, pěvecké dýchání, výslovnost, zpěv s důrazem na správnou intonaci a rytmus	Vokální činnosti (pěvecké dovednosti)	Sociální rozvoj - komunikace
	Zpěvní interpretace ve vlastní hlasové poloze		
	Zpěv písní různých žánrů (lidové, umělé, folk, pop, spirituály, country aj.) <u>v durových i mollových tóninách</u>		
<ul style="list-style-type: none"> zpívat písně s porozuměním textu 	Rozbor obsahu textu, vysvětlení dobové reality	Vokální činnosti (písně různých žánrů)	
<ul style="list-style-type: none"> využívat přiměřeně ke svým schopnostem jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	Doprovod písní <u>jedno - i vícehlasou</u> hrou na Orffovy rytmické nástroje, rytmizace textu	Instrumentální činnosti	Sociální rozvoj - komunikace
<ul style="list-style-type: none"> improvizovat v rámci jednoduchých hud. forem 	Tvoření předeher, meziher a doher k písním hrou na Orffovy rytmické nástroje		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišit tvar a zvuk základních hud. nástrojů 	Hudební nástroje: klavír, kytara, nástroje smyčcové, dechové, bicí, varhany, harfa (popis, ukázky modelů nebo vyobrazení, poslech instruktivních ukázek zvuku nástrojů, sluchová identifikace nástrojů v poslouchaných skladbách)		

<ul style="list-style-type: none"> orientovat se v základních hudebních pojmech a žánrech 	<p>Tón - melodie, rytmus, doprovod, jednohlas - vícehlas - kánon, hudba jako vyjadřovací prostředek, hudební téma, píseň lidová - umělá, hudebník, orchestr, dirigent, sbormistr, hudba vážná - zábavná, hudba operní, symfonická, sborová, pro sólové nástroje</p>	<p>Hudebně poslechové činnosti (hudební nástroje, hudební tělesa, hudebně teoretické pojmy, skladby v různém slohu, hudební formy, žánry z oblasti zábavné hudby)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> soustředit se na poslech skladeb různých žánrů, slovně vyjádřit dojem z poslouchané skladby 	<p>Skladby významných autorů české a evropské vážné hudby - poslech, hlavní myšlenka skladby, přiblížení osobnosti autora, <u>jednoduché seznámení s hudební formou.</u></p> <p>Skladby z oblasti zábavné hudby</p> <p>Role posluchače - chování na koncertě a v divadle</p>			
<ul style="list-style-type: none"> měnit pohyb podle tempových a rytmických změn 	<p>Hra na tělo</p> <p>Hudebně pohybové hry - spojení rytmického pohybu na hudbu s orientací v prostoru</p>		<p>Hudebně pohybové činnosti (souhra pohybu a hudby, improvizace)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> vytvářet pohybové improvizace na základě indiv. schopností a dovedností 	<p>Vyjádření hudby pohybovou improvizací (event. s použitím naučených pohybových prvků)</p>			
<ul style="list-style-type: none"> využívat hudbu jako zdroj relaxace 	<p>Příprava na relaxační poslech hudby (hluboké dýchání, cviky na uvolnění hlavy, trupu a končetin, dupání, tleskání). Poslech vhodné hudby vsedě nebo vleže se zavřenýma očima, slovní navození atmosféry poslouchané hudby.</p>	<p>Hudebně pohybové činnosti (relaxační techniky)</p>		

Vzdělávací obsah – dramatická výchova

žák by měl:

- dodržovat základy hlasové hygieny a správného držení těla
- uplatňovat kultivovaný mluvený a vhodný pohybový projev
- rozvíjet schopnost soustředění a pozornosti
- propojovat pohybové dovednosti s verbálním a neverbálním vyjadřováním
- rozlišovat herní a reálnou situaci
- spolupracovat ve skupině a využívat různých výrazových prostředků
- naučit se na základě vlastní zkušenosti dodržovat pravidla hry

1. a 2. ROČNÍK			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • zvládnout základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace 	Dechová cvičení	Psychosomatické dovednosti	
	Práce s hlasem (šepot, hlasové polohy)		
<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat základy hlasové hygieny 	Artikulační cvičení		
	Měkký hlasový začátek, modulace hlasu		
<ul style="list-style-type: none"> • ovládat držení těla 	Nácvik správného držení těla		
	Ovládání těla při pohybu Vyjádření pocitů a dojmů pohybem		
<ul style="list-style-type: none"> • používat prvky verbální i neverbální komunikace 	Nácvik technik verbální i neverbální komunikace	Verbální i neverbální techniky	
	Vyjádření situace pomocí technik verbálních a neverbálních		

	Chápání vyjádření pocitů u lidí kolem sebe		
<ul style="list-style-type: none"> účastnit se společných činností a spolupracovat při skupinové tvorbě 	Nácvik a zásady práce v týmu	Kooperativní činnosti	Sociální rozvoj - komunikace
	Společná práce na projektech		
	Hledání konstruktivního řešení dané situace v rámci skupiny		
<ul style="list-style-type: none"> dokázat se aktivně i pasivně uvolnit 	Poznávání možností aktivního odpočinku	Relaxační techniky	
	Relaxační cvičení		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišit reálnou a herní situaci 	Hraní rolí, hra v roli	Dramatické hry	
	Řešení konfliktních situací formou hry		
<ul style="list-style-type: none"> poznávat témata a konflikty v situacích a příbězích 	Práce s textem, porozumění textu, převedení textu do dramatizace	Mediální výchova	
<ul style="list-style-type: none"> učit se na základě vlastní zkušenosti 	Formulování problému a výběr správného řešení problémové situace	Reflexe a hodnocení	
<ul style="list-style-type: none"> přiměřeně navazovat kontakt 	Adekvátním způsobem navazovat kontakt s okolím	Komunikace	Sociální rozvoj - komunikace
<ul style="list-style-type: none"> přiměřeně udržet pozornost a soustředit se 	Návštěva divadelního a filmového představení	Kultura	
	Televizní rozhlasová a multimediální tvorba		
	Zásady chování na kulturních akcích		
<ul style="list-style-type: none"> poznat základní divadelní formy a žánry 	Základní divadelní žánry (např. činohra, opera, balet, muzikál, loutkohra)	Divadelní žánry	

6.1.8 Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka je zaměřena na vytváření zrakových představ, hledání a vytváření estetických kvalit s důrazem na jejich haptickou stránku. Předmět je vyučován v 1. a 2. ročníku vždy 1 hodinu týdně. Témata jsou probírána cyklicky v obou ročnících.

Výuka probíhá v odborné pracovně pro výtvarnou výchovu, která je pro tuto činnost vhodně vybavena, výuka je skupinová s možností využít při práci asistenta pedagoga.

Průřezová témata: Nejsou zařazena.

b) výchovné a vzdělávací strategie:

- pěstujeme u žáků vztah k vizuální stránce života (oděvní a bytová estetika, kultura těla)
- umožňujeme žákům realizaci vlastních nápadů s cílem vytvářet pozitivní vztah k učení
- podporujeme schopnost žáků formulovat poznatky z haptických cvičení (u nevidomých)
- umožňujeme žákům týmovou práci s hierarchicky stanovenými funkcemi podle individuálních zrakových schopností
- v žácích podporujeme snahu o šetrný přístup k využívání pracovního materiálu (používat recyklovaný materiál a neplýtvat papírem)
- seznamujeme žáky s uměním a kulturou jiných národů
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posilování sebevědomí
- v žácích co nejvíce posilujeme praktické zkušenosti s materiálním světem a prostorovými vztahy

Vzdělávací obsah

žák by měl:

- využívat různé techniky kresby a malby
- experimentovat s vlastnostmi materiálu
- využívat přírodních materiálů
- zvládnout základy modelování
- využívat vhodné netradiční techniky
- uplatňovat současné módní trendy a experimentování

- vnímat úlohu umění v životě člověka
- projevovat úctu k vytvořeným výtvarným hodnotám

1. a 2. ROČNÍK

VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • využívat smyslů – zrak i hmat a v případě velmi těžkého zrakového postižení vycházet ze svého hmatu • uplatňovat základní výtvarné dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastní výtvarné práce • soustředit se záměrně na vlastní výtvarnou činnost a udržet pozornost do konce činnosti • utvářet základy pro spolupráci a vzájemnou pomoc při kolektivní práci • uplatňovat linie a barvy v ploše • volit vhodné prostředky a postupy pro vlastní výtvarné vyjádření a experimentovat s nimi • umět sdělit obsah nebo záměr vlastní tvůrčí práce a umět položit otázky ostatním 	<p>Kresba: fixem, dřívkem, pastelem suchým i voskovým, bodátkem (vypichovaná), rytá do měkkého podkladu, plastická (hmatná – z modelíny)</p> <p>Malba: pastelkami, voskovým pastelem, kvašem, temperou, prstovými barvami</p> <p>Roční období a jeho barvy (teplé, studené)</p> <p>Experimentování s vlastnostmi materiálu: voskovky s kvašem, kresba dřívkem do vlhkého podkladu</p> <p>Využití přírodních materiálů: koláž doplněná kresbou či obtisky přírodnin</p>	<p>Výtvarné osvojování skutečnosti</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • využívat smyslů – zrak i hmat a v případě velmi těžkého zrakového postižení vycházet ze svého hmatu • uplatňovat základní výtvarné dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastní výtvarné práce • soustředit se záměrně na vlastní 	<p>Modelování: válení, mačkání a tvarování modelíny prsty i špachtlí s cílem vytvořit vysoký reliéf či trojrozměrný předmět</p> <p>Dekoratивní kompozice v souladu se současnými trendy: návrhy na vitráž, oděvní textilií, koberec apod.</p>	<p>Dekoratивní a prostorové práce spojené s experimentováním</p>	

<p>výtvarnou činnost a udržet pozornost do konce činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • utvářet základy pro spolupráci a vzájemnou pomoc při kolektivní práci • uplatňovat tvary a objekty v prostoru • volit vhodné prostředky a postupy pro vlastní výtvarné vyjádření a experimentovat s nimi • umět sdělit obsah nebo záměr vlastní tvůrčí práce a umět položit otázky ostatním 	<ul style="list-style-type: none"> – uplatnění znalosti barev (barevné harmonie a kontrastu) – uplatnění tvarové stylizace – uplatnění smyslu pro rytmus 		
<ul style="list-style-type: none"> • vnímat tvorbu ostatních a umět vyjádřit zážitek z vnímání tvůrčí činnosti vlastní i činnosti spolužáků nebo profesionálních umělců • umět se pohybovat ve společnosti, na výstavách, v muzeích • utvářet základy pro spolupráci a vzájemnou pomoc při kolektivní práci 	<p>Úloha umění v životě člověka – kultura odívání a bydlení, oděv a účes člověka</p> <p>Úcta k vytvořeným výtvarným hodnotám vytvořených prostředky tradičními (malba, socha atd.) i netradičními (malba prsty, foukání barev apod.).</p> <p>Netradiční výtvarné techniky: malba prsty, foukání barev, koláž, asambláž apod.</p>	<p>Výtvarné umění a životní prostředí</p>	

6.1.9 Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky. Rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, odpovědně přistupovat k sexu, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi.

Předmět je vyučován v 1. i ve 2. ročníku vždy 1 hodinu týdně.

Výuka probíhá v kmenové třídě, učebně přírodních věd nebo ve cvičném bytě. Specifické metody a formy práce: forma skupinová s individuálním přístupem i forma individuální.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- Sebepoznání a sebepojetí

Environmentální výchova

- Vztah člověka k prostředí

b) výchovné a vzdělávací strategie

- vedeme žáky k řešení problémů spojených s jejich zdravotním postižením
- seznamujeme žáky s různými způsoby pomoci sobě i druhým v případě psychického i fyzického ohrožení
- seznamujeme žáky se změnami, kterými prochází psychika i tělo člověka v průběhu jeho vývoje a vedeme je k vhodnému reagování na tyto změny
- vedeme žáky k rozeznávání rozdílů mezi zdravím a nemocí, seznamujeme se zdravým životním stylem a riziky, které jej ohrožují
- vedeme žáky k naslouchání druhým lidem, snaze porozumět jejich sdělení
- vedeme žáky k uvědomování si práv vlastních i práv druhých lidí
- seznamujeme žáky s krizovými situacemi a situacemi ohrožujícími život a k přiměřenému chování v nich
- vysvětlujeme žákům problematiku osob se specifickými potřebami a vedeme ke vhodnému chování k nim
- procvičujeme se žáky poskytnutí první pomoci při drobných úrazech
- seznamujeme žáky s předpisy v oblasti BOZP, hygienickými předpisy a předpisy požární ochrany

Vzdělávací obsah

Zdraví a jeho ochrana

žák by měl:

- dodržovat základní hygienické návyky

- znát rizika nesprávných životních návyků - nedostatek pohybu, špatné stravovací návyky, nedostatek odpočinku, jednostranná zátěž
- vědět, jak aktivně chránit své zdraví
- znát projevy a příznaky běžných nemocí
- objasnit, jak životní prostředí ovlivňuje zdraví lidí

Vztahy mezi lidmi

žák by měl:

- respektovat přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery
- popsat rozdíl péče o nemocné dítě a starou osobu
- osvojit si pojmy v oblasti sexuality

Rizika ohrožující zdraví

žák by měl:

- přiměřeně reagovat v situacích osobního ohrožení i za mimořádných událostí (havárie, živelné pohromy, krizové situace)
- přiměřeně schopnostem poskytnout první pomoci, případně přivolat pomoc v případě stavů ohrožujících život
- umět ošetřit drobná poranění a úrazy

1. ROČNÍK			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat základní hygienické návyky 	Hygiena dětí, dospívajících, dospělých – péče o pleť, vlasy, nehty, chrup, hygiena odívání	Zdraví a jeho ochrana	Sebepoznání a sebepojetí
<ul style="list-style-type: none"> • znát rizika nesprávných životních návyků - nedostatek pohybu, špatné stravovací návyky, nedostatek odpočinku, jednostranná zátěž 	Organismy a látky poškozující lidské zdraví – rizikové chování, rizikové faktory poškozující zdraví,		
<ul style="list-style-type: none"> • vědět, jak aktivně chránit své zdraví • znát projevy a příznaky běžných nemocí 	Odpovědnost za své zdraví, prevence úrazů, nemocí, civilizační choroby, projevy a příznaky běžných nemocí, antikoncepce		Vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • respektovat přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery 	Partnerské vztahy, plánované rodičovství	Vztahy mezi lidmi	Sebepoznání a sebepojetí

<ul style="list-style-type: none"> • popsat rozdíl péče o nemocné dítě a starou osobu 	Péče o staré a chronicky nemocné		
<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně reagovat v situacích osobního ohrožení i za mimořádných událostí (havárie, živelné pohromy, krizové situace) 	Zásady jednání v situacích osobního ohrožení za mimořádných situací – základní úkoly ochrany, přivolání pomoci	Rizika ohrožující zdraví	
<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně schopnostem poskytnout první pomoci, případně přivolat pomoc v případě stavů ohrožujících život • umět ošetřit drobná poranění a úrazy 	Praktická cvičení – praktické využití získaných vědomostí a dovedností, způsoby chování v daných modelových situacích První pomoc – základy první pomoci zásady při poskytování první pomoci		

2. ROČNÍK			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • objasnit, jak životní prostředí ovlivňuje zdraví lidí 	Zdravý způsob života a péče o zdraví: otužování, ochrana před přenosnými a nepřenosiými nemocemi	Zdraví a jeho ochrana	Vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • znát rizika nesprávných životních návyků - nedostatek pohybu, špatné stravovací návyky, nedostatek odpočinku, jednostranná zátěž 	Infekční choroby a pohlavní choroby – způsoby šíření nákazy, kapavka, syfilis, AIDS - prevence		
<ul style="list-style-type: none"> • respektovat přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery 	Partnerské vztahy, plánované rodičovství		
<ul style="list-style-type: none"> • osvojit si pojmy v oblasti sexuality 	Těhotenství, porod Promiskuita, sexuální poruchy a úchylny	Vztahy mezi lidmi	Sebepoznání a sebepojetí

<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně reagovat v situacích osobního ohrožení i za mimořádných událostí (havárie, živelné pohromy, krizové situace) 	Zásady jednání v situacích osobního ohrožení za mimořádných situací – základní úkoly ochrany, přivolání pomoci	Rizika ohrožující zdraví Rizika ohrožující zdraví	
<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně schopnostem poskytnout první pomoci, případně přivolat pomoc v případě stavů ohrožujících život 	Praktická cvičení – praktické využití získaných vědomostí a dovedností, způsoby chování v daných modelových situacích		
<ul style="list-style-type: none"> • ošetření drobných poranění a úrazů 	První pomoc – základy první pomoci zásady při poskytování první pomoci		
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci 	Prevence, poradenská činnost		

6.1.10 Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

V předmětu tělesná výchova žáci rozvíjejí vlastní pohybové možnosti a zájmy, dále poznávají účinky konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Učivo obsahuje základy gymnastiky, atletiky, pohyb v zimní přírodě, pohybové hry, základy sportovních her, rytmické a kondiční formy cvičení. S ohledem na možné kontraindikace a na zrakové znevýhodnění neobsahuje úpolové sporty, běžné míčové hry apod. Navíc obsahuje sportovní hry pro zrakové postižené (showdown, goalball aj.), zdravotní a relaxační TV a další netradiční pohybové činnosti.

Předmět je vyučován v 1. i ve 2. ročníku vždy 2 hodiny týdně. Témata jsou probírána cyklicky v obou ročnících.

Tělesná výchova je vyučována v tělocvičně, herně internátu, školní zahradě a hřištích a parcích v okolí školy. Dále využíváme přírodních podmínek areálu letní školy v přírodě.

Specifické metody a formy práce: forma skupinová s individuálním přístupem i forma individuální; Sportovní den, školní turnaj v kuželkách, showdownu, florbalu.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- Psychohygienu

Sociální rozvoj

- Spolupráce a soutěživost.

b) výchovné a vzdělávací strategie

- pořádáme pro žáky soutěže na úrovni třídy, školy a více škol
- vedeme žáky k experimentování a radosti z pohybu formou her a nových podnětů (netradiční sportovní pomůcky, hry v přírodě), k vhodné relaxaci
- vedeme žáky k vyrovnávání se s případným nezdarem a motivujeme je k vytrvání v řešení problémů
- vedeme žáky k pravidlům komunikace - při pořadových cvičení, sportovních hrách, psychosociálních hrách
- učíme žáky oceňovat dobré sportovní výkony spolužáků, při všech pohybových aktivitách učíme žáky vzájemně si pomáhat.
- účastí na sportovních soutěžích a pobytem na veřejných sportovištích vedeme žáky ke komunikaci se širší veřejností
- vysvětlujeme žákům pravidla her, učíme je různé herní role (rozhodčí, divák, hráč)
- seznamujeme žáky s významnými sportovními událostmi (olympiády, paralympiády, mistrovství světa apod.) a seznamujeme s významnými sportovci
- vysvětlujeme žákům, že při sportovních soutěžích reprezentují nejen sebe, ale i školu a komunitu zřetelně postižených
- přípravou žáků na hodinu TV (oblékání, obouvání, včasný příchod na hodinu) vedeme žáky k pracovní připravenosti a kázní
- seznamujeme žáky s možnými riziky úrazu při pohybu, prevencí úrazů (dopomoc při cvičení, ukázněnost při hodině) a se základy poskytování první pomoci
- postupujeme od jednodušších k složitějším pohybovým činnostem formou postupných úspěchů a uvědomění si vlastních schopností
- vedeme žáky, aby si sami dokázali zorganizovat pohybovou aktivitu nebo vést ostatní
- učíme žáky základům sportů vhodných pro ZP a ostatním sportům
- vedeme žáky ke vzájemné spolupráci a pomoci a k pozitivnímu vztahu k sobě samému a k svému tělu.
- vedeme žáky k používání vhodných ochranných pomůcek při jednotlivých sportovních činnostech
- seznamujeme žáky s řádem používaných sportovišť
- seznamujeme žáky s významem pohybových aktivit pro organismus a vedeme je k volbě správných sportovních činností vzhledem k jejich zdravotnímu stavu

Vzdělávací obsah

Činnosti ovlivňující zdraví

žák by měl:

- zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umět využívat cviky na odstranění únavy
- využívat kompenzační a relaxační cvičení k regeneraci v jednostranné zátěži při praktických pracovních činnostech
- zlepšovat tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zdokonalovat základní pohybové dovednosti, zlepšovat a udržovat úroveň pohybových schopností
- dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

žák by měl:

- usilovat o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti v souladu s individuálními předpoklady a možnostmi
- aplikovat osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- ovládat základní herní činnosti jednotlivce a dodržovat spolupráci v družstvu při kolektivních hrách
- dodržovat pravidla her a soutěží
- uplatňovat zásady ekologického chování v přírodě a bezpečného chování v silničním provozu

Činnosti podporující pohybové učení

žák by měl:

- reagovat na základní pokyny a povely
- znát zásady poskytování první pomoci při sportovních úrazech

1. – 2. ROČNÍK			
VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none">• zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umět využívat cviky na odstranění únavy	Příprava organismu před pohybovou zátěží, uklidnění po skončení činnosti, protahovací cvičení	Činnosti ovlivňující zdraví	Psychohygiena

<ul style="list-style-type: none"> využívat kompenzační a relaxační cvičení k regeneraci v jednostranné zátěži při praktických pracovních činnostech 	<p>Zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení</p>		
<ul style="list-style-type: none"> zlepšovat tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla 			
<ul style="list-style-type: none"> zdokonalovat základní pohybové dovednosti, zlepšovat a udržovat úroveň pohybových schopností 			
<ul style="list-style-type: none"> dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách 	<p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p>		
<ul style="list-style-type: none"> usilovat o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti v souladu s individuálními předpoklady a možnostmi 	<p>Základy gymnastiky – průpravná cvičení, jednoduchá akrobatická cvičení, cvičení s náčiním a na nářadí</p> <p>Rytmická a kondiční cvičení – vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky</p>	<p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p>	
<ul style="list-style-type: none"> aplikovat osvojované pohybové dovednosti ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<p>Pohybové hry – s různým zaměřením a využitím tradičního a netradičního náčiní, bez náčiní, motivační a napodobivé hry, modifikace osvojených pohybových her</p> <p>Průpravná úpolová cvičení – přetahy, přetlaky</p>		<p>Spolupráce a soutěživost</p>

<ul style="list-style-type: none"> • ovládat základní herní činnosti jednotlivce a dodržovat spolupráci v družstvu při kolektivních hrách 	Pohybové hry – s různým zaměřením a využitím tradičního a netradičního náčiní, bez náčiní, motivační a napodobivé hry, modifikace osvojených pohybových her		
<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat pravidla her a soutěží 	Základy sportovních her – průpravné hry, manipulace s herním náčiním, hry se zjednodušenými nebo upravenými pravidly, základní herní činnosti jednotlivce		
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat zásady ekologického chování v přírodě a bezpečného chování v silničním provozu 	Turistika a pohyb v přírodě – chůze a pohyb v terénu, pohybové činnosti v přírodě, ochrana přírody, netradiční pohybové činnosti		
<ul style="list-style-type: none"> • reagovat na základní pokyny a povely 	Základní organizační činnosti, komunikace v TV – smluvené povely a signály, základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností	Činnosti podporující pohybové učení	
<ul style="list-style-type: none"> • znát zásady poskytování první pomoci při úrazech 	První pomoci při úrazech – praktická cvičení		

6.1.11 Vyučovací předmět: Rodinná výchova

Vzdělávací oblast: Odborné zaměření

Vzdělávací obor: Rodinná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je především dosažení maximální možné soběstačnosti žáků v sociálním kontaktu a orientace v mezilidských vztazích. Přijmutí odpovědnosti za své zdraví a jeho aktivní ochrana. Vytváření a upevňování vhodných postojů k nevhodnému, rizikovému chování a návykovým látkám. Rozeznání nebezpečných situací, jejich předcházení a přiměřená reakce v rámci možností. V maximální možné míře připravit žáky na plnění rolí v rodině a důležitost péče o dítě a jeho výchovu až k dospělosti. Seznámení žáků se základy péče o domácnost. Poskytnutí informací o institucích, kde hledat pomoc v případě krizových situací.

Předmět Rodinná výchova je v 1. i v 2.ročníku dotován 3hodinami týdně.

Výuka probíhá ve cvičném bytě i kmenových třídách. Skupinově s individuálním přístupem k jednotlivým žákům, v prostoru cvičného bytu především praktickými činnostmi. Metodami nácviku a opakování, situační hrou.

Využíváme i akcí, jako je školní Vánoční čajovna, společné oslavy narozenin, školy v přírodě a mimořádných akcí mimo běžnou výuku, jako jsou výstavy, exkurze, nebo například dny otevřených dveří.

Průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

- Osobnostní rozvoj
Seberegulace a sebeorganizace:
(cvičení sebekontroly, sebeovládání, sociální interakce, organizace vlastního času dle možností žáků)

a) výchovné a vzdělávací strategie

- pomáháme žákům porozumět vlastnímu tělu a jeho změnám v dospívání
- seznamujeme žáky s významem rodiny a výchovy dítěte od narození k dospělosti
- prakticky nacvičujeme péči o novorozence
- aktivně ovlivňujeme postoje k negativním společenským jevům
- využíváme příkladů, přehrávání modelových situací a hledáme vhodná řešení (v rodině, ve škole, na úřadech)
- trénujeme se žáky žádost o pomoc, procvičujeme komunikační situace, do kterých se pravděpodobně dostanou
- nacvičujeme používání a ovládání běžných domácích spotřebičů a pomůcek k údržbě domácnosti
- vyhledáváme vhodné pomůcky a vylepšení domácnosti kompenzující zrakový deficit
- pomáháme žákům upevňovat hygienické návyky a rozvíjíme je
- pomáháme žákům s orientací v cenách základních potravin
- pomáháme žákům přiblížit problematiku vedení domácnosti a domácího rozpočtu
- připravujeme žáky pomocí modelových situací na možné problémy spojené s jejich zdravotním omezením

Vzdělávací obsah

Rodina a rodinné soužití

žák by měl:

- znát předpoklady pro založení rodiny, chápat význam psychické zralosti
- znát podmínky pro uzavření manželství
- chápat důležitost zachování pozitivních vztahů mezi členy rodiny
- vědět co znamená náhradní rodinná péče
- vědět jak řešit nebezpečné situace
- vědět na koho se obrátit v případě osobního ohrožení
- vědět, že každé partnerství je rovnoprávný vztah, ve kterém má každý práva a povinnosti
- znát rizika soužití s nevhodným partnerem
- chápat význam laskavého a pozitivního prostředí pro vývoj dítěte
- uvědomovat si, že rodičovství je poslání na celý život

Biologie člověka

žák by měl:

- znát význam nejdůležitějších orgánů v těle, mít představu o fungování vlastního těla
- rozumět tělesným změnám v období dospívání
- uvědomovat si význam zdravého životního stylu a odpovědného chování ke svému zdraví
- dodržovat hygienické návyky a základní zásady péče o zevnějšek
- vědět na jakého odborníka se může obrátit (pedikúra, kadeřník, stomatolog)
- v rámci svých možností si sestavit denní režim, aby odpovídal jeho zdravotním potřebám

Sexuální výchova

žák by měl:

- rozpoznat nevhodné a rizikové chování
- vědět o některých druzích antikoncepce a mít představu o způsobech jejího užívání
- v rámci svých možností chápat přímou souvislost mezi svým jednáním a jeho důsledky
- umět se vědomě chránit před přenosnými chorobami
- umět rozpoznat sexuální obtěžování
- chápat význam odpovědného rodičovství a cílené přípravy na narození dítěte
- znát zásady reprodukčního zdraví
- uvědomovat si odpovědnost a závazky spojené se založením rodiny

- znát zásady správné životosprávy těhotné ženy

Péče o dítě

žák by měl:

- rozlišovat postavení jednotlivých členů rodiny
- chápat význam rodiny pro výchovu dítěte
- chápat význam rolí otce a matky
- podle individuálních možností chápat důležitost odpovědné přípravy na rodičovství
- umět ukázat na modelu základní péči o novorozence a kojence
- chápat význam kojení a pravidelného režimu dne pro dítě
- umět podle svých možností charakterizovat jednotlivá vývojová období dítěte
- chápat rozdíl v komunikaci s dítětem různého stáří
- umět poskytnout informace lékaři
- umět přivolat lékařskou, nebo jinou (dle svých možností) pomoc
- znát práva dítěte

Domácnost

žák by měl:

- vyjmenovat základní vybavení domácnosti
- chápat nutnost domácích prací
- vědět co patří do běžných denních nutných povinností
- znát funkci jednotlivých bytových prostor
- znát různé možnosti hmatového označování a rozlišování, umět využít vhodné pomůcky pro zrakově postižené
- znát v rámci svých možností zásady ošetření drobných zranění při práci v domácnosti
- mít základní představu o možnostech rodinného rozpočtu
- dle svých možností chápat nutnost zachování vyrovnaného domácího rozpočtu, umět stanovit priority.
- znát, nebo umět použít (dle individuálních schopností žáků) běžné domácí spotřebiče, přístroje a prostředky a současně dodržovat zásady bezpečnosti při práci s nimi
- naučit se označovat a následně rozlišovat jednotlivé čisticí prostředky z bezpečnostních důvodů, seznámit se s jejich funkcí
- znát v rámci svých možností zásady ošetření drobných zranění při práci v domácnosti, případně je sám umět ošetřit, případně umět přivolat pomoc

1. ROČNÍK

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • znát předpoklady pro založení rodiny, chápat význam psychické zralosti • znát podmínky pro uzavření manželství • chápat důležitost zachování pozitivních vztahů mezi členy rodiny • vědět co znamená náhradní rodinná péče • vědět jak řešit nebezpečné situace • vědět na koho se obrátit v případě osobního ohrožení 	<p>Předpoklady pro založení rodiny, biologické a sociálně – právní, výběr partnera, plánované rodičovství</p> <p>Podmínky uzavření manželství, svatební obřad, jeho význam, druhy a zvyklosti, právní podmínky vzniku manželství, problémy manželství nezletilých, předčasná sexualita a neplánované těhotenství-jeho důsledky</p> <p>Pravidla a komunikace v rodině, jedináček, rodina s více dětmi- vztahy mezi sourozenci, soužití více generací</p> <p>Úplná a neúplná rodina, formy náhradní rodinné péče-osvojení, pěstounská péče, ústavní péče</p> <p>Zneužívání dětí</p> <p>Poradenské instituce: krizová centra, linky bezpečí, linky důvěry, odborní lékaři</p>	<p>Rodina a rodinné soužití</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • znát význam nejdůležitějších orgánů v těle, mít představu o fungování vlastního těla 	<p>Orgánové soustavy a jejich funkce stavba lidského těla</p>	<p>Biologie člověka</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • rozumět tělesným změnám v období dospívání • uvědomovat si význam zdravého životního stylu a odpovědného chování ke svému zdraví • dodržovat hygienické návyky a základní zásady péče o zevnějšek • vědět na jakého odborníka se může obrátit (pedikúra, kadeřník, ale i stomatolog atp.) 	<p>Orgánové soustavy a jejich funkce stavba lidského těla</p> <p>Prevence nemocí- hygienické návyky, zdravé stravovací návyky, význam pohybu, očkování</p> <p>Péče o zevnějšek a jeho význam pro působení na okolí a vlastní sebevědomí.</p> <p>Péče o zevnějšek</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznat nevhodné a rizikové chování • vědět o některých druzích antikoncepce a mít představu o způsobech jejího užívání • v rámci svých možností chápat přímou souvislost mezi svým jednáním a jeho důsledky • umět se vědomě chránit před přenosnými chorobami • umět rozpoznat sexuální obtěžování • chápat význam odpovědného rodičovství a cílené přípravy na narození dítěte 	<p>Rizika spojená s předčasným zahájením pohlavního života</p> <p>Význam antikoncepce- některé její druhy</p> <p>Nezralá partnerství</p> <p>Pohlavní choroby, sexuální orientace, některé poruchy</p> <p>Nebezpečí sexuálního zneužití</p> <p>Těhotenství, narození dítěte, lékařská péče, interrupce, státní podpora</p>	Sexuální výchova	Seberegulace a sebeorganizace
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišovat postavení jednotlivých členů v rodině 	<p>Role matky a otce, povinnosti vůči dětem, individuální přístup ve výchově.</p>	Péče o dítě	

<ul style="list-style-type: none"> • chápat význam rolí otce a matky • chápat význam rodiny pro výchovu dítěte • vyjmenovat základní vybavení domácnosti • chápat nutnost domácích prací • vědět co patří do běžných denních nutných povinností • znát funkci jednotlivých bytových prostor • znát různé možnosti hmatového označení a rozlišení, umět využít vhodné pomůcky pro zrakově postižené 	<p>Role matky a otce, autorita rodičů, nejčastější chyby ve výchově</p> <p>Význam rodiny, kontrola, odměna a trest ve výchově, pomoc širší rodiny při výchově dítěte</p> <p>Základní vybavení a zařízení domácnosti, možné způsoby financování</p> <p>Údržba a práce v domácnosti, výměna a údržba prádla svrchního oblečení. Péče o lůžkoviny, bytový textil a nábytek</p> <p>Podíl jednotlivých členů domácnosti, běžný a velký úklid</p> <p>Zásady zařizování jednotlivých bytových prostor a jejich funkce správné a bezpečné využití prostoru</p> <p>Specifika zařizování bytových prostor pro zrakově postižené označování prádla, barevnosti, párů ponožek, ovladačů na elektrických přístrojích, nácvik ovládání jednotlivých poloh vypínačů na spotřebičích</p>	<p style="text-align: center;">Domácnost</p>	
---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> • mít základní představu o možnostech rodinného rozpočtu 	Ekonomie domácnosti -zdroje příjmů, nutné výdaje, podíl jednotlivých členů domácnosti na hospodaření, kapesné, spoření, finanční pomoc státu		
--	---	--	--

2. ROČNÍK			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • vědět, že každé partnerství je rovnoprávný vztah, ve kterém má každý práva i povinnosti • znát rizika soužití s nevhodným partnerem • chápat význam laskavého a pozitivního prostředí pro vývoj dítěte • uvědomovat si, že rodičovství je poslání na celý život 	Založení rodiny výběr životního partnera Vlastnosti partnera - jedinci nevhodní pro partnerství Funkce rodiny, práva a povinnosti členů rodiny , pravidla a komunikace v rodině, vztahy mezi členy v rodině, zákon o rodině Role matky a otce , odpovědnost a povinnosti vůči dětem, individuální přístup ve výchově	Rodina a rodinné soužití	
<ul style="list-style-type: none"> • v rámci svých možností si sestavit denní režim, aby odpovídal jeho zdravotním potřebám 	Režim dne, tělesná a duševní aktivita a odpočinek , relaxace, hygiena tělesná i duševní	Biologie člověka	
<ul style="list-style-type: none"> • znát zásady reprodukčního zdraví 	Těhotenství, porod , narození dítěte, lékařská péče, interrupce, státní podpora		

<ul style="list-style-type: none"> znát zásady správné životosprávy těhotné ženy 	Životospráva těhotné ženy	Sexuální výchova	Seberegulace a sebeorganizace
<ul style="list-style-type: none"> podle individuálních možností chápat důležitost odpovědné přípravy na rodičovství 	Plánované rodičovství- životospráva těhotné ženy, narození dítěte, příchod dítěte do rodiny-příprava na rodičovství		
<ul style="list-style-type: none"> chápat význam kojení a pravidelného režimu dne pro dítě umět ukázat na modelu základní péči o novorozence a kojence umět podle svých možností charakterizovat jednotlivá vývojová období dítěte chápat rozdíl v komunikaci s dítětem různého stáří umět poskytnout informace lékaři umět přivolat lékařskou, nebo jinou (dle svých možností) pomoc znát práva dítěte 	Změny v životě rodiny Péče o novorozence a kojence- krmení, koupání, přebalování, oblékání, údržba dětského oblečení a prostředí Vývojové etapy dítěte -novorozenecký věk , kojenecký věk, batolecí věk, předškolní věk, mladší školní věk, starší školní věk Péče o dítě, nejčastější dětské nemoci- běžně dostupné léčebné postupy a metody. Rýma, kašel, bolesti v krku, nevolnost, zvracení, význam hygienických návyků. Péče o dítě dlouhodobě nemocné a postižené. Práva dítěte	Rodina a rodinné soužití	
<ul style="list-style-type: none"> dle svých možností chápat nutnost zachování vyrovnaného domácího rozpočtu, umět stanovit priority 	Sestavování rodinného rozpočtu, vyrovnanost příjmů a výdajů, rozumné hospodaření s finančními prostředky		
<ul style="list-style-type: none"> znát nebo umět použít (dle individuálních schopností žáků) běžné domácí spotřebiče, přístroje a prostředky a současně dodržovat zásady bezpečnosti 	Používání běžných elektrických spotřebičů v domácnosti: Nácvik práce s pračkou, myčkou,	Domácnost	

<p>při práci s nimi</p> <ul style="list-style-type: none"> znát v rámci svých možností zásady ošetření drobných zranění při práci v domácnosti, případně umět přivolat pomoc 	vysavačem, žehličkou atp.		
<ul style="list-style-type: none"> naučit se označovat a následně rozlišovat jednotlivé čisticí prostředky z bezpečnostních důvodů, seznámit se s jejich funkcí 	Úklidové a čisticí prostředky, Použití ochranných rukavic, použití správných prostředků, důslednost při jejich rozlišení pro potřeby zrakově postižených	Domácnost	

6.1.12. Vyučovací předmět: Příprava pokrmů

Vzdělávací oblast: Odborné zaměření

Vzdělávací obor: Příprava pokrmů

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je především dosažení maximální možné soběstačnosti žáků při činnostech souvisejících se stravováním a přípravou jednoduchých pokrmů a nácvik užívání kuchyňských pomůcek a technik, které pomáhají kompenzovat zrakový deficit. Dále se jedná o upevnění správných stravovacích návyků, hygienických návyků, bezpečnostních pravidel pro práci v kuchyni, vhodného společenského chování. Dále samostatnou přípravu některých nápojů a pokrmů, nakupování, uchovávání a zpracování potravin a surovin. Schopnost správného řešení některých situací spojených se stravováním a nakupováním. Obsluhu a manipulaci s běžnými elektrickými přístroji a kompenzačními pomůckami. V neposlední řadě také seznámení se s některými formami agresivní reklamy a prodeje a obranou proti nim.

Předmět Příprava pokrmů je v 1. i v 2.ročníku dotována 4hodinami týdně.

Výuka probíhá především ve cvičném bytě. Skupinově, v případě potřeby s asistentkou, praktickými činnostmi v prostoru cvičného bytu-kuchyně. Využíváme i různých exkurzí do školních potravinářských provozů, tematických výstav, tradičních svátků, společných oslav narozenin a školních akcí jako je Vánoční čajovna.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání

- rozvíjení smyslového vnímání, rozvíjení pozornosti, soustředění,
- upevňování dovednosti zapamatování, řešení problémů,
- prohlubování dovedností pro celoživotní učení.

Výchova k práci a zaměstnanosti

- Svět práce

b) výchovné a vzdělávací strategie

- seznamujeme žáky s pracovním prostředím cvičného bytu, procvičujeme orientaci na pracovišti a pracovní ploše
- vybíráme jednotlivým žákům vhodné kompenzační pomůcky pro práci v kuchyni
- pravidelným užíváním nacvičujeme použití těchto kompenzačních pomůcek
- hledáme vhodné pracovní postupy vyhovující jednotlivým žákům
- opakováním upevňujeme hygienické návyky potřebné při přípravě pokrmů
- opakovaně trénujeme manipulaci s běžnými elektrickými spotřebiči
- nacvičujeme manipulaci s horkými předměty
- vedeme žáky k pořádku na pracovišti
- trénujeme manipulaci s ostrými předměty (nože a nůžky)
- upevňujeme vhodné pracovní stereotypy především procvičováním
- seznamujeme žáky s agresivní reklamou a vhodnou obranou
- vedeme žáky ke společenskému chování a správnému stolování
- připravujeme žáky pomocí modelových situací na možné problémy spojené s jejich zdravotním omezením - například situace vyžadující pomoc jiné osoby, chování v restauraci, společenské chování
- nacvičujeme se žáky vhodné komunikační vzorce pro tyto situace
- posilujeme pozitivní postoje k otázkám zdravé výživy a spoluodpovědnosti za své zdraví
- vedeme žáky ke vzájemné pomoci
- dbáme na dodržování pravidel bezpečnosti a upozorňujeme žáky na možné důsledky při jejich porušení
- trénujeme samostatný nákup, placení a ukládání potravin do tašky a lednice

Vzdělávací obsah

Bezpečnost práce

žák by měl:

- znát základní hygienické zásady při práci s potravinami a v kuchyni
- orientovat se v prostoru cvičné kuchyně a přilehlých prostorách

- udržovat pořádek na pracovním místě, orientovat se na svém pracovním místě
- poznat základní vybavení kuchyně, pomůcky a jejich správné užití
- rozlišovat papír, plasty a ostatní běžný kuchyňský odpad
- zvládnout uklidit po práci své pracovní místo
- při přípravě stravy dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, případně ošetřit drobné poranění, či si přivolat pomoc
- znát všechny zásady hygieny a bezpečnosti při práci
- bezpečně ovládat kuchyňské vybavení a obsluhovat některé vybrané spotřebiče
- ověřit si, je-li elektrický přístroj v zásuvce, a po jeho užití hned vytáhnout zástrčku ze zásuvky
- znát jednotlivé polohy vypínačů u jednotlivých elektrických spotřebičů
- třídit odpad a vědomě chránit životní prostředí
- poskytnout první pomoc při drobném poranění, umět přivolat pomoc při úrazu

Výživa člověka

žák by měl:

- chápat důležitost správné výživy
- osvojovat si správné stravovací návyky a měnit stravovací zvyklosti ve smyslu zdravé výživy
- znát zásady společenského chování
- znát zásady sestavení jídelníčku pro rodinné stravování
- znát základní složky potravy
- umět sestavit menu na oběd, slavnostní večeři
- znát zásady při sestavování jídelníčku podle zásad zdravé výživy
- používat drobný inventář podle jeho určení
- umět upravit stůl k různým příležitostem
- znát zvláštnosti stravování jednotlivých věkových skupin
- znát nevhodné suroviny a potraviny pro přípravu stravy dítěte do 3 let

Potraviny a nápoje

žák by měl:

- rozlišit základní skupiny potravin
- znát zásady správného skladování a uchovávání potravin
- umět připravit suroviny pro přípravu pokrmů
- správně skladovat nápoje podle druhu

- vybrat vhodné potraviny podle technologického postupu
- ekonomicky nakládat se surovinami, energiemi a jinými materiály s ohledem na životní prostředí
- znát některé vybrané způsoby konzervace potravin vhodné k využití u domácích produktů-sušení hub a ovoce, zavařování okurek, mražení surovin i hotových jídel

Technologie přípravy pokrmů

žák by měl:

- ovládat předběžnou úpravu potravin
- ovládat předběžnou úpravu surovin
- umět bezpečně používat hladinku a jiné pomůcky pro přípravu teplých nápojů
- umět připravit vybrané nápoje
- umět si připravit suroviny podle receptu
- umět připravit některé vybrané pokrmy studené kuchyně
- umět připravit dle svých schopností některé vybrané tepelně zpracované pokrmy
- znát zásadní rozdíly mezi jednotlivými tepelnými úpravami
- znát nejužívanější druhy masa a jejich použití v kuchyni
- umět připravit vybranou přílohu samostatně
- umět připravit dle svých schopností vybraný moučník, či dezert
- umět samostatně připravit či dokončit instantní výrobek, nebo polotovar
- umět připravit některé vybrané pokrmy studené a teplé kuchyně podle receptury
- umět najít recept v kuchařce, podle svých schopností pracovat podle něj

1. ROČNÍK			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • znát základní hygienické zásady při práci s potravinami a v kuchyni 	Hygiena při práci, ochranné pracovní pomůcky , pořádek na pracovišti, správný způsob mytí rukou, použití zástěry, čistých utěrek na nádobí, včasná výměna houbiček na mytí nádobí apod.	Bezpečnost práce	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

<ul style="list-style-type: none"> orientovat se v prostoru cvičné kuchyně a přilehlých prostorách udržovat pořádek na pracovním místě, orientovat se na svém pracovním místě poznat základní vybavení kuchyně, pomůcky a jejich správné užití rozlišovat papír, plasty a ostatní běžný kuchyňský odpad při přípravě stravy dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, případně ošetřit drobné poranění, či přivolat si pomoc zvládnout uklidit po práci své pracovní místo 	<p>Orientace v prostoru cvičné kuchyně, prostorová orientace a samostatný pohyb, orientace v prostoru umývárny, lednice, toalety, jídelny a samotném prostoru cvičné kuchyně.</p> <p>Orientace na pracovní ploše, ergonomická příprava samotné práce</p> <p>Základní vybavení kuchyně- kuchyňský inventář, náradí, jeho označení a uložení</p> <p>Třídění odpadů, označení odpadkových košů a nádob na třídění odpadu, trénink rozlišování jednotlivých materiálů</p> <p>Úrazy v kuchyni a jejich prevence, první pomoc- ošetření drobných úrazů, zalepení, ochlazení apod.</p> <p>Úklid pracoviště, mytí nádobí, ukládání nádobí do myčky</p>		
<ul style="list-style-type: none"> chápat důležitost správné výživy osvojovat si správné stravovací návyky a měnit stravovací zvyklosti ve smyslu zdravé výživy 	<p>Zásady zdravé výživy</p> <p>Výživa člověka a její význam pro zdraví</p>	Výživa člověka	<p>Osobnostní a sociální rozvoj- osobnostní rozvoj- rozvoj schopností poznávání</p>

<ul style="list-style-type: none"> znát zásady sestavení jídelníčku pro rodinné stravování znát zásady společenského chování 	<p>Sestavování jídelníčku, zásady pro sestavování jídelníčku</p> <p>Zásady stolování, základní zásady stolování, zásady společenského chování, stolničení, inventář-druhy talířů, příborů a skleniček</p>		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišit základní skupiny potravin znát zásady správného skladování a uchovávání potravin umět připravit suroviny pro přípravu pokrmů správně skladovat nápoje podle druhu 	<p>Základní druhy potravin, ovoce, zelenina, obiloviny, maso, mléko a mléčné výrobky, koření a pochutiny</p> <p>Nákup potravin a jejich skladování, výběr a promyšlený nákup potravin, změny jakosti vzniklé skladováním</p> <p>Předběžná úprava surovin, vážení a odměřování potravin</p> <p>Nápoje-druhy nápojů, dělení</p>	Potraviny a nápoje	
<ul style="list-style-type: none"> ovládat předběžnou úpravu potravin ovládat předběžnou úpravu surovin 	<p>Úprava potravin bez tepelného zpracování, omytí, oloupání, rozbalení</p> <p>Příprava a Úprava surovin, omytí, osušení, nakrájení, nastrohání, oškrábání apod.</p>	Technologie přípravy pokrmů	
<ul style="list-style-type: none"> umět bezpečně používat hladinku a jiné pomůcky pro přípravu teplých nápojů umět připravit vybrané nápoje 	<p>Příprava nápojů, použití hladinky, nácvik na studených nápojích, příprava teplých nápojů s dodržením bezpečnostních zásad a pomůcek pro nevidomé</p>		Rozvoj schopností poznávání

<ul style="list-style-type: none"> • umět si připravit suroviny podle receptu • umět připravit některé vybrané pokrmy studené kuchyně • umět připravit dle svých schopností některé vybrané tepelně zpracované pokrmy • znát nejužívanější druhy masa a jejich použití v kuchyni • umět připravit vybranou přílohu samostatně • umět připravit dle svých schopností vybraný moučník, či dezert 	<p>Receptury, nalezení receptu v kuchařce, příprava surovin a odměření množství podle receptu</p> <p>Výrobky studené kuchyně, zeleninové a ovocné saláty, pomazánky, mléčné výrobky, nápoje, příprava pokrmů vhodných pro snídani svačiny a přesnídávky</p> <p>Tepelná úprava pokrmů Polévky, vývar, zavářka, vaření a dušení zeleniny</p> <p>Druhy masa a jejich úpravy, používání tlakové nádoby</p> <p>Příprava příloh-brambory, rýže, těstoviny, knedlíky</p> <p>Jednoduché moučníky, pečené i nepečené dezerty</p>		
--	---	--	--

2. ROČNÍK			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • znát všechny zásady hygieny a bezpečnosti při práci 	<p>Hygienické zásady, opakování</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • bezpečně ovládat kuchyňské vybavení a obsluhovat některé vybrané spotřebiče • ověřit si je-li elektrický přístroj v zásuvce a po jeho užití hned vytáhnout zástrčku ze zásuvky 	<p>Manipulace se spotřebiči a kuchyňským zařízením, obsluha myčky, sporáku, trouby, mixéru, kuchyňského robota, fritézy</p>	<p>Bezpečnost práce</p>	<p>Bezpečnost a ochrana zdraví při práci</p>

<ul style="list-style-type: none"> znát jednotlivé polohy vypínačů u jednotlivých elektrických spotřebičů 	Speciální označení ovladačů a spínačů , nácvik jejich užití		
<ul style="list-style-type: none"> mít snahu třídit odpad a vědomě chránit životní prostředí 	Nakládání s odpady a obaly , rozlišení košů a rozeznání jednotlivých materiálů		
<ul style="list-style-type: none"> poskytnout první pomoc při drobném poranění, umět přivolat pomoc při úrazu 	Úrazy v kuchyni , prevence, první pomoc		
<ul style="list-style-type: none"> znát základní složky potravy 	Potrava a její složky , cukry, tuky, bílkoviny, vitamíny, stopové prvky, nutriční a energetická hodnota potravy	Výživa člověka	
<ul style="list-style-type: none"> umět sestavit menu na oběd, slavnostní večeři znát zásady při sestavování jídelníčku podle zásad zdravé výživy 	Sestavování jídelníčku , pro rodinu, pro děti, pro slavnostní příležitost, příprava stravy s ohledem na věkové složení rodiny		
<ul style="list-style-type: none"> znát nevhodné suroviny a potraviny pro přípravu stravy dítěte do 3 let 	Výživa různých skupin obyvatelstva , výživa těhotné a kojící ženy, příprava kojenecké stravy, výživa batolat a dětí předškolního věku		
<ul style="list-style-type: none"> znát zvláštnosti stravování jednotlivých věkových skupin 	Dietní stravování, poruchy příjmu potravy , výživa léčebná, výživa starších osob, dietní strava- z hlediska kalorií, z hlediska živin		
<ul style="list-style-type: none"> umět upravit stůl k různým příležitostem používat drobný inventář podle jeho určení 	Úprava stolu k různým příležitostem		Rozvoj schopností poznávání
<ul style="list-style-type: none"> znát některé vybrané způsoby konzervace potravin vhodné k využití u domácích produktů-sušení hub a ovoce, 	Konzervace potravin -sušení, mražení, sterilace-zavařování, některé vybrané druhy průmyslové	Potraviny a nápoje	

<ul style="list-style-type: none"> zavařování okurek, mražení surovin i hotových jídel ekonomicky nakládat se surovinami, energiemi a jinými materiály s ohledem na životní prostředí 	konzervace, zpracování sezónního ovoce a zeleniny		
<ul style="list-style-type: none"> vybrat vhodné potraviny podle technologického postupu 	Výběr vhodných potravin podle technologického postupu přípravy pokrmu		
<ul style="list-style-type: none"> znát zásadní rozdíly mezi jednotlivými tepelnými úpravami 	Základní tepelné úpravy , vaření, dušení, smažení, pečení	Osobnostní a sociální rozvoj - osobnostní rozvoj- rozvoj schopností poznávání	
<ul style="list-style-type: none"> umět připravit některé vybrané pokrmy studené a teplé kuchyně podle receptury 	Technologické postupy přípravy pokrmů studené a teplé pokrmy, organizace a racionalizace postupu prací		
<ul style="list-style-type: none"> umět samostatně připravit či dokončit instantní výrobek, nebo polotovar 	Moučníky , instantní výrobky a polotovary		Rozvoj schopností poznávání
<ul style="list-style-type: none"> umět najít recept v kuchařce a podle svých schopností s ním pracovat 	Receptury		

6.1.13 Vyučovací předmět: Keramické práce

Vzdělávací oblast: Odborné činnosti

Vzdělávací obor: Keramické práce

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Učivo předmětu poskytuje základní znalosti a dovednosti z oblasti práce s keramikou.

Cílem předmětu je zvládnutí práce s jednoduchými nástroji a pomůckami, potřebnými k opracování a zpracování keramické hlíny, osvojení si různých technik zpracování keramické hlíny. Dále pak získání základních poznatků o různých druzích keramické hlíny. Součástí výuky je pěstování si kladného vztahu k práci a získávání maximální možné míry samostatnosti při ní.

Předmět je vyučován v 1. i ve 2. ročníku vždy 3 vyučovací hodiny týdně. Místem výuky je specializovaná učebna - keramická dílna.

Organizace vyučování je dána charakterem předmětu, který probíhá převážně formou cvičení. Činnostní charakter výuky vyžaduje individuální přístup k práci žáka.

Průřezová témata:

Výchova k práci a zaměstnanosti

- Svět a práce

b) výchovné a vzdělávací strategie:

- seznamujeme žáky s provozem keramické dílny, vyžadujeme dodržování hygieny při práci a bezpečnostních pravidel a předpisů
- rozpoznáváme se žáky druhy keramické hlíny
- procvičujeme s žáky různé techniky zpracování keramické hlíny
- opakujeme se žáky již osvojené postupy práce
- vedeme žáky k úklidu svého pracovního místa, k mytí a úklidu používaných nástrojů
- povzbuzujeme a motivujeme žáky k vytrvalosti při dokončení práce (výroba dárků pro své blízké)
- umožňujeme žákům seznámit se s prací a výrobky jiných lidí (exkurze, výstavy)
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali přiměřeně svým schopnostem prezentovat svoji práci (školní výstava „Kermika“)

Vzdělávací obsah:

Hygiena a bezpečnost práce

žák by měl:

- osvojit si a dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce
- uvést příklady bezpečnostních rizik a nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci
- podílet se na úklidu pracoviště po skončení prac. činnosti

Příprava pracoviště

žák by měl:

- podílet se na přípravě pracoviště a náradí
- osvojit si návyk používat pracovní oděv
- seznámit se s pracovními nástroji pro konkrétní pracovní postup
- vybírat pracovní nástroje pro konkrétní prac. postup

Druhy hlíny

žák by měl:

- rozeznávat druhy hlíny (šamotová, točírská, licí)

- provádět uskladňování hlíny podle zásad skladování
- volit vhodný druh hlíny podle zamýšleného výrobku

Zpracování keramické hlíny

žák by měl:

- hníst
- mačkat
- válet
- vytvářet základní tvary (válečky, placičky, kuličky)
- vytvářet jednoduché předměty mačkáním z ruky

Sušení, glazování, výpal střepu, zdobení

žák by měl:

- používat formy k dalšímu využití základních tvarů z hlíny
- spojovat keramické polotovary
- seznamovat se s dalším postupem při úpravách keramického výrobku (sušení, přežah)
- provádět úpravu a čištění střepu
- rozhodnout se pro techniku dle zamýšleného výrobku
- vytvářet výrobky modelováním a ručním formováním, případně z volné ruky
- seznamovat se s technikami lití a točení
- podílet se na rozmíchávání glazur, glazovat výrobky

1. ROČNÍK			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • osvojit si základní zásady bezpečnosti a hygieny práce 	Bezpečnost práce	Pracovní návyky	Výchova k práci a zaměstnanosti – Svět práce
<ul style="list-style-type: none"> • uvést příklady bezpečnostních rizik a nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci 			

<ul style="list-style-type: none"> • podílet se na přípravě pracoviště a nářadí • osvojit si návyk používat pracovní oděv • vybrat si pracovní nástroje pro konkrétní pracovní postup • podílet se na úklidu pracoviště po skončení prac. činnosti • rozeznávat druhy hlíny (šamotová, točířská, lící) • uskladňovat hlínu podle zásad skladování 	<p>Příprava pracoviště</p> <p>Druhy hlíny</p>	<p>Pracovní návyky</p>	<p>Výchova k práci a zaměstnanosti – Svět práce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • hníst • mačkat • válet • vytvářet základní tvary (válečky, placičky, kuličky) • vytvářet jednoduché předměty mačkáním z ruky • používat formy k dalšímu využití základních tvarů z hlíny • spojovat keramické polotovary • osvojit si pořadí jednotlivých fází výroby keramiky (sušení, začištění, přežah, glazování, výpal) 	<p>Zpracování keramické hlíny</p> <p>Sušení, glazování, výpal střepe</p>	<p>Misky, mísy hrnečky, vázy, svícny, květináče.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • provádět úpravu a čištění střepe • glazovat výrobky 			

2. ROČNÍK			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny práce • předcházet bezpečnostním rizikům • připravit si pracoviště a náradí • vybírat pracovní nástroje pro konkrétní prac. postup • používat pracovní oděv • uklidit pracoviště po ukončení práce • volit vhodný druh hlíny podle zamýšleného výrobku • uskladnit hlínu podle zásad skladování 	<p>Bezpečnost práce</p> <p>Příprava pracoviště</p> <p>Druhy hlíny</p>	<p>Pracovní návyky</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • rozhodnout se pro techniku dle zamýšleného výrobku • vytvářet výrobky modelováním a ručním formováním, případně z volné ruky • znát základy technik lití a točení • provádět úpravu a čištění střepu • podílet se na rozmíchávání glazur • glazovat výrobky 	<p>Vytváření keramiky</p> <p>Zdobení, glazování</p>	<p>Dekorativní a užité předměty pro různé příležitosti (dárky k Vánocům a Velikonocům)</p>	

6.1.14 Vyučovací předmět: Ruční práce

Vzdělávací oblast: Odborné činnosti

Vzdělávací obor: Ruční práce

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Obsah učiva poskytuje žákům přehled o znalostech a pracovních dovednostech v předmětu ruční práce, o používaných materiálech a o dodržování obecných zásad bezpečnosti při práci. Cílem předmětu je zvládnout různé druhy rukodělných činností odpovídajících schopnostem a zájmu žáků. Získat základní poznatky z oblasti technických a přírodních materiálů. Osvojit si zásady dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci. Využít získané dovednosti a znalosti v životě, ke zvýšené soběstačnosti žáků i v pracovním uplatnění.

Předmět je vyučován v 1. i ve 2. ročníku vždy 2 vyučovací hodiny týdně.

Organizace vyučování je dána charakterem předmětu, který probíhá převážně formou cvičení. Činnostní charakter výuky vyžaduje individuální přístup k práci žáka. Výuka probíhá v kmenové učebně, ve cvičném bytě, školní dílně, školní zahradě či učebně výtvarné výchovy – dle konkrétní náplně dané hodiny.

Průřezová témata:

Environmentální výchova

- Základní podmínky života

b) výchovné a vzdělávací strategie

- vysvětlujeme žákům pravidla při používání pracovních nástrojů a pomůcek
- procvičujeme osvojené postupy práce
- procvičujeme se žáky rozpoznávání různých druhů materiálů
- vedeme žáky k udržování pořádku na pracovním stole
- učíme žáky vyrovnat se s případným nezdarem při práci
- povzbuzujeme je a motivujeme k vytrvalosti při dokončení práce (výroba dárků pro blízké)
- vychováváme je k pocitu dobře odvedené práce
- učíme žáky oceňovat práci svých spolužáků
- umožňujeme žákům pozorovat práci a výrobky druhých (exkurze, výstavy)
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali přiměřeně svým schopnostem prezentovat svoji práci (školní výstava Kermika)
- neustále vyžadujeme dodržování bezpečnostních pravidel a předpisů

Vzdělávací obsah

Pracovní prostředí

žák by měl:

- připravit si pracoviště
- udržovat pořádek na pracovišti
- uklidit pracoviště po skončení práce

Nářadí a nástroje

žák by měl umět při práci nástroje :

- pojmenovat, poznávat, používat, pečovat

Materiály

žák by měl

při práci s drobným materiálem:

- rozlišovat přírodní a technické materiály
- třídit předměty
- stříhat, svazovat, navlékat, nalepovat

při práci s papírem a kartonem

- poznávat druhy papíru
- muchlat, trhat, nalepovat, slepovat, překládat, stříhat

při práci s textilem:

- rozeznávat druhy textilií
- ušít přední steh na látce
- osvojovat si zásady správného použití šicího stroje
- seznámit se s prací na tkalcovském stavu

Pěstitelské práce

žák by měl:

- ošetřovat pokojové rostliny
- provádět sezónní úpravy na školní zahradě

Bezpečnost práce

žák by měl:

- dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny při práci

1. ROČNÍK			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • připravit si pracoviště • udržovat pořádek na pracovišti • uklidit pracoviště po skončení činnosti • pojmenovat nářadí a nástroje • poznávat nářadí a nástroje • používat nářadí a nástroje • pečovat o nářadí a nástroje 	<p>Příprava pracoviště</p> <p>Používání nářadí</p>	Pracovní návyky	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišovat přírodní a technický materiál • třídit předměty • stříhat • svazovat • navlékat • nalepovat 	Práce s drobným materiálem	<p>Tvorba výrobků k nejrůznějším příležitostem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dárky - sezónní dekorace (Vánoce, Velikonoce) - výzdoba třídy a školy 	
<p>při práci s papírem a kartonem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznávat druhy papíru • muchlat • trhat • nalepovat • slepovat • překládat 	Práce s papírem a kartonem	Přání, koláže, ozdoby	

<ul style="list-style-type: none"> • vybarvovat • stříhat 	Práce s papírem a kartonem	Přání, koláže, ozdoby	
při práci s textilií: <ul style="list-style-type: none"> • rozeznávat druhy textilií • ušít přední steh na látce • pracovat na tkalcovském stavu • osvojovat si zásady správného použití šicího stroje 	Práce s textilem	Jednoduché textilní výrobky – dárky, praktické výrobky	
<ul style="list-style-type: none"> • zalévat • kypřit • omývat listy • přesazovat • pozorovat klíčení • používat zahradní nářadí • poznávat základní druhy zeleniny a ovoce 	Pěstitelské práce	Základní péče o rostliny	
<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat jednoduché zásady hygieny a bezpečnosti práce 	Zásady bezpečnosti práce	Bezpečnost práce a hygiena	

2. ROČNÍK

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • připravit si pracoviště 	Příprava pracoviště	Pracovní návyky	
<ul style="list-style-type: none"> • vybírat správné pracovní pomůcky • podle zvolené prac. činnosti 			

<ul style="list-style-type: none"> • uklidit pracoviště po skončení činnosti 	Příprava pracoviště	Pracovní návyky	
<ul style="list-style-type: none"> • volit druh materiálu podle zvoleného výrobku • využívat všech již osvojených dovedností při práci s drobným materiálem 	Práce s drobným materiálem	Drobné dekorativní předměty (šperky, obrázky, rámečky) Návštěva výstavy	
<ul style="list-style-type: none"> • učit se další stehy ručního šití • osvojit si základní techniky tkaní • prohlubovat své dovednosti při použití šicího stroje dle svých možností 	Práce s textilem	Prostírání, chňapky, polštářky	
<ul style="list-style-type: none"> • poznat základní druhy koření, pěstovaného u nás a jeho využití • provádět sezónní úpravy na školní zahradě • poznat všeobecně známé léčivé byliny a znát jejich využití 	Pěstitelské práce	Návštěva specializovaného obchodu, výstava, exkurze	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívat svých dovedností a zkušeností v péči o pokojové rostliny 			
<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat jednoduché zásady hygieny a bezpečnosti práce 	Zásady bezpečnosti práce	Bezpečnost práce a hygiena	

6.1.15 Vyučovací předmět: Dílenské práce

Vzdělávací oblast: Odborné zaměření

Vzdělávací obor: Dílenské práce

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

V předmětu dílenské práce žáci získávají a rozvíjejí základní dílenské dovednosti (znát a umět používat vhodný technický i přírodní materiál, pracovat bezpečně s náradím a umět ho vhodně používat). Dále se učí bezpečnosti, hygieně, pořádku na pracovišti a systematičnosti při práci v dílně nebo při drobné domácí údržbě.

Předmět je vyučován v 1. a 2. ročníku vždy 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá skupinově s individuálním přístupem k jednotlivým žákům, nejčastěji formou cvičení. Dále jsou výukově využívány exkurze, výstavy či vlastní školní výstava žakovských prací Kermika. Dílenské práce jsou vyučovány převážně ve školní dílně, využívána je i školní zahrada.

Průřezová témata:

Environmentální výchova

- Základní podmínky života
- Výchova k práci a zaměstnanosti
- Svět práce

b) výchovné a vzdělávací strategie

- vedeme žáky k dodržování a znalosti právních předpisů z oblasti BOZP, hygienických předpisů a předpisů požární ochrany
- vedeme žáky k používání vhodných ochranných pomůcek a vhodného náradí při jednotlivých pracovních činnostech
- seznamujeme žáky s řádem dílny
- u žáků s těžkým zdravotním postižením vytváříme pojmy, představy a základní pracovní dovednosti na základě hmatového názoru a přesného popisu činnosti; ve výuce používáme co nejvíce předmětů z běžného života, aby se s nimi žáci naučili vhodně zacházet
- zadáváme žákům přiměřeně obtížné úkoly podle individuálních pracovních schopností a dovedností; zadáváním samostatných činností učíme žáky hledat vlastní řešení úkolu
- cvičíme žáky orientovat se v jednoduchých pracovních návodech.
- vedeme žáky k úctě k práci jiných; přibližujeme žákům různé pracovní profese a možnosti budoucího uplatnění (vlastní činnosti, exkurze, výstavy, výstava Kermika)
- seznamujeme žáky s možnými riziky úrazu, s prevencí úrazů při práci a základy první pomoci; prostřednictvím práce s různými materiály a pracovními nástroji rozvíjíme jemnou a hrubou motoriku

- představujeme žákům speciální pracovní postupy
- využíváme speciální pomůcky pro zrakově postižené
- napomáháme žákům s výběrem budoucího povolání; vedeme žáky k reálnému hodnocení svých schopností, k vyrovnávání se s handicapem tak, aby se mohli dále vzdělávat v integrovaném prostředí

Vzdělávací obsah

Dílenské a domácí práce

žák by měl:

- umět si obléknout pracovní oděv
- dodržovat jednoduché zásady hygieny a bezpečnosti práce v dílně a domácnosti
- umět zvolit a obléknout pracovní oděv a případné ochranné pomůcky
- umět přivolat pomoc při vlastním či cizím poranění
- umět poskytnout první pomoc při jednoduchých poraněních
- udržovat pořádek na svém pracovním místě a dodržovat správné pořadí dílčích úkonů při jednoduché pracovní činnosti

Práce s technickými materiály

žák by měl:

- poznat základní materiály a určit, k čemu se užívají
- poznat základní dílenské nářadí a umět ho používat
- podle popisu nebo předlohy vyrobit jednoduchý výrobek
- umět vybrat vhodný nástroj dle zadané činnosti a určeného materiálu
- umět použít lepidlo či šroub ke spojení materiálů

Provoz a údržba domácnosti

žák by měl:

- znát hodnotu vody, elektrické a tepelné energie a úsporně s nimi zacházet
- umět přivolat vhodnou pomoc při poruše nebo havárii v domácnosti

- umět přivolat vhodnou pomoc při poruše nebo havárii v domácnosti a případně vhodně zasáhnout (zastavit vodu, plyn, vypnout resp. nahodit el. jističe, atp.)
- opravit jednoduchou poruchu v domácnosti

Práce na dvoře a na zahradě

žák by měl:

- zametat, hrabat, přehazovat, dávat do pytlů a přemísťovat různý materiál (listí, tráva, písek, zahradní odpad, sníh, atp.)

Svět práce

žák by měl:

- ohodnotit práci svou i ostatních spolužáků
- umět jednoduše prezentovat svůj výrobek
- znát různé druhy pracovních činností a pracovišť

Tvořivá dílna

žák by měl:

- zkusit vymyslet a s případnou dopomocí zrealizovat vlastní nápad (jednoduchý výrobek)

Ekologie a ekonomie při práci

Žák by měl:

- znát přibližnou hodnotu používaných materiálů a šetřit surovinami
- umět roztřídit odpad dle sběrného klíče

1. ROČNÍK

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> dodržovat jednoduché zásady hygieny a bezpečnosti práce v dílně a domácnosti umět si obléknout pracovní oděv 	Zásady bezpečnosti práce		Svět práce - bezpečnost a ochrana zdraví při práci
<ul style="list-style-type: none"> umět přivolat pomoc při vlastním či cizím poranění 	První pomoc	Dílenské a domácí práce	
<ul style="list-style-type: none"> udržovat pořádek na svém pracovním místě a dodržovat správné pořadí dílčích úkonů při jednoduché pracovní činnosti spolupracovat na společném díle 	Organizace práce		
<ul style="list-style-type: none"> poznat základní materiály a určit, k čemu se užívají poznat základní dílenské nářadí a umět ho používat umět pracovat se svěrákem podle popisu nebo předlohy vyrobit jednoduchý výrobek 	Práce se dřevem, kovem, kůží a plasty	Práce s technickými materiály	
<ul style="list-style-type: none"> znát hodnotu vody, elektrické a tepelné energie a úspěšně s nimi zacházet umět přivolat vhodnou pomoc při poruše nebo havárii v domácnosti 	Provoz domácnosti	Provoz a údržba domácnosti	Základní podmínky života - energie
<ul style="list-style-type: none"> zametát, hrabat, přehazovat, dávat do pytlů a přemisťovat různý materiál (listí, tráva, písek, zahradní odpad, sníh, atp.) 	Práce s koštětem, hráběmi, lopatou a kolečkem nebo vozíkem	Práce na dvoře a na zahradě	
<ul style="list-style-type: none"> ohodnotit práci svou i ostatních spolužáků umět jednoduše prezentovat svůj výrobek 	Hodnota práce	Svět práce	Svět práce – trh práce, požadavky zaměstnavatelů
<ul style="list-style-type: none"> znát různé druhy pracovních činností a pracovišť 	Trh práce, volba profesní orientace		

2. ROČNÍK

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> dodržovat jednoduché zásady hygieny a bezpečnosti práce v dílně a domácnosti umět zvolit a obléknout pracovní oděv a případné ochranné pomůcky 	Zásady bezpečnosti práce	Díleenské a domácí práce	Svět práce - bezpečnost a ochrana zdraví při práci
<ul style="list-style-type: none"> umět poskytnout první pomoc při jednoduchých poraněních 	První pomoc		
<ul style="list-style-type: none"> udržovat pořádek na svém pracovním místě a dodržovat správné pořadí dílčích úkonů při jednoduché pracovní činnosti 	Organizace práce		
<ul style="list-style-type: none"> umět vybrat vhodný nástroj dle zadané činnosti a určeného materiálu umět použít lepidlo či šroub (hřebík) ke spojení materiálů 	Práce se dřevem, kovem, kůží a plasty	Práce s technickými materiály	
<ul style="list-style-type: none"> zkusit vymyslet a s případnou dopomocí zrealizovat vlastní nápad (jednoduchý výrobek) 	Práce s technickými, přírodními i netradičními materiály	Tvořivá dílna	
<ul style="list-style-type: none"> znát hodnotu vody, elektrické a tepelné energie a úsporně s nimi zacházet umět přivolat vhodnou pomoc při poruše nebo havárii v domácnosti a případně vhodně zasáhnout (zastavit vodu, plyn, vypnout resp. nahodit el. jističe, atp.) opravit jednoduchou poruchu v domácnosti 	Provoz domácnosti, drobné opravy (výměna žárovky, utažení šroubku atp.) Předcházení velkým škodám	Provoz a údržba domácnosti	Základní podmínky života - energie

<ul style="list-style-type: none"> znát přibližnou hodnotu používaných materiálů a šetřit surovinami umět roztrždit odpad dle sběrného klíče 	Šetření surovinami a pracovním materiálem; Třídění odpadů	Ekologie a ekonomie při práci	
<ul style="list-style-type: none"> zdokonalit se v zametání, přehazování, hrabání, dávání do pytlů a přemísťování různého materiálu (listí, tráva, písek, zahradní odpad, sníh, atp.) 	Práce s koštětem, hráběmi, lopatou a kolečkem nebo vozíkem	Práce na dvoře a na zahradě	
<ul style="list-style-type: none"> ohodnotit práci svou i ostatních spolužáků umět jednoduše prezentovat svůj výrobek 	Hodnota práce	Svět práce	Svět práce – trh práce, požadavky zaměstnavatelů
<ul style="list-style-type: none"> znát různé druhy pracovních činností a pracovišť umět posoudit své možnosti při výběru budoucího povolání 	Trh práce, volba profesní orientace		

6.2 Disponibilní časová dotace

Hodiny disponibilní časové dotace jsou využity:

- a) pro posílení hodinové dotace vzdělávací oblasti Odborné zaměření, vzdělávacího oboru Odborné obory podle profilace školy z 12 na 14 hodin týdně (tzn. 1 h za každý ročník)

Odborné zaměření	Odborné obory podle profilace školy	Keramické práce	KP	3	3
		Ruční práce	RP	2	2
		Díleenské práce	DP	2	2

- b) pro zařazení předmětů speciálně pedagogické péče podle individuálních speciálně vzdělávacích potřeb konkrétních žáků

Předměty speciálně pedagogické péče

Název předmětu	Zkratka
Prostorová orientace a samostatný pohyb, technika chůze s bílou holí	POSP
Tyflopedická péče	TP
Řečová výchova	ŘV
Zdravotní tělesná výchova	ZTV
Sociální dovednosti	SD
Muzikoterapie	MT

- c) pro zařazení volitelných předmětů podle a) možností školy, schopností a zájmů žáků

Volitelné předměty

Název předmětu	Zkratka
Cvičení z českého jazyku	CČJ
Cvičení z matematiky	CM
Konverzace v anglickém jazyce	KAJ
Konverzace v německém jazyce	KNJ
Cvičení ze základů společenských věd	CZSV
Psaní na klávesnici PC	PS

6.2.1 Vyučovací předmět: Prostorová orientace a samostatný pohyb, technika chůze s bílou holí

Vzdělávací oblast: Speciální péče

Vzdělávací obor: Speciální péče

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Prostorová orientace a samostatný pohyb (dále jen POSP ZP) je nedílnou součástí výchovy a vzdělávání žáků s těžkým zrakovým postižením. Cílem tohoto předmětu je dosažení co nejvyššího stupně mobility a samostatnosti odpovídajícího individuálním schopnostem každého žáka se zrakovým postižením. Výuka předmětu probíhá ve dvou rovinách: jako samostatný předmět shodného názvu, který je zařazen do skupiny předmětů speciální péče a jako integrální součást běžných činností při vyučování, ale i mimo něj. Žák praktické školy může být do výuky zařazen (na návrh koordinátora POSP ZP, oftalmologa a pracovníků SPC) jako začátečník (např. z důvodu ztráty zraku) nebo jako pokročilý na různé úrovni (žák zahájil výuku během základního vzdělávání). Výuka je vždy individuální a probíhá 1 vyučovací hodinu týdně nebo 2 vyučovací hodiny 1x za 14 dní. U žáků s vícečetným postižením je výuka přizpůsobena specifickým potřebám daného žáka.

Výuka probíhá v interiéru (budova školy) a v exteriéru (park, město).

Výuka je ukončena dosažením stupně mobility – očekávaného výstupu skupiny D.

Završením výuky je samostatná praxe v POSP ZP a technice chůze s bílou holí. Cílem praxe je zcela samostatně bez cizí pomoci ověřovat, udržovat, případně prohlubovat získané poznatky a dovednosti. Samostatná praxe není povinná. Je umožňována žákům jeho zákonnými zástupci, např.:

- pohybem v terénu v místě bydliště
- samostatným příchodem resp. příjezdem do školy apod.
- internátním žákům může být umožněna samostatná praxe skupinovou vychovatelkou za podmínek přesně stanovených ve Vnitřním řádu internátu (např. návštěva knihovny, odjezd resp. odchod ze školy domů apod.).

Průřezová témata: Nejsou zařazena.

b) výchovné a vzdělávací strategie

- žáky vedeme k tomu, aby vždy dodržovali pravidla bezpečného pohybu
- učíme je shromažďovat a využívat informace všeho druhu, nepodceňovat, ale ani nepřeceňovat své schopnosti
- seznamujeme žáky se způsoby vyhledávání a využívání novinek (nové pomůcky a služby pro ZP)
- řešíme s žáky konkrétní situace v uměle navozených podmínkách, později ve skutečných situacích
- hledáme se žáky řešení problémů při nečekané změně (např. nenadálá změna dopravní situace při samostatném cestování)

- motivujeme žáky k překonávání komunikační bariéry (např. umět si požádat o pomoc, přijmout ji, ale i slušně odmítnout)
- vedeme žáky k pomoci novým spolužákům orientovat se v novém prostředí
- procvičujeme se žáky správnou chůzí s vidícím průvodcem a využívání zásady bdělé pozornosti
- doporučujeme žákům nezneužívat svého postižení
- umožňujeme žákům seznamovat se a navazovat kontakty se zrakově postiženými z jiných škol formou soutěží (školy pro zrakově postižené nejen v Čechách, ale i v zahraničí)
- nacvičujeme s žáky sebeobslužné činnosti a kompenzační dovednosti
- vedeme žáky k reálnému hodnocení svých schopností
- učíme žáky bezpečně zvládat různé náročné trasy

Vzdělávací obsah:

- orientace v mikroprostoru a makroprostoru
- samostatná praxe z POSP ZP žáků na vytipovaných trasách
- cestování dopravními prostředky
- samostatná praxe žáků na různých trasách
- rozvoj kompenzačních mechanismů (hmat, sluch, ekolochace, čich, propiocepce, zachovaný zrak, paměť...)
- využívání dostupných kompenzačních pomůcek pro orientaci (vysílač VPN 01,03)
- využívání speciálních optických pomůcek (prismatický monokulár, hyperokulár)

Skupina A

- prvky POSP ZP
- chůze s vidícím průvodcem
- základní techniky pohybu bez hole

Očekávaný výstup pro sk. A: žák by si měl vytvořit základní dovednosti a návyky v oblasti prvků POSP ZP

Skupina B

- technika dlouhé hole
- chůze s vidícím průvodcem

Očekávaný výstup pro sk. B: žák by měl používat prvky POSP ZP na úrovni návyků, zvládnout techniku dlouhé hole (dále jen TDH)

Skupina C

- základy orientační analyticko-syntetické činnosti (získávání a využívání informací všeho druhu, určení vlastního stanoviště na trase, užívání dopravních prostředků)
- nácvik používání dostupných kompenzačních pomůcek pro orientaci (vysílač VPN)

- využívání speciálních optických pomůcek (prismatický monokulár, hyperokulár)

Očekávaný výstup pro sk. C: žák by měl být schopen samostatně absolvovat vytipované trasy v městském prostředí s využitím dostupných dopravních prostředků, dle potřeby s využitím kompenzačních a speciálních optických pomůcek

Skupina D

- zvládnutí pocitu „psychické osamocení na trase“
- absolvování tras různé délky a stupně náročnosti
- aktivní používání pomůcek

Očekávaný výstup pro sk. D: žák by měl samostatně v běžných klimatických podmínkách absolvovat různě náročné trasy

6.2.2 Vyučovací předmět: Tyflopedická péče

Vzdělávací oblast: Speciální péče

Vzdělávací obor: Speciální péče

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

V předmětu tyflopedická péče žáci získávají takové speciální poznatky a dovednosti, které jim umožní zlepšit proces poznávání při výuce a později v životě. Dovednosti, které žák v tomto předmětu získá, je třeba procvičovat a důsledně využívat při vyučování ostatních předmětů i při vhodných mimoškolních činnostech.

Předmět tyflopedická péče je možné vyučovat ve skupině několika žáků nebo individuálně. Výuka probíhá v některé z učeben. Do výuky jsou zařazováni žáci, kteří nemají zvládnuty speciální dovednosti potřebné k reedukaci a kompenzaci zrakového vnímání, které vedou k minimalizaci či odstranění důsledků zrakového postižení. Dále je tento předmět určen pro žáky s progresivní zrakovou vadou, které je třeba naučit čtení a psaní Braillova písma, ovládání kompenzačních pomůcek apod. Rámcové učební osnovy předmětu tyflopedická péče jsou zpracovány tak, že obsahují témata pro všechny stupně postižení zraku (od slabozrakosti po nevidomost). Nejsou rozpracovány pro věkové kategorie, protože potřeby jednotlivých žáků a schopnosti zvládat určité dovednosti jsou individuální. Časová dotace je 1 hodina týdně, pokud možno rozdělena do dvou dnů.

Učitel - tyfloped na základě vyjádření očního lékaře, předepsaných optických pomůcek a své vlastní speciálně pedagogické diagnózy, vypracuje pro každého žáka na určité časové období individuální plán. Výuka může být zařazena podle potřeby žáka do 1. i 2. ročníku. Jednotlivá témata osnov jsou seřazena podle stupně obtížnosti a učitel z nich vybírá jen ty okruhy, které žák nemá zvládnuté, jsou pro žáka potřebné a odpovídají stupni postižení zraku.

Z individuálních potřeb žáka je třeba vycházet i při vytváření optimálních podmínek pro práci ve vyučování - uspořádání pracovního místa, správné stropní i lokální osvětlení apod.

Průřezová témata: Nejsou zařazena.

b) výchovné a vzdělávací strategie

- vybíráme a testujeme se žáky vhodné optické pomůcky, které jim následně umožňují pracovat s běžnými pracovními pomůckami a nástroji
- učíme žáky starat se o svoji optickou pomůcku a zároveň s ní vhodně pracovat a tím mu usnadňujeme proces učení
- vedeme žáky ke správnému výběru kompenzační pomůcky pro danou pracovní činnost
- rozvíjením hmatu žákům umožňujeme zrychlit proces čtení a tím i učení
- žáky, kteří ztratili zrak během života nebo s progresivní zrakovou vadou vyučujeme Braillovo písmo a tím jim umožňujeme i nadále psát a číst
- učíme žáky samostatnosti a tím jim poskytujeme větší možnost pracovního uplatnění
- nácvikem podpisu umožňujeme žákům zvládat samostatně některé právní úkony
- využíváme mezipředmětové vztahy
- ve výuce používáme co nejvíce předmětů z běžného života

Vzdělávací obsah

Pro každého žáka je vypracován v závislosti na stupni zrakového postižení a jeho schopnostech individuální vzdělávací plán obsahující z tabulky pouze to učivo, které vede u žáka k zvládnutí dovedností, které nemá a které jsou vzhledem k jeho zrakovému postižení (popř. dalšímu postižení) potřebné.

VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none">• v co nejvyšší možné míře využívat svůj hmat	Nácvik aktivního hmatání Poznávání předmětů Manipulace s předměty Třídění předmětů Orientace na ploše	Hmatové vnímání	

<ul style="list-style-type: none"> využívat svůj sluch 	<p>Určování zdroje zvuku Lokalizace směru zvuku Echolokace Cvičení sluchové paměti Poznávání různých zvuků</p>	Sluchové vnímání	
<ul style="list-style-type: none"> využívat své zrakové funkce (všichni žáci, kteří mají zachované alespoň zbytky zrakových funkcí) 	<p>Orientace v prostoru Poznávání a rozlišování předmětů Orientace na ploše Orientace v textu Poznávání a rozlišování barev Práce s obrázky Práce s linkou Práce s čarou Přiřazování</p>	Zrakové vnímání	
<ul style="list-style-type: none"> využívat svůj čich a chuť 	<p>Poznávání různých chutí Rozlišování charakteristických vůní a zápachů Určování umístění jejich zdroje</p>	Čichové a chuťové vnímání	
<ul style="list-style-type: none"> dodržovat pravidla zrakové hygieny (všichni žáci využívající zrakové funkce) 	<p>Využívání optických pomůcek a péče o ně Využívání a údržba elektronických pomůcek Dodržování léčebného režimu Střídání práce a odpočinku Vhodné světelné podmínky Ochrana zraku před úrazy</p>	Zraková hygiena	
<ul style="list-style-type: none"> dokázat vhodně upravit pracovní prostředí 	<p>Vhodné světelné podmínky Vhodné umístění lavice, židle a pomůcek Správné umístění optických a elektronických pomůcek</p>	Pracovní prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> zvládat základy tyflografiky 	<p>Prohlížení reliéfních obrázků Práce s reliéfním plánkem a mapou Práce s rýsovací soupravou</p>	Tyflografika	

<ul style="list-style-type: none"> • zvládat čtení a psaní Braillova písma (netýká se žáků pracujících černotiskem) 	Výcvik čtení a psaní Braillova písma Pichtův psací stroj Nasazování stolečku Zakládání papíru Nácvik správné polohy prstů Nácvik psaní písmen, slabik, slov, vět	Bodové písmo	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládnout svůj černotiskový podpis (nevidomí žáci) 	Nácvik černotiskového podpisu		

6.2.3 Vyučovací předmět: Řečová výchova

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vzdělávací obor: Dramatická výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět je zaměřen na rozvoj komunikačních schopností žáka. Usilujeme o co největší kultivovanost řečového projevu v rovině verbální i neverbální s cílem dosáhnout maximální jazykové kompetentnosti v interakci s prostředím.

Předmět může být vyučován v 1. i 2. ročníku jednu hodinu týdně. Výuka probíhá skupinově s přihlédnutím k individuálním zvláštnostem jednotlivých žáků.

Průřezová témata: Nejsou zařazena.

b) výchovné a vzdělávací strategie

- rozšiřujeme slovní zásobu
- objasňujeme význam slov
- upevňujeme pravidla komunikace (mluví vždy jeden, zřetelná mluva čelem k naslouchajícímu, schopnost naslouchat), nejlépe formou her
- odbouráváme nevhodné vyjadřovací prostředky (vulgarismy, arogance)
- vedeme žáky k citlivému vnímání a užívání neverbálních projevů (gestikulace, mimika, intonace)

- osvojujeme žákům správné užívání spisovného jazyka
- upevňujeme gramatické struktury jazyka, rozvíjíme jazykový cit
- zprostředkováváme a ověřujeme porozumění abstraktním a obrazným vyjádřením českého jazyka
- procvičujeme verbální popis dané činnosti, předmětu, děje
- upozorňujeme na důležitost posloupnosti děje
- necháváme žáky sdělovat své zkušenosti, ukazujeme, jak vhodnou formou obhajovat svůj názor i vyjadřovat kritiku
- vytváříme modelové situace, ve kterých si žáci osvojují kompetence v interakci s prostředím (požádat o pomoc, omluvit se, chování v dopravních prostředcích, v kulturních zařízeních...)

1. ROČNÍK			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY Žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • dbát na srozumitelný mluvený projev • rozumět sdělení a přiměřeně reagovat • domluvit se v běžných situacích 	Základy techniky mluveného projevu – správné dýchání, výslovnost, intonace, rytmizace, rozvíjení fonemického sluchu, recitace Sdělení – správné naslouchání, porozumění a odpověď Tvoření otázek a odpovědí	Mluvený projev	
	Základní komunikační pravidla (pozdrav, představení se, poděkování, vyjádření prosby, žádost o radu) Poslech a reprodukce kratších textů, vypravování, dramatizace pohádky, využití obrázků Tvoření jednoduchých vět a souvětí	Konverzační cvičení	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládat základy společenského styku • reprodukovat s pomocí návodných otázek nebo obrázků jednoduchý příběh, dramatizovat ho • používat věty se správnými gramatickými strukturami 			

2. ROČNÍK			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY Žák by měl	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> dosáhnout srozumitelného mluveného projevu 	Zvukové prostředky řeči – tempo, melodie, hlasitost, intonace, rozvíjení fonemat. sluchu	Zvukové prostředky řeči	
<ul style="list-style-type: none"> komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity vést dialog, vyjádřit a obhájit svůj názor používat adekvátně slovní zásobu včetně odborné terminologie popisat osoby, věci, jednoduchý pracovní postup 	Konverzační cvičení v konkrétních situacích – např. u lékaře, na poště, v obchodě, na úřadu, v dopravě	Konverzační cvičení	
	Rozvíjení slovní zásoby	Odborná terminologie	
	Komunikace s okolím, tvoření otázek a odpovědí Rozšiřování slovní zásoby Popis kamaráda, rodičů, popis předmětu, popis jednoduchého prac. postupu (využití návodných otázek nebo obrázků)	Popis a pracovní postup	

6.2.4 Vyučovací předmět: Zdravotní tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vzdělávací obor: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět Zdravotní tělesná výchova je určen především zdravotně oslabeným žákům a žákům s trvalými nebo dočasnými odchylkami tělesného vývoje. Snažíme se předcházet nejrůznějším psycho-somatickým poruchám získáním adekvátních a optimálních pohybových

návyků. Snažíme se pozitivně ovlivňovat stupeň zdravotního oslabení, zvyšovat funkční výkonnost organismu a celkovou zdatnost. Vytváříme u cvičence pozitivní vztah k pohybové aktivitě, který povede k trvalému pohybovému režimu a k dalším hygienickým návykům, které se stanou součástí péče o vlastní tělo. Výuka probíhá skupinově s individuálním zaměřením pro každého žáka na základě doporučení odborného lékaře. Zdravotní tělesná výchova je vyučována v tělocvičně, na herně internátu, na školní zahradě a hřištích a parcích v okolí školy. Dále využíváme přírodních podmínek areálu letní školy v přírodě (plavání). Předmět může být vyučován v 1. i ve 2. ročníku.

Průřezová témata: Nejsou zařazena.

b) výchovné a vzdělávací strategie

- u žáků s těžkým zrakovým postižením vytváříme nebo rozvíjíme pojmy a představy na základě hmatového názoru; vedeme žáky k verbálnímu popisu činností
- učíme žáky uvědomění si smyslu prováděných cvičení
- vedeme žáky k pravidelnému cvičení
- učíme žáky vyvářet si vhodné pohybové stereotypy a nalézt si přiměřené tempo cvičení
- podporujeme samostatnost, zadáváme žákům přiměřeně obtížné úkoly
- vedeme žáky k řešení problémů spojených s jejich zdravotním postižením
- přípravou žáků na hodinu TV (oblékání, obouvání, včasný příchod na hodinu) vedeme žáky k pracovní připravenosti a kázni
- seznamujeme žáky s možnými riziky úrazu při pohybu, prevencí úrazů (dopomoc při cvičení, ukázněnost při hodině)
- učíme žáky postupovat od jednodušších ke složitějším pohybovým činnostem
- vedeme žáky ke vzájemné spolupráci a pomoci a k pozitivnímu vztahu k sobě samému a k svému tělu
- vedeme žáky k rozpoznání činností, které jsou kontraindikací jejich zdravotního stavu

Vzdělávací obsah

Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení

žák by měl:

- uplatňovat správné držení těla v různých polohách
- zaujímat správné základní cvičební polohy
- zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Speciální cvičení

žák by měl:

- zvládat základní techniku speciálního cvičení, korigovat techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- uplatňovat odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
- zařazovat pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usilovat o jejich optimální provedení

Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti

žák by měl:

- upevňovat pohybové činnosti a aktivity v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu zdravotnímu stavu a druhu a stupni oslabení

1. – 2. ROČNÍK			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY Žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat správné držení těla v různých polohách • zaujímat správné základní cvičební polohy • zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením 	<p>Správné držení těla, dechová cvičení</p> <p>Pohybový režim podle konkrétního zdravotního oslabení, (kontraindikace zdravotních oslabení)</p>	Činnosti podporující korekce zdravotních oslabení	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládat základní techniku speciálního cvičení, korigovat techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele • uplatňovat odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení 	Speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení, relaxační cvičení	Speciální cvičení	
<ul style="list-style-type: none"> • zařazovat pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usilovat o jejich optimální provedení 			

<ul style="list-style-type: none"> • upevňovat pohybové činnosti a aktivity v návaznosti na obsah TV 	Pohybové činnosti a aktivity v návaznosti na obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu zdravotnímu stavu, druhu a stupni oslabení	Všeobecně rozvíjející pohybové činnosti	
---	--	---	--

6.2.5 Vyučovací předmět: Sociální dovednosti

Vzdělávací oblast: Speciální péče

Vzdělávací obor: Speciální péče

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je vybavit žáka se zrakovým postižením takovými dovednostmi a návyky, aby jeho handicap vadil co nejméně jemu i jeho okolí. To znamená, aby mohl žít a pracovat v co nejširší míře samostatně a aby byl schopen úspěšně navazovat a udržovat sociální vztahy. Časové vymezení: 1 - 2 vyučovací hodiny týdně (podle individuálních potřeb žáků).

Výuka probíhá ve skupině v různých prostorách školy a je doplněna exkurzemi na odborných pracovištích.

Průřezová témata:

Výchova k práci a zaměstnanosti

- Sebe prezentace

b) výchovné a vzdělávací strategie

- vytváříme u žáků návyk pečovat o vlastní osobu
- vedeme je k osvojování sebeobslužných činností a využívání kompenzačních dovedností
- nacvičujeme obsluhu a aktivní využívání kompenzačních pomůcek
- řešíme s žáky konkrétní situace v uměle navozených podmínkách, později ve skutečných situacích (jednání na úřadech, u lékaře apod.)
- pomáháme žákům řešit problémy při nečekaných situacích (úraz, požár apod.)
- učíme žáky správně komunikovat, rozlišovat osoby a situace (ústně i telefonicky)
- vedeme je k překonávání komunikační bariéry (např. umět si požádat o pomoc, přijmout, ale i slušně odmítnout nepotřebnou pomoc apod.)

- klademe důraz na respektování společenských norem, reálné hodnocení svých schopností, nezneužívání svého postižení
- dbáme na rozvoj a prohlubování získaných schopností a dovedností
- pomáháme žákům s výběrem budoucího povolání

Vzdělávací obsah

žák by měl:

- správně komunikovat, rozlišovat osoby a situace (ústně i telefonicky)
- požádat si o pomoc, přijmout, ale i slušně odmítnout nepotřebnou pomoc
- zvládnout řešení různých situací v simulovaných podmínkách, později ve skutečných situacích
- respektovat určité společenské normy, neměl by nezneužívat svého postižení
- mít osvojeny potřebné sebeobslužné činnosti a kompenzační dovednosti
- umět se vlastnoručně podepsat
- znát své sociální výhody a dosáhnout určitý stupeň sociální vyspělosti (jednání na úřadech, u lékaře apod.)
- mít reálnou představu o svém budoucím povolání

1. ROČNÍK			
ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • správně komunikovat, rozlišovat osoby a situace (ústně i telefonicky) • znát osobní data 	Navazování kontaktů se zrakově postiženými (dále ZP) i běžnou populací Osobní data, důležitá telefonní čísla	Základní pravidla komunikace se ZP, základní údaje o vlastní osobě	
<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat osobní hygienu a pečovat o osobní věci • zvládnout vedení domácnosti 	Základní úkony osobní hygieny a péče o zevnějšek Vybavení domácnosti ZP a úklid v domácnosti	Péče o vlastní osobu a zevnějšek, domácnost	
<ul style="list-style-type: none"> • správně stolovat 	Orientace ve cvičné kuchyňce Prostírání Orientace na talíři	Správné stolování	

	Správné používání příboru		
	Nabírání, krájení Nalévání tekutin		
• orientovat se v čase	Určování hodin hmatem Orientace v kalendáři	Orientace v čase	
• umět se podepsat	Nácvik podpisu	Nácvik podpisu	
• vědět, jak se chovat v případě nemoci	Měření teploty Návštěva lékaře (komunikace s lékařem) Podávání léků, kapek u ZP	Onemocnění	
• poznávat mince a bankovky naší měny	Nácvik rozlišování mincí a bankovek, placení	Mince a bankovky	
• umět správně telefonovat	Správné telefonování (rozlišení – soukromý, úřední hovor)	Telefonování	
• mít základní znalosti v oblasti poštovních služeb	Druhy zásilek (úřední, soukromý dopis, slepecký tisk)	Poštovní služby	

2. ROČNÍK

ROČNÍKOVÉ VÝSTUPY Žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
• mít osvojeny potřebné sebeobslužné činnosti a kompenzační dovednosti	Rozlišování mincí a bankovek (ev. seznámení s měnovou jednotkou Euro)	Mince a bankovky Telefonování Bankomaty	
	Správné telefonování Obsluha bankomatů		
• umět se podepsat	Zdokonalování podpisu	Podpis	

	Schopnost podepsat se do šablony		
<ul style="list-style-type: none"> znát své sociální výhody a dosáhnout určitý stupeň sociální vyspělosti (jednání na úřadech, u lékaře apod.) 	Invalidní důchod, příspěvek na péči, příspěvek na kompenzační pomůcky Vyplňování složenek, tiskopisů, dotazníků	Přehled základních sociálně právních informací	
<ul style="list-style-type: none"> být seznámen se základním rozpočtem domácnosti 	Důležité výdaje Doplňující výdaje Přehled v dokladech a důležitých tiskovinách	Hospodaření s penězi	
<ul style="list-style-type: none"> mít reálnou představu o svém budoucím povolání 	Střední a odborné školy (odborné učiliště, rekondiční a rekvalifikační kurzy, jiné možnosti.)	Možnosti dalšího uplatnění (studijní, pracovní)	
<ul style="list-style-type: none"> rozvíjet a prohlubovat získané schopnosti a dovednosti 	Procvičování a upevňování kompenzačních dovedností při běžných každodenních činnostech	Kompenzační pomůcky - obsluha	Sebeprezentace – žádost o zaměstnání, komunikace s úřady
<ul style="list-style-type: none"> dosáhnout maximální samostatnosti, kterou bude schopen využívat v běžném životě, aby se ještě dále mohl vzdělávat a v budoucnu pracovat 	Samostatné zařizování běžných záležitostí (ve škole, při cestování, u lékaře, na úřadech apod.)	Nákupy, placení, cestování, styk s veřejností	

6.2.6 Vyučovací předmět: Muzikoterapie

Vzdělávací oblast: Speciální péče

Vzdělávací obor: Speciální péče

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Obsahem předmětu je pomocí hudebních prostředků dopomáhat v rozumovém, psychickém, motorickém a logopedickém rozvoji žáků a vést střídavě buď k uvolnění (relaxaci) nebo aktivizovat k činnosti. Výuka je zaměřena především na hudební prožitek žáků, zatímco umělecká hodnota podaných výkonů je brána v úvahu spíše sekundárně.

Předmět má časovou dotaci 1 vyučovací hodinu týdně a může být vyučován v 1. i ve 2. ročníku. O zařazení předmětu do výuky rozhoduje ředitel školy na základě možností, schopností a zájmu žáků v daném školním roce.

Výuka probíhá ve specializované učebně (hudebně) nebo ve větší místnosti s kobercem. Využívány jsou různé hudební nástroje (např. klavír, kytara, zobcová flétna, Orffovy nástroje, bicí soupravy) a přehrávače zvukových medií.

Průřezová témata: : Nejsou zařazena.

b) výchovné a vzdělávací strategie

- napomáháme napravovat specifické poruchy učení
- snažíme se, aby žáci vyjadřovali a pojmenovávali emoce, zvládali negativní pocity
- navozujeme strategie řešení problémů a konfliktů
- vedeme žáky ke kooperaci, uvědomění si pozice ve skupině nebo společnosti, prožití si společenské role
- pomoci poslechových činností procvičujeme zvyšování koncentrace pozornosti

Vzdělávací obsah

Žák by měl:

- rytmizovat své jméno
- doprovázet hrou na tělo jednotlivá slova, spojení dvou a více slov, říkadla a básničky (témata blízká dané věkové kategorii žáků)
- opakovat rytmizované slovní útvary (hra na echo, otázky, odpovědi)
- soustředěně poslouchat zvuky, tóny, rytmy, písničky, improvizaci a reprodukovanou hudbu v přiměřené délce
- koncentrovat pozornost na činnost (např. hudební akci školy)
- adekvátně reagovat na pokyny učitele
- rozlišovat náladu skladby
- umět vyjádřit pocity radosti, smutku
- zpívat písně a doprovázet je hrou na tělo nebo Orffovými nástroji
- zvládat hudební hru využívající dynamické a agogické změny a změny tempa či hlasové polohy
- prohlížet a prohmatávat nástroj (muzikoterapeutická pomůcka) a zkoumat jeho zvukové možnosti
- pomocí Orffových nebo etnických nástrojů se účastnit improvizovaných her na téma přírodní živly (voda – déšť, řeka, moře, bouře; vzduch – vichřice, oheň apod.)

Náplň jednotlivých vyučovacích hodin tvoří receptivní a aktivní muzikoterapie.

Receptivní muzikoterapie:

- poslech reprodukované a živě hrané hudby (hudební skladby všech žánrů - včetně relaxační, nástrojové improvizace)

Aktivní muzikoterapie:

- rytmizace slov, říkadel, básniček doprovázená hrou na tělo

- hry na otázky a odpovědi
- hudební hry využívající dynamiku, agogiku, tempové změny, změny hlasové polohy a tónu
- zpívání písní s hrou na tělo a doprovodem Orffových nástrojů
- vokální improvizace a různé způsoby práce s hlasem
- volná improvizace – nestrukturovaná improvizace umožňující svobodné vyjádření emocí žáků, navázání kontaktu mezi učitelem a žáky a žáky navzájem, navzdory komunikačním a sociálním omezením

6.2.7 Vyučovací předmět: Cvičení z českého jazyka

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková výchova

Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět patří mezi volitelné předměty, kterým je určena disponibilní časová dotace.

Cílem předmětu je prohlubování učiva českého jazyka s ohledem na budoucí směřování žáků. Uplatňují se v něm mezipředmětové vztahy, zejména procvičování porozumění textům, které se týkají ostatních předmětů či formulace a zápis jednoduchých poznámek a sdělení. Ve výuce se prolíná obsah jednotlivých složek českého jazyka (jazyková výchova, komunikační a slohová výchovy, literární výchova). O jeho zařazení do učebního plánu konkrétních žáků v daném školním roce rozhoduje ředitel školy s přihlédnutím k individuálním možnostem a schopnostem žáků, jejich dalšímu profesnímu směřování a aktuálním možnostem školy. Předmět je vyučován zpravidla ve 2. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně. Výuka probíhá ve skupině s přihlédnutím k individuálním potřebám každého žáka.

Průřezová témata: Nejsou zařazena.

b) výchovné a vzdělávací strategie

- vybavujeme žáky komunikačními dovednostmi
- vedeme žáky k porozumění textu a jeho správnému uplatnění
- pomocí návodných otázek ověřujeme orientaci v textu
- učíme žáky vhodnou formou obhajovat svůj názor i vyjadřovat kritiku
- zaměřujeme se především na praktičnost výuky s ohledem na budoucí uplatnění žáků
- ve výuce využíváme mezipředmětové vztahy
- učíme žáky prezentovat svoji práci ústně i písemně

Vzdělávací obsah

žák by měl:

- procvičovat zápis textu formou diktátu (upevňování si probraných pravopisných pravidel)
- zapsat si jednoduché poznámky
- zformulovat jednoduché sdělení
- zvládnout jednoduchý větný rozbor
- pracovat s textem (řešení jednoduchých úkolů ze zadání vzorových přijímacích zkoušek, orientace v terminologii tak, aby žák samostatně porozuměl zadání úkolu)
- orientovat se v základních literárních pojmech

6.2.8 Vyučovací předmět: Cvičení z matematiky

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vzdělávací obor: Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Cvičení z matematiky patří mezi volitelné předměty, kterým je určena disponibilní časová dotace. O jeho zařazení do učebního plánu konkrétních žáků v daném školním roce rozhoduje ředitel školy s přihlédnutím k individuálním možnostem a schopnostem žáků, jejich dalšímu profesnímu směřování a aktuálním možnostem školy. Cílem předmětu je zopakovat a procvičit učivo probírané v hodinách matematiky a umožnit žákům, aby si podle svých potřeb a možností svoje znalosti rozšířili. Témata a jejich rozsah jsou voleny pro jednotlivé žáky individuálně s ohledem na jejich dosaženou úroveň vědomostí a jejich další profesní zaměření. Rozsah učiva nepřesahuje rámec učiva matematiky vymezený ŠVP pro základní vzdělávání žáků se zrakovým postižením. Předmět je vyučován zpravidla ve 2. ročníku 1 vyučovací hodinu týdně. Výuka probíhá ve skupině s přihlédnutím k individuálním možnostem každého žáka.

Průřezová témata: Nejsou zařazena.

b) výchovné a vzdělávací strategie

- u těžce zrakově postižených vytváříme pojmy a představy na základě hmatového názoru
- připravujeme a vyrábíme vlastní reliéfní obrázky, modely, pomůcky, texty v bodovém písmu i ve zvětšeném černotisku
- u žáků s těžkým zrakovým postižením používáme ve větší míře názorné pomůcky přizpůsobené jejich potřebám (počítadla s hladkými i drsnými kuličkami, reliéfní číselnou osu, reliéfní obrázky rovinných obrazců, soubory geometrických tvarů a modely těles)
- respektujeme časovou náročnost zápisu matematických výrazů a úkonů v Braillově písmu

- žáky s lehkým a středním stupněm ZP podporujeme v používání speciálních optických pomůcek, se žáky s těžkým zrakovým postižením procvičujeme práci s rýsovací soupravou a mluvicím kalkulátorem
- podle individuálních možností žáků využíváme při výuce či zadávání úkolů výpočetní techniku
- pravidelným zadáváním přiměřených úkolů posilujeme volní vlastnosti žáků a rozvíjíme studijní návyky
- využíváme mezipředmětové vazby (dílenské práce, příprava pokrmů, informatika apod.)
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení při volbě povolání

Vzdělávací obsah

Matematické učivo v rozsahu maximálně základního vzdělávání vybrané podle individuálních potřeb žáka.

6.2.9 Vyučovací předmět: Konverzace v anglickém jazyce

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk (anglický jazyk)

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět je časově vymezen v platném učebním plánu školy.

Předmět Konverzace v anglickém jazyce navazuje na učivo předmětu Anglický jazyk a vede žáky k praktickému využití osvojené slovní zásoby a poznatků z gramatiky. Předmět je vyučován v 1. a 2. ročníku jednu hodinu týdně.

Vzdělávací obsah se zaměřuje na témata: společenský styk, rodina, bydlení, škola, počasí a roční období, určování času, jídlo a stravování, orientace ve městě, člověk a jeho zdraví, sport a hry, oblečení.

Průřezová témata: Nejsou zařazena.

b) výchovné a vzdělávací strategie

- klademe důraz na jednoduché a správné vyjadřování při komunikaci
- vytváříme modelové situace, v nichž se žáci musí domluvit cizím jazykem
- rozvíjíme zájem o život v anglicky mluvících zemích
- rozvíjíme u žáků schopnost sdělit základní informace při kontaktu s anglicky hovořícími lidmi

Vzdělávací obsah

Jednoduchý mluvený projev

žák by měl

- zvládnout základy společenského styku – pozdravit, představit se, požádat a poděkovat
- používat osvojenou slovní zásobu
- vést jednoduchý rozhovor

Gramatické struktury

žák by měl

- používat základní gramatické prostředky v aktivním mluveném projevu

Tématické okruhy

žák by měl

- používat základní slovní zásobu z probraných oblastí

6.2.10 Vyučovací předmět: Konverzace v německém jazyce

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obor: Cizí jazyk (německý jazyk)

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět je zařazen do skupiny volitelných předmětů s cílem zajistit návaznost ve studiu německého jazyka těm žákům, kteří již mají základní znalosti z předchozího vzdělávání. Předmět může být vyučován v 1. i 2. ročníku 1 - 2 vyuč. hodiny týdně. Výuka probíhá skupinově společně se žáky základní školy, příp. základní školy praktické, s přihlédnutím k individuálním možnostem každého žáka.

Průřezová témata: Nejsou zařazena.

b) výchovné a vzdělávací strategie

- klademe důraz na jednoduché a správné vyjadřování při komunikaci
- rozvíjíme zájem o život v německy mluvících zemích
- rozvíjíme u žáků schopnost sdělit základní informace při kontaktu s německy hovořícími lidmi

Vzdělávací obsah

Receptivní řečové dovednosti:

žák by měl:

- rozumět známým každodenním výrazům, základním frázím a jednoduchým větám
- rozumět jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reagovat
- pochopit stěžejní myšlenku projevu rodilého mluvčího, dokázat z poslechu dialogu poznat důležité informace a najít odpověď na otázku (v nejběžnějších situacích)
- dokázat přečíst jednoduché nápisy a hesla a porozumět jim

Produktivní řečové dovednosti:

žák by měl:

- sdělit základní údaje o sobě a své rodině
- vyplnit základní údaje do formuláře (např. ubytovací lístek na recepci)
- orientovat se v každodenních situacích, dokázat odpovídat na otázky a zapojit se do jednoduché konverzace
- být schopen reagovat na jednoduché podněty rodilého mluvčího

6.2.11 Vyučovací předmět Cvičení ze základů společenských věd

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Základy společenských věd

Charakteristika vyučovacího předmětu:

a) obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Cílem předmětu je prohlubovat základní vědomosti žáků o podstatě a fungování demokratické společnosti, o právech a povinnostech občana. Uplatňují se v něm mezipředmětové vztahy. Přihlíží se k individuálním možnostem a schopnostem žáků, jejich dalšímu profesnímu směřování a aktuálním možnostem školy. Předmět je vyučován v 1. a 2. ročníku 1 hodinu týdně.

Průřezová témata: Nejsou zařazena.

b) výchovné a vzdělávací strategie

- pomáháme žákům rozlišovat ověřené a kvalitní zdroje informací
- navozujeme se žáky modelové problémové situace a cvičíme hledání jejich řešení (v rodině, ve škole, na úřadech)
- vedeme žáky k nutnosti napravovat chybná řešení problémů
- připravujeme žáky na možné problémy spojené s jejich zdravotním postižením a cvičíme řešení konkrétních situací (např. chování ve společnosti, na úřadech), procvičujeme požádání o pomoc

- procvičujeme se žáky formulování otázek a odpovědí přiměřeně jejich možnostem
- poskytujeme žákům možnost ověřovat si získané komunikační dovednosti v modelových situacích ve třídě i na akcích celoškolních a mimoškolních (exkurze, besedy)
- procvičujeme jednoduchý písemný styk, cvičíme vyplňování formuláře (např. osobní doklady, žádost o příspěvek na pomůcku, přihláška na SŠ)
- vyhledáváme příležitosti k posílení sebedůvěry každého žáka (např. vhodným výběrem úkolu nebo role pro konkrétního žáka v dané situaci)
- učíme žáky být vnímaví k problémům spolužáků, rodinných příslušníků i ostatních lidí, nabídnout pomoc nebo o ni požádat
- vedeme žáky k respektování dohodnutých nebo stanovených pravidel (hry a soutěže, společenské akce, školní řád, zákony)
- žáci hodnotí výsledky práce své i jejich spolužáků
- vedeme žáky k reálnému sebehodnocení, využíváme mezipředmětové vazby (např. **informatika, rodinná výchova, sociální dovednosti**)

Vzdělávací obsah:

Vzdělávací obsah učiva je v rozsahu učiva ZSV.

6.2.12 Vyučovací předmět: Psaní na klávesnici PC

Vzdělávací oblast: Speciální péče

Vzdělávací obor: Speciální péče

Charakteristika vyučovacího předmětu

a) obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Pro zrakově postiženého uživatele PC je nezbytně nutná hmatová orientace na klávesnici bez použití zraku. Těžce zrakově postižený a nevidomý žák při práci nepoužívá myš, ale s počítačem komunikuje pomocí speciálních programů pro zrakově postižené, ve kterých využívá klávesové zkratky.

Žáci, kteří navštěvovali školu pro zrakově postižené, by měli hmatovou orientaci na klávesnici a psaní všemi deseti prsty zvládnout během základního vzdělávání. Pokud tomu tak z nějakého důvodu není (např. žák byl integrován a výuka psaní na klávesnici nebyla zařazena do jeho individuálního vzdělávacího programu, žák je postižen více vadami a nezvládl všechny potřebné dovednosti pro práci s počítačem), je potřeba tyto dovednosti získat nebo si je doplnit v předmětu speciální péče Psaní na klávesnici PC.

Předmět je individuálně zvolen pro žáky 1. ročníku (v případě nutnosti i 2. ročníku). Časová dotace je 1 vyučovací hodina týdně. Výuka probíhá skupinově v počítačové učebně s individuálním přístupem k jednotlivým žákům podle jejich možností a schopností. Po otestování dovedností je pro jednotlivé žáky vypracován plán, který lze během roku upravovat.

Průřezová témata: Nejsou zařazena

b) výchovné a vzdělávací strategie

- zadáváme žákům přiměřeně obtížné úkoly
- vedeme žáky k zodpovědnému plnění zadaných úkolů
- ověřujeme, zda žáci porozuměli významu psaných slov
- využíváme mezipředmětové vztahy
- pořádáme pro žáky soutěže v přesnosti a rychlosti psaní na PC
- učíme žáky se vyrovnat s případným nezdarem
- posilujeme volní vlastnosti žáků pravidelným výcvikem psaní na klávesnici
- vedeme žáky k dodržování správných hygienických zásad při psaní na klávesnici PC
- motivujeme žáky k získávání vlastní odpovědnosti za své pracovní prostředí v počítačové učebně, vyžadujeme udržování pořádku
- vedeme žáky k sebehodnocení

Vzdělávací obsah

žák by měl:

- ovládat základní obsluhu počítače
- zvládat orientaci na klávesnici
- zvládat psaní na klávesnici bez použití zraku
- dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

1. a 2. ROČNÍK

VÝSTUPY žák by měl:	UČIVO PŘEDMĚTU	TÉMA	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
<ul style="list-style-type: none"> • zvládat psaní písmen a, s, d, f, g, h, j, k, l, ů, e, r, u, i, mezerník • respektovat pravidla bezpečné práce s HW i SW 	Zásady bezpečnosti práce Alfanaumerická klávesnice - -správná poloha rukou Vnitřní řád pracovny Psaní písmen základní a horní řady	Psaní na základní řadě klávesnice PC	
<ul style="list-style-type: none"> • psát slova z probraných písmen (a, s, d, f, g, h, j, k, l, ů, e, r, u, i, t, z, w, o, q, p, mezerník, čárka, velká písmena) • znát funkci klávesy Enter 	Střední a horní písmenná řada, velká písmena Slova ze známých písmen Klávesy Shift, Enter	Psaní na horní řadě klávesnice PC	
<ul style="list-style-type: none"> • orientovat se na alfanumerické klávesnici • umět psát písmena y, x, c, v, b, n, m • psát desetiprstovou metodou 	Psaní písmen a znaků na dolní řadě Klávesy - Start, Ctrl, Alt, Psaní vět za pomoci probraných písmen Výcvik přesnosti psaní	Psaní na dolní řadě klávesnice PC	
<ul style="list-style-type: none"> • psát písmena ú, ě, š, č, ř, ž, ý, á, í, • psát jednoduché věty 	Písmena a znaky na číselné řadě Klávesy CapsLock, Tab Základy práce s textovým editorem Výcvik přesnosti a rychlosti psaní	Psaní na číselné řadě klávesnice PC	
<ul style="list-style-type: none"> • psát písmena s diakritickými znaménky a další znaky z alfanumerické klávesnice • psát jednoduché texty 	Psaní čísel, velkých písmen s háčky a čárkami, Backspace, Delete a další znaky Základní funkce textového editoru	Alfanaumerická část klávesnice PC	
<ul style="list-style-type: none"> • orientovat se na numerické části klávesnice • znát základní funkce textového editoru • psát jednoduchý text podle diktátu (slabozrací žáci i opis) 	Kurzorové klávesy Práce v textovém editoru Práce s diktafonem Procvičování přesnosti a rychlosti psaní	Numerická klávesnice PC	

7. Hodnocení žáků

Hodnocení a klasifikace žáků praktické školy pro zrakově postižené se řídí příslušnými ustanoveními vyhlášky MŠMT č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, vyhlášky MŠMT č.13/2005 Sb. o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři v platném znění.

Chybí-li žák školy více než polovinu vyučovacích hodin za pololetí školního roku, nebude v řádném termínu klasifikován a pedagogická rada stanoví náhradní termín klasifikace.

Platí-li v daném pololetí zvláštní pravidla při nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona nebo z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona a žák se ze závažných důvodů nemůže účastnit prezenční výuky, zároveň je mu však poskytována studijní podpora na dálku a vyučující má dostatečné podklady, lze žáka hodnotit a klasifikovat i při vyšším počtu zameškaných hodin.

S hodnocením žáků jsou zákonní zástupci seznamováni ve studentských průkazech, kam vyučující průběžně zapisují známky popř. jiná hodnocení. Každé čtvrtletí pak zapisují třídní učitelé souhrnný zápis s klasifikací nebo slovním hodnocením ze všech předmětů. K osobnímu jednání vyzve vyučující zákonné zástupce, pokud má žák dostatečný nebo nedostatečný prospěch, popř. pokud se v posledním čtvrtletí žákův prospěch výrazněji zhoršil.

Sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení žáka je přirozenou součástí procesu hodnocení. Od počátku vzdělávání si žáci zvykají na situace, kdy hodnocení pedagogem, skupinou, či jiným žákem bude předcházet sebehodnocení, se kterým bude vnější hodnocení konfrontováno. Sebehodnocení žáka s argumentací musí předcházet hodnocení pedagogem s argumentací.
2. Součástí sebehodnocení žáka je jeho schopnost posoudit jak výsledek své práce, tak i vynaložené úsilí a osobní možnosti a rezervy.
3. Nedílnou součástí hodnocení je i vzájemné hodnocení mezi žáky. Je velmi důležité učit žáky kriticky a objektivně posoudit nejen svůj výkon, ale i výkon druhých (nejen žáků, ale i vyučujících).
4. Učitel posuzuje informace o potřebách a prožitcích žáků, nabízí pomoc při problémech žáků, stanovuje nové cíle a dostupné kroky k jejich dosažení a porovnává své vidění žáka s jeho sebehodnocením.
5. Na sebehodnocení žáků mají vliv i rodiče, kteří akceptují identitu svého dítěte, komunikují s ním, dovedou mu empaticky naslouchat, aktivně vyslechnou jeho postoje, názory a city.
Úroveň sebehodnocení žáka je přiměřená stupni mentálního postižení žáka.

Na hodnocení prospěchu a chování žáka mají vliv a zohledňují se:

- druh zdravotního a stupeň mentálního postižení, individuální zvláštnosti,
- celkový dlouhodobý i aktuální zdravotní a psychický stav,
- sociokulturní prostředí rodiny,
- specifické poruchy učení a chování,
- zájem, aktivita, píle,

- individuální dispozice žáka (podporovat v čem je úspěšný a omezit zátěž v oblastech, k jejichž zvládnutí i přes snahu nemá dispozice).

Způsob pro získávání podkladů pro hodnocení

Pedagogové získávají podklady pro hodnocení žáků zejména:

- diagnostickým pozorováním žáka,
- sledováním výkonu žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- hodnocením úrovně vypracování zadaných úkolů a prací,
- různými druhy projevů - individuálních i v rámci skupiny (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové),
- analýzou výsledků činnosti žáka, konzultacemi s ostatními pedagogickými pracovníky, podle potřeby i s lékařem, psychologem, speciálním pedagogem SPC,
- rozhovory s žákem a zákonnými zástupci.

Hodnocení chování žáka na vysvědčení

Chování žáků praktické školy je hodnoceno na vysvědčení stupnicí známek:

- 1 - velmi dobré,
- 2 - uspokojivé,
- 3 - neuspokojivé

nebo slovně. Průběžně je chování všech žáků hodnoceno slovně. V hodnocení chování nesmí být obecné a negativní výroky snižující osobnost žáka a negativní hodnocení je nutno směřovat jen na konkrétní situace. Hodnocena je píle, aktivita, kreativita, schopnost kultivované verbální i neverbální komunikace s lidmi, pozitivní myšlení, míra kompromisu a prosazování vlastního názoru, morálně volní vlastnosti.

Hodnocení prospěchu žáka na vysvědčení

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a volitelných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 - výborný,
- 2 - chvalitebný,
- 3 - dobrý,
- 4 - dostatečný,
- 5 - nedostatečný.

Výsledky vzdělávání mohou být hodnoceny i slovně nebo kombinací obou způsobů. Na vysvědčení je slovně hodnocen prospěch žáků, jejichž rodiče o to požádali, popř. souhlasili s návrhem učitele hodnotit žáka slovně. Slovně hodnoceni jsou zejména žáci vzdělávající se podle individuálního vzdělávacího plánu (např. při rozložení učiva do dvou ročníků, částečném uvolnění z výuky některého předmětu). Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a volitelných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem jsou v případě

použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá dosažená úroveň vzdělání žáka ve vztahu ke stanoveným cílům vzdělávání a k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům.

1. Není-li možné žáka hodnotit z některého předmětu, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo "nehodnocen".
2. Pokud je žák z vyučování některého předmětu zcela uvolněn, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo "uvolněn".

Kritéria hodnocení žáka

Žák:

- zvládá sebeobsluhu a orientuje se v prostoru podle svých možností,
- vnímá základní problémové situace a dokáže je řešit nebo požádat o pomoc,
- srozumitelně se vyjadřuje v ústním projevu,
- zapojuje se do diskuse, obhájí svůj názor, respektuje názor jiných,
- pracuje a spolupracuje ve skupině,
- plní své povinnosti a závazky,
- dodržuje návykové stereotypy učení, zhodnotí výsledky své práce a učení,
- pracuje s jednoduchými texty a obrazovými materiály (vidomí žáci),
- používá některé informační a komunikační prostředky,
- používá nástroje a vybavení ve školní dílně, v keramické dílně, ve cvičné kuchyni, v hudebně, v tělocvičně,
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, umí přivolat a dle svých možností poskytnout první pomoc při úrazu,
- pracuje podle naučeného pracovního postupu, podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly,
- soustředí se na pracovní výkon a je schopen přiměřeně dlouho vytrvat při jeho plnění,
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení,
- má zájem o získávání nových poznatků a zlepšení dovedností,
- hledá vhodný způsob řešení problémů, prezentuje řešení,
- naučené užívá v praktickém životě,
- základním způsobem se orientuje v problematice životního prostředí,
- zapojuje se do akcí pořádaných školou,
- využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních, pracovních, výtvarných a pohybových aktivitách,
- dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití, využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti.

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

a) prospěl s vyznamenáním,

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 - chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.

b) prospěl,

Žák prospěl, není-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný.

c) neprospěl

Žák neprospěl, je-li klasifikace nebo slovní hodnocení po převodu do klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 - nedostatečný nebo není-li žák hodnocen z některého předmětu na konci druhého pololetí

d) nehodnocen.

Žák je nehodnocen, pokud ho není možné hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu.

Individuální vzdělávací plán, komisionální zkoušky a uznání uceleného resp. částečného dosaženého vzdělání žáka upravují paragrafy 5 -8 vyhlášky č.13/2004 Sb. v platném znění, o středním vzdělávání a vzdělávání v konzervatoři.

- Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy, zletilého žáka nebo zákonného zástupce nezletilého žáka.

- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí příslušného ročníku prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem, s výjimkou předmětů, z nichž se žák nehodnotí. Hodnocení žáka v odborných předmětech, které stanoví rámcový vzdělávací program v uměleckých oborech, se uskutečňuje po vykonání komisionální zkoušky.

- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do konce června. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. Není-li žák hodnocen z povinného předmětu vyučovaného pouze v prvním pololetí ani v náhradním termínu, neprospěl.

- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

- Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze 2 povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Opravné zkoušky jsou komisionální.

- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby náhradního termínu opravné zkoušky navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

- Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení,

požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

- V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu výchovného zaměření ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

- V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle odstavce 9 na jiné střední škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

8. Autoevaluace školy

Oblasti autoevaluace

Oblasti autoevaluace jsou dány Vyhláškou č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, §8, odst. 2. Jsou to tyto oblasti: podmínky ke vzdělávání, průběh vzdělávání, podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání, výsledky vzdělávání žáků, řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, úroveň výsledků práce školy zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.

Cíle autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je provést analýzu a následně hodnocení stávajícího stavu a úrovně všech sledovaných oblastí výchovy a vzdělávání žáků praktické školy. Dále stanovit opatření a úkoly pro následující období a tím se pokusit o zkvalitnění péče o zrakově postižené a vytvoření takového výchovně vzdělávacího prostředí, které umožní zrakově postiženým žákům další vzdělávání na středních školách profesního typu, větší možnosti pracovního uplatnění a samostatného života.

AUTOEVALUACE ŠKOLY			
Oblasti autoevaluace	Kritéria autoevaluace	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení autoevaluačních činností
Podmínky ke vzdělávání	prostorové podmínky, optimální vybavení	pozorování, rozhovory se	průběžně (pedagogové,

	pomůckami a mobiliářem	zaměstnanci, rodiči a žáky, analýza ekonomické dokumentace	ekonom)
Průběh vzdělávání	soulad realizovaného vzdělávacího programu se ŠVP, šíře nabídky předmětů volitelných, nepovinných a předmětů speciální péče (disponibilní časová dotace)	hospitace, analýza ŠVP a pedagogické dokumentace školy	průběžně, konec školního roku (pedagogové, zást. ředitele, ředitel).
Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání	spokojenost rodičů s ŠVP, kvalita vyučovacího a školního klimatu, komunikace a interakce všech tvůrců klimatu (žáci – učitelé – vedoucí pracovníci – rodiče – zástupci odborné veřejnosti – zřizovatel), naplněnost individuálních vzdělávacích potřeb konkrétních žáků	dotazník pro rodiče, žáky a učitele, rozhovory s tvůrci klimatu, analýza individuálních vzdělávacích programů	průběžně, na konci školního roku (rodiče, psycholog, školská rada, ředitel, zástupce ředitele, učitelé)
Výsledky vzdělávání žáků	prospěch žáků, úspěšnost přijetí na střední školy s profesním zaměřením, úspěšnost žáků při závěrečných zkouškách	analýza dokumentace (školní matrika, pedagogická dokumentace žáků)	průběžně, na konci školního roku (zást. ředitele, vedoucí vych.)
Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků	aktuální potřebnost odborných učitelů, kvalifikovanost učitelů, jejich další vzdělávání a výsledky jejich práce	jednání školské rady, rozhovory, hospitace, analýza osobních spisů učitelů	průběžně, druhé pololetí šk. roku (školská rada, ředitel, zást. ředitele)
Úroveň výsledků práce školy	zlepšení podmínek vzdělávání, výše	zhodnocení učiteli zpracovaných	druhé pololetí šk. roku (ředitel,

zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům	mimorozpočtových zdrojů	podmínek ke vzdělávání, analýza ekonomické dokumentace (rozpočet příspěvkové organizace, mimorozpočtové zdroje)	ekonom)
---	-------------------------	---	---------